సత్యమేవ జయతే

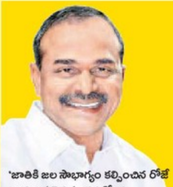
సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16+14 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 16 సంచిక: 68

మంగళవారం 30-5-2023

'జాతికి జల సౌభాగ్యం కల్పించిన రోజే నాకు అసలైన పండగ రోజు'

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT ONGOLE | VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

ఓం నమో వేంకటేశాయ
జోహార్ వై.యస్.ఆర్
వల్లభనేని బాలశౌరి
పార్లమెంట్ సభ్యులు - మచిలీపట్నం
4 Years of JAGAN Mark Governence
Never Before Ever After
మా నమ్మకం నువ్వే జగనన్న
సంక్షేమ సారథిగా అభివృద్ధి వారధిగా
ప్రతి వర్గానికి న్యాయం చేస్తూ
భావితరాల భవిష్యత్తుకి భరోసా కల్పించిన
జగన్ మోహనుడి జన సమ్మోహన పాలన
నాలుగేళ్లు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా
శుభాకాంక్షలతో...
4 Years
Golden Era
దాసరి కిరణ్ కుమార్
టిటిడి బోర్డు మెంబర్

'గ్రామాల్లో సంపద పెరగాలి. పెరిగిన సంపద గ్రామీణ ప్రజలకే చెందాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16+14 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 16
సంచిక: 68

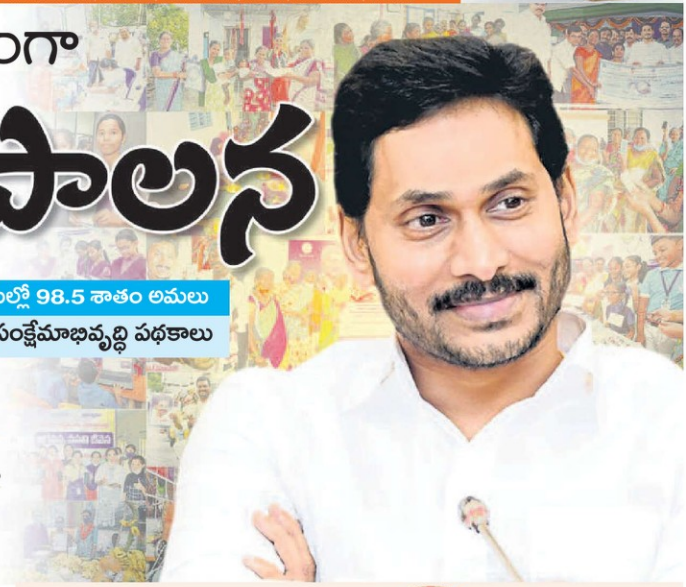
SIMULTANEOUSLY PRINTED AT ONGOLE | VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR
KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

మంగళవారం 30-5-2023

ప్రగతిపథంలో నాలుగేళ్లు..

ఇచ్చిన మాటే లక్ష్యంగా

సుపరిపాలన

నాలుగేళ్లలో ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో చెప్పిన హామీల్లో 98.5 శాతం అమలు

కులం, మతం, ప్రాంతం, వర్గం చూడకుండా సంక్షేమాభివృద్ధి పథకాలు

- పేదరికం నుంచి కుటుంబాలను పైకి తీసుకురావడమే లక్ష్యం
- ప్రతి కుటుంబం భవిష్యత్తు బాగుండాలనే ధ్యేయంతో పాలన
- కోవిడ్ సంక్షోభం, ఆర్థిక కష్టాలను అధిగమించి మరీ పథకాల అమలు
- నాలుగేళ్లలో అన్ని వర్గాలకు డీబీటీ, నాన్ డీబీటీ ద్వారా 10.46 కోట్ల ప్రయోజనాలు.. ఇందుకోసం ఏకంగా రూ.3.02 లక్షల కోట్లు వ్యయం
- సంక్షేమంలోనూ బీసీలకు సామాజిక న్యాయం
- ఇళ్ల స్థలాల లబ్ధిదారుల్లో అత్యధికంగా 16.70 లక్షల మంది బీసీలే
- పాలనా సంస్కరణలతో ప్రజల వద్దకే పారదర్శక పాలన

సాక్షి, అమరావతి : రాష్ట్రంలో అన్ని వర్గాల ప్రజలకిచ్చిన మాట నెరవేర్చడమే లక్ష్యంగా నాలుగేళ్లుగా ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పాలన కొనసాగుతోంది. ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో చెప్పిన హామీల్లో 98.5 శాతం నెరవేర్చడం ద్వారా ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నారు. కులం, మతం, ప్రాంతం, వర్గంతో పాటు చివరికి ఎవరికి ఓటు వేశారన్నది కూడా చూడకుండా సుపరిపాలన అందించారు. చెప్పిన మాట మేరకు సంక్షేమాభివృద్ధి పథకాల అమలు కొనసాగిస్తున్నారు. పేదరికం నుంచి కుటుంబాలను పైకి తీసుకురావడమే లక్ష్యంగా మేనిఫెస్టోలో చెప్పని పథకాలను సైతం అమలు చేశారు. రాష్ట్రంలో ప్రతి కుటుంబం నిన్నటి కంటే నేడు.. నేటి కంటే రేపు.. రేపటి కంటే భవిష్యత్తు బాగుండాలనే లక్ష్యంగా నాలుగేళ్ల పాలన కొనసాగించారు. కోవిడ్ సంక్షోభం, ఆర్థిక కష్టాలను అధిగమించి మరీ పథకాలు అమలు చేసి విశ్వసనీయతకు మారు పేరుగా పాలన సాగుతోంది. గత ప్రభుత్వాలకు భిన్నంగా, మేనిఫెస్టో అంటే పవిత్ర గ్రంథాలైన భగవద్గీత, బైబిల్, ఖురాన్‌గా అమలు చేసి చూపించారు. అందుకే ధైర్యంగా 'గడప గడపకు మన ప్రభుత్వం' ద్వారా

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

దూసుకెళ్తున్న పారి'శ్రామికం'

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కృషితో ఏపీవైపు దిగ్గజ సంస్థల చూపు

- భారీగా పెట్టుబడులు పెడుతున్న అంబానీ, అదానీ, టాటా, బిర్లా, భజాంకా, జిందాల్ తదితరులు
- లక్షలాది మందికి లభిస్తోన్న ఉపాధి.. కొత్తగా పోర్టులు, హార్బర్లు, పారిశ్రామిక పార్కులు, విమానాశ్రయాల నిర్మాణం
- విశాఖ కేంద్రంగా ఐటీలోనూ ముందుకు..

ఆరోగ్యానికి బలం

వైద్య రంగంలో విప్లవాత్మక సంస్కరణలు

సుజలాం.. సుఫలాం.. సస్యశ్యామలం

రాష్ట్రాన్ని సుభిక్షంగా మార్చిన సీఎం వైఎస్ జగన్

వస్తున్నారు టాపర్లు

మారిన సర్కారు బడి.. మురిసిన చదువుల తల్లి

అట్టడుగు వర్గాల ముందడుగు

బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు సింహ భాగం పదవులు

రైతుకు అసలైన భరోసా

వ్యవసాయదారులకు చేదోడుగా నిలుస్తున్న వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం

వివరాలు 2,3,6,10,11 పేజీల్లో..

ఆరోగ్యానికి బలం!

- నాలుగేళ్లలో వైద్య రంగంలో విప్లవాత్మక సంస్కరణలు
- రూ.16 వేల కోట్లతో జవసత్వాలు కల్పించిన సీఎం జగన్
- ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో పూర్తి స్థాయిలో వైద్యులు, సిబ్బంది
- 17 కొత్త వైద్య కళాశాలల ఏర్పాటుతో చరిత్ర
- వైఎస్సార్ ఆరోగ్యశ్రీ, ఆరోగ్య ఆసరాతో పేదలకు కొండంత అండ
- ఏకంగా 3,255 ప్రొసీజర్‌లకు ఉచిత వైద్యం
- రెండు పథకాల కోసమే రూ.8,302 కోట్లు వ్యయం
- ఫ్యామిలీ డాక్టర్‌తో గ్రామీణుల ముంగిటకు వైద్య సేవలు

మచిలీపట్నంలో నిర్మాణం పూర్తి చేసుకుంటున్న వైద్య కళాశాల భవనాలు

సాక్షి, అమరావతి: దేశ చరిత్రలో మునుపెన్నడూ లేని విధంగా వైద్య, ఆరోగ్య రంగంలో నియామకాలతోపాటు పెద్ద ఎత్తున మౌలిక వసతులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమకూర్చింది. గత నాలుగేళ్లుగా ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో వైద్యులు, సిబ్బంది కొరత అనే మాటకు తావు లేకుండా చర్యలు తీసుకోవడం మొదలు నాడు–నేడు ద్వారా వసతులతో తీర్చిదిద్దింది. కొత్త మెడికల్ కాలేజీల నిర్మాణంతోపాటు ఫ్యామిలీ డాక్టర్ విధానం లాంటి విప్లవాత్మక చర్యలతో ఆరోగ్య రంగం ముఖ చిత్రాన్నే మార్చేసింది.

కొరతకు చెక్

రాష్ట్ర చరిత్రలో కనీవినీ ఎరుగని విధంగా 2019 నుంచి ఇప్పటివరకు ఏకంగా 48,639 వైద్య సిబ్బంది పోస్టులను వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం భర్తీ చేయడం గమనార్హం. పదవీ విరమణ తదితర కారణాలతో ఖాళీ అయ్యే పోస్టులను ఎప్పటికప్పుడు గుర్తించి భర్తీ చేసేలా అత్యవసర అనుమతులు ఇచ్చింది. కేవలం వైద్య శాఖలో పోస్టుల భర్తీ కోసమే ప్రత్యేకంగా బోర్డు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

నాలుగేళ్లలో వైద్య పోస్టుల భర్తీ ఇలా..	వైద్య సిబ్బంది	పోస్టులు
	స్పెషలిస్ట్ వైద్యులు	3,899
	మెడికల్ ఆఫీసర్‌లు	2,088
	స్టాఫ్ నర్సులు	5,777
	ఏఎన్ఎంలు	13,540
	ఎంఎల్‌హెచ్‌పీలు	10,032
	పారా మెడికల్ సిబ్బంది	9,751
	డీఈఓలు	249
	ఇతరులు	3,303

నాడు–నేడుతో మహర్దశ

టీడీపీ హయాంలో తీవ్ర నిర్లక్ష్యానికి గురైన ప్రభుత్వ వైద్య రంగాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు ముఖ్యమంత్రి జగన్ రూ.16 వేల కోట్లకు పైగా నిధులను కేటాయించారు. నాడు–నేడు కార్యక్రమంతోపాటు 2,500 మంది జనాభాకు ఒకటి చొప్పున 10,032 వైఎస్సార్ విలేజ్ క్లినిక్‌లు ఏర్పాటు చేశారు. 1,142 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో ఇప్పటికే సొంత భవనాలున్న వాటికి మరమ్మతులు చేయడంతో పాటు పాత భవనాల స్థానంలో కొత్తవి నిర్మిస్తున్నారు. 882 చోట్ల పనులు పూర్తి కావటంతో ఆస్పత్రులు అధునాతనంగా తయారయ్యాయి. 121 సీహెచ్‌సీలు, 42 ఏరియా ఆస్పత్రులు, రెండు ఎంసీహెచ్ ఆస్పత్రులను అభివృద్ధి చేశారు. రూ.50 కోట్లతో ఉద్దానం కిడ్నీ బాధితుల కోసం రీసెర్చ్ సెంటర్ నిర్మాణం దాదాపు పూర్తయింది.

ఈ ఏడాదే 5 కొత్త వైద్య కళాశాలలు

వైద్య సదుపాయాలను బలోపేతం చేయడంలో భాగంగా ముఖ్యమంత్రి జగన్ రూ.8,480 కోట్లతో 17 కొత్త వైద్య కళాశాలల ఏర్పాటును చేపట్టారు. ఈ విద్యా సంవత్సరం నుంచి ఐదు కళాశాలల్లో ఎంబీబీఎస్ అడ్మిషన్లు కల్పించాలని నిర్దేశించుకోగా ఇప్పటికే నంద్యాల, ఏలూరు, మచిలీపట్నం, విజయనగరం కళాశాలలకు అనుమతులు వచ్చాయి. రాజమండ్రి వైద్య కళాశాలకు త్వరలో అనుమతి రానుంది. తద్వారా ఒక్కో చోట 150 సీట్లు చొప్పున మొత్తం 750 సీట్లు పెరగనున్నాయి. 2024–25లో పులివెందుల, పాడేరు, ఆదోని కళాశాలలు అందుబాటులోకి రానుండగా ఆ తర్వాత ఏడాది మిగిలిన తొమ్మిది కళాశాలలను ప్రారంభించేలా ప్రభుత్వం ప్రణాళిక రూపొందించింది. మరోవైపు ఇప్పటికే ఉన్న కళాశాలలు, ఆస్పత్రులను రూ.3,820 కోట్లతో బలోపేతం చేస్తోంది. వీటన్నింటి ఫలితంగా 627 పీజీ సీట్లు పెరిగాయి. తద్వారా రాష్ట్రంలో స్పెషలిస్ట్ వైద్యుల సంఖ్య పెరగనుంది.

ప్రజారోగ్యానికి రక్ష

వైఎస్సార్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని బలోపేతం చేయడం ద్వారా ప్రజారోగ్యానికి రక్షణ కల్పిస్తున్నారు. గత నాలుగేళ్లలో ఆరోగ్యశ్రీ, ఆరోగ్య ఆసరా పథకాల కోసం ప్రభుత్వం రూ.8,302.47 కోట్లు ఖర్చు చేసింది. ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా 36,19,741 మంది, ఆసరా ద్వారా 16,20,584 మంది లబ్ధి పొందారు. రూ.5 లక్షల లోపు వార్షికాదాయం ఉన్న కుటుంబాలన్నింటినీ పథకం పరిధిలోకి తేవడంతో 1.4 కోట్లకు పైగా కుటుంబాలకు ఆరోగ్యశ్రీ వర్తిస్తోంది. 2014–19 మధ్య ఆరోగ్యశ్రీలో కేవలం 1059 ప్రొసీజర్స్ మాత్రమే అందుబాటులో ఉండగా ఇప్పుడు 3,255కి పెరిగాయి. ఆరోగ్య ఆసరా ద్వారా శస్త్ర చికిత్స అనంతరం వైద్యులు సూచించిన మేరకు రోగి కోలుకునే సమయంలో రోజుకు రూ.225 లేదా నెలకు గరిష్టంగా రూ.ఐదు వేల వరకు ప్రభుత్వం సాయం అందిస్తోంది.

2019 నుంచి ఆరోగ్యశ్రీ అమలు

సంవత్సరం	లబ్ధిదారులు	ఖర్చు (రూ.కోట్లలో)
2019-20	6,44,387	1,501.86
2020-21	8,33,504	1,676.96
2021-22	10,10,022	1,920.2
2022-23	11,31,828	2,192.46

ఆరోగ్య ఆసరా

సంవత్సరం	లబ్ధిదారులు	ఖర్చు (రూ.కోట్లలో)
2019-20	1,07,233	79.54
2020-21	2,77,563	194.31
2021-22	5,05,515	297.98
2022-23	7,30,273	439.16

108 సేవలకు పూర్వ వైభవం

దివంగత వైఎస్సార్ ప్రారంభించిన 108 అంబులెన్స్ సేవలను గత సర్కారు నిర్వీర్యం చేసింది. సీఎం జగన్ అధికారంలోకి రాగానే మండలానికి ఒక్కొక్కటి చొప్పున 104, 108 వాహనాలను సమకూర్చారు. 768 అంబులెన్స్‌లతో 2020లో సేవలను విస్తరించారు. తాజాగా మరో 146 అంబులెన్స్‌లను కొనుగోలు చేస్తున్నారు. రోజుకు సగటున 3,300 మంది అంబులెన్స్ సేవలను ప్రస్తుతం వినియోగించుకుంటున్నారు. 104 ఎంఎంయూలను తొలుత మండలానికి ఒకటి చొప్పున 676 వాహనాలను సమకూర్చారు. ఫ్యామిలీ డాక్టర్ విధానం అమలులోకి రావడంతో 104 ఎంఎంయూలు మరో 256 వాహనాలను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. గత ఏడాది ఏప్రిల్ నుంచి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 500 కొత్త వాహనాలతో 'డాక్టర్ వైఎస్సార్ తల్లిబిడ్డ ఎక్స్‌ప్రెస్' సేవలను విస్తరించారు. రోజుకు సగటున 631 మంది బాలింతలను క్షేమంగా ఇళ్లకు చేరుస్తున్నారు.

పల్లెల్లోనే వైద్యం

గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలకు మెరుగైన వైద్య సంరక్షణ లక్ష్యంగా దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా ఫ్యామిలీ డాక్టర్ విధానానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం వైద్యులు నెలకు రెండు సార్లు గ్రామాలను సందర్శిస్తున్నారు. 104 మొబైల్ మెడికల్ యూనిట్(ఎంఎంయూ)తో పాటు వెళ్లి వైద్య సేవలు అందిస్తున్నారు. ఉదయం నుంచి మధ్యాహ్నం వరకు ఓపీ సేవలు అందిస్తున్నారు. మంచానికి పరిమితం అయిన వృద్ధులు, వికలాంగులు, ఆరోగ్యశ్రీ రోగులను మధ్యాహ్నం నుంచి పరామర్శిస్తూ ఇంటి వద్దే వైద్య సేవలు అందిస్తున్నారు. అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు, ప్రభుత్వ పాఠశాలలను సందర్శిస్తూ చిన్నారులు, విద్యార్థుల ఆరోగ్యంపై వాకబు చేస్తున్నారు. ఇప్పటి వరకూ వైద్యులు గ్రామాలకు వెళ్లి 1,17,08,895 మందికి వైద్య సేవలు అందించారు.

ప్రకాశం జిల్లా అల్లూరు గ్రామంలో వైద్య సేవలు అందిస్తున్న మొబైల్ మెడికల్ యూనిట్ వైద్య సిబ్బంది (ఫైల్)

రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికవృద్ధి పరుగులు పెడుతోంది. సుదీర్ఘ తీరప్రాంతం, అపారమైన సహజ వనరులు, మానవ వనరులకు తోడు అన్ని విధాలుగా సహకరించే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.. ఇవన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉండటంతో దిగ్గజ సంస్థలు రాష్ట్రానికి కదలివస్తున్నాయి. ఈ నాలుగేళ్లలో అంబానీ, అదానీ, టాటా, బిర్లా, మిట్టల్, జిందాల్, భంగర్, భజాంకా, ఒబెరాయ్, దాల్మియా, సింఘ్వీ తదితర పారిశ్రామిక దిగ్గజాలు రాష్ట్రానికి స్వయంగా వచ్చి పెట్టుబడులు పెట్టడానికి ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. సులభతర వాణిజ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దేశంలోనే అగ్రగామిగా ఉండటంతో పాటు పెట్టుబడులను వాస్తవ రూపంలోకి తీసుకురావడం కూడా పారిశ్రామికవేత్తలను ఏపీవైపు వచ్చేలా చేస్తోంది.

- సాక్షి, అమరావతి

దూసుకెళ్తున్న పారి'శ్రామికం'

లక్షలాది మందికి ఉపాధి..

సీఎం జగన్ పగ్గాలు చేపట్టినప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు రూ.75,649.77 కోట్ల విలువైన పెట్టుబడులు వాస్తవ రూపంలోకి వచ్చాయి. ఇందులో 111 భారీ, మెగా యూనిట్లు రూ.56,534.53 కోట్ల పెట్టుబడులతో ఉత్పత్తి ప్రారంభించాయి. వీటి ద్వారా 73,876 మందికి ఉపాధి లభించింది. అంటే సగటున ఏడాదికి రూ.15,418 కోట్ల పెట్టుబడులతో ఉత్పత్తి మొదలయ్యింది. ఇందులో సీఎం జగన్ చేతుల మీదుగా రూ.13,766 కోట్ల పెట్టుబడులకు సంబంధించి ఆరు యూనిట్లలో ఉత్పత్తి ప్రారంభమైంది. వీటి ద్వారా 15,040 మందికి ఉపాధి లభించింది. ఇవికాకుండా రూ.7,305 కోట్ల విలువైన కియా పరిశ్రమ వాణిజ్యపరమైన ఉత్పత్తిని కూడా సీఎం జగన్ 2019 డిసెంబర్ 5న ప్రారంభించారు. వీటికి అదనంగా ఎంఎస్ఎంఈ రంగంలో 1,52,558 కొత్త యూనిట్లు ఏర్పాటయ్యాయి. వీటి ద్వారా రూ.19,115.24 కోట్ల పెట్టుబడులు రావడంతో 13,63,706 మందికి ఉపాధి లభించింది. ఇవికాకుండా మరో 86 ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన రూ.2,35,125.60 కోట్ల పెట్టుబడులు వివిధ దశల్లో ఉన్నాయి. ఇవి కూడా వాస్తవ రూపంలోకి వస్తే 2,36,806 మందికి ఉపాధి లభించనుంది. వీటిలో రూ.35,672.28 కోట్ల పెట్టుబడులకు సంబంధించిన ఏడు భారీ యూనిట్లు ఉత్పత్తి ప్రారంభించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. వీటి ద్వారా 7,015 మందికి ఉపాధి లభిస్తుంది.

నాలుగేళ్లలో వాస్తవ రూపంలోకి వచ్చిన రూ.75,649.77 కోట్ల పెట్టుబడులు

- ఇందులో భారీ, మెగా యూనిట్ల రూపేణా రూ.56,534.53 కోట్లు
- సగటున ఏటా రూ.15,418 కోట్లు- 13,63,706 మందికి ఉపాధి
- కొత్తగా పోర్టులు, ఫిషింగ్ హార్బర్ల నిర్మాణం
- భోగాపురం, రామాయపట్నం వద్ద ఎయిర్‌పోర్టులు
- మూడు కారిడార్లలో పారిశ్రామిక పార్కుల అభివృద్ధి
- విశాఖ, అనంతపురంలో మల్టీమోడల్ లాజిస్టిక్ పార్కులు

ఐటీలో ఇన్ఫోసిస్, అమెజాన్, బీఈఎల్, రాండ్‌శాండ్ తదితర దిగ్గజ కంపెనీలు రాక

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కృషితో ఏపీ వైపు పారిశ్రామిక దిగ్గజాల చూపు

పెట్టుబడులతో ముందుకొచ్చిన అంబానీ, అదానీ, టాటా, బిర్లా, మిట్టల్, జిందాల్, బంగర్, భజాంకా, ఒబెరాయ్, దాల్మియా, సింఘ్వీలు

ఐటీలోనూ మేటి..

వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో పలు ఐటీ సంస్థలు విశాఖపట్నానికి తరలివచ్చి.. తమ కార్యాలయాలను ప్రారంభిస్తున్నాయి. 2019కు ముందు ఏపీలో ఐటీ కంపెనీల సంఖ్య 178 ఉండగా.. ఇప్పుడు ఆ సంఖ్య 372కు చేరింది. ఈ నాలుగేళ్లలో ఇన్ఫోసిస్, అదానీ డేటా సెంటర్, కంట్రోల్ఎస్ డేటా సెంటర్, రాండ్‌శాండ్, బీఈఎల్, అమెజాన్ డెవలప్‌మెంట్ సెంటర్, టెక్ మహీంద్రా, డబ్ల్యూఎన్ఎస్, టెక్నోటాస్క్, టెక్‌బుల్ తదితర సంస్థలు రాష్ట్రంలో ఐటీ కార్యకలాపాలు ప్రారంభిస్తున్నాయి. వీటి ద్వారా 20,000 మందికి ఉపాధి లభిస్తోంది. కొత్తగా ఏర్పాటయ్యే ఐటీ కంపెనీల కోసం విశాఖలో ఐస్పేస్ బిజినెస్ పార్క్‌ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చేస్తోంది. మరోవైపు ఈ ఏడాది మార్చిలో విశాఖలో నిర్వహించిన గ్లోబల్ ఇన్వెస్టర్స్ సమ్మిట్‌లో రూ.13,11,465 కోట్ల విలువైన 386 పెట్టుబడుల ఒప్పందాలు జరిగాయి. వీటి ద్వారా 6.07 లక్షల మందికి ఉపాధి లభిస్తుందని అంచనా.

పోర్టులు, హార్బర్లు.. పారిశ్రామిక పార్కులు

రూ.18,000 కోట్లతో ప్రభుత్వం కొత్తగా నాలుగు పోర్టులు(రామాయపట్నం, మూలపేట, మచిలీపట్నం, కాకినాడ వద్ద) నిర్మిస్తోంది. వీటి ద్వారా కనీసం లక్ష మందికి ఉపాధి లభించనుంది. మత్స్యకారులకు లబ్ధి చేకూర్చేలా రూ.3,700 కోట్లతో పది ఫిషింగ్ హార్బర్లతో పాటు 6 ఫిషింగ్ ల్యాండ్‌లను అభివృద్ధి చేస్తోంది. రాష్ట్రం నుంచి వెళ్తున్న మూడు పారిశ్రామిక కారిడార్ల(విశాఖ-చెన్నై, చెన్నై-బెంగళూరు, హైదరాబాద్-బెంగళూరు)లో రూ.11,753 కోట్లతో నక్కపల్లి, రాంబల్లి, కృష్ణపట్నం, కొప్పర్తి, చిత్తూరు సౌత్, ఓర్వకల్లు పారిశ్రామిక పార్కులను ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చేస్తోంది. కోవిడ్ సంక్షోభంలోనూ కొప్పర్తిలో వైఎస్సార్‌ఈఎంసీ, వైఎస్సార్ జగనన్న మెగా ఇండస్ట్రియల్ హబ్‌లను ప్రభుత్వం అందుబాటులోకి తెచ్చింది. విశాఖ, అనంతపురంతో పాటు కొప్పర్తి, ఓర్వకల్లు వద్ద లాజిస్టిక్ పార్కులను ఏర్పాటు చేస్తోంది. కొత్తగా ఓర్వకల్లు ఎయిర్‌పోర్టును అందుబాటులోకి తెచ్చిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.. భోగాపురంలో అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంతో పాటు రామాయపట్నం తెట్టు వద్ద మరో విమానాశ్రయం ఏర్పాటు చేస్తోంది.

ఇచ్చిన మాటే లక్ష్యంగా సుపరిపాలన

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ఎన్నికలు రాకముందే ఎమ్మెల్యేలను ప్రతి ఇంటికి పంపించే కార్యక్రమం చేపట్టారు. నాలుగేళ్ల పాలనతో ఇంటింటికి, మనిషి మనిషికి ఏం మేలు జరిగిందనే విషయాన్ని ఎమ్మెల్యేలు స్వయంగా వివరించడమే కాకుండా.. ప్రింట్ చేసిన పుస్తకాలను వారికి ఇచ్చి, ఆ మేలు జరిగిందా లేదా అని ధైర్యంగా అడిగి ప్రజల మద్దతు పొందుతున్నారు. ప్రజలకిచ్చిన హామీలను నెరవేర్చినందునే ఎమ్మెల్యేలు ధైర్యంగా ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లగలుగుతున్నారు. మరో పక్క వ్యవసాయ, విద్య, వైద్య రంగాల్లో పరిపాలనలో సంస్కరణల ద్వారా విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చారు. గ్రామ, వార్డు స్థాయికి పరిపాలనను, పథకాలను, పౌర సేవలను పారదర్శకంగా తీసుకెళ్లారు. తద్వారా గ్రామాల్లో స్పష్టమైన మార్పు కనిపిస్తోంది.

రూ.3.02 లక్షల కోట్లు సాయం

గత నాలుగేళ్లలో అన్ని వర్గాలకు నవరత్నాల కింద డీబీటీ, నాన్ డీబీటీ ద్వారా 10.46 కోట్ల ప్రయోజనాల కోసం ఏకంగా రూ.3.02 లక్షల కోట్లు వ్యయం చేశారు. ఇందులో డీబీటీ ద్వారా 7.90 కోట్ల ప్రయోజనాలకు రూ.2.11 లక్షల కోట్లు నేరుగా లబ్ధిదారుల ఖాతాలకు జమ చేశారు. నాన్ డీబీటీ ద్వారా 2.57 కోట్ల ప్రయోజనాల కింద రూ.91 వేల కోట్లు వ్యయం చేశారు. సంక్షేమంలో బీసీలకు సామాజిక న్యాయం జరిగింది. వెనుకబడిన వర్గాల వారు ఇన్నాళ్లు వెనుకబడిపోయే ఉన్నారు. జనాభాలో అత్యధికులుగా ఉన్నప్పటికీ గత ప్రభుత్వాల్లో వారికి ఏ రంగంలో కూడా తగిన వాటా లభించలేదు. ఆఖరుకు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువనున్న బీసీలు ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాల ప్రయోజనాలకు కూడా గత ప్రభుత్వంలో నోచుకోలేదు. బీసీలంటే బ్యాక్ వర్డ్ క్యాస్ట్ కాదు.. దేశానికే బ్యాక్ బోన్ అంటూ పాదయాత్రతో పాటు ఎన్నికల ముందు నిర్వహించిన బీసీ సదస్సులో కొత్త నిర్వచనం చెప్పిన అప్పటి ప్రతిపక్ష నేత.. సీఎంగా బాధ్యతలు చేపట్టినప్పటి నుంచి తన నాలుగేళ్ల పాలనలో అన్ని రంగాల్లో వారికి తగిన వాటా ఇచ్చారు. ఇళ్ల స్థలాల లబ్ధిదారుల్లో అత్యధికంగా 16.70 లక్షల మంది బీసీలే కావడం గమనార్హం.

- నాలుగేళ్లలో నవరత్నాలు డీబీటీ, నాన్ డీబీటీ ద్వారా బీసీలకు రూ.1,48,597 కోట్లు వ్యయం చేశారు. ఇందులో డీబీటీ ద్వారా రూ.99,681 కోట్లు, నాన్ డీబీటీ ద్వారా రూ.48,916 కోట్లు వ్యయం చేశారు. నవరత్నాలు డీబీటీ, నాన్ డీబీటీ ద్వారా ఎస్సీలకు రూ.53,929 కోట్లు వ్యయంచేశారు. ఇందులో డీబీటీ ద్వారా రూ.34,963 కోట్లు, నాన్ డీబీటీ ద్వారా రూ.18,966 కోట్లు వ్యయంచేశారు.
- నవరత్నాలు డీబీటీ నాన్ డీబీటీ ద్వారా ఎస్టీలకు రూ.15,114 కోట్లు వ్యయం చేశారు. ఇందులో డీబీటీ ద్వారా రూ.10,395 కోట్లు, నాన్ డీబీటీ ద్వారా రూ.4,719 కోట్లు ఖర్చు చేశారు.
- నవరత్నాలు డీబీటీ, నాన్ డీబీటీ ద్వారా మైనారిటీలకు రూ.18,960 కోట్లు వ్యయం చేశారు. ఇందులో డీబీటీ ద్వారా రూ.11,948 కోట్లు, నాన్ డీబీటీ ద్వారా రూ.7,012 కోట్లు వ్యయం చేశారు.
- నవరత్నాలు డీబీటీ, నాన్ డీబీటీ ద్వారా కాపులకు రూ.26,634 కోట్లు వ్యయం చేశారు. ఇందులో డీబీటీ ద్వారా రూ.20,550 కోట్లు, నాన్ డీబీటీ ద్వారా రూ.6,084 కోట్లు ఖర్చు చేశారు.

తొలి మహిళ

● నిషా సోలంకి

పంటకు రక్షకురాలు

హర్యాణాలో రైతులు ఇప్పుడు ప్రమాదకరమైన పురుగు మందుల పిచికారి నుంచి రక్షణ పొందుతున్నారు. దానికి కారణం నిషా సోలంకి. హర్యాణాలో తొలి మహిళా అగ్రో డ్రోన్ పైలెట్ అయిన సోలంకి డ్రోన్ ద్వారా వేల ఎకరాల్లో సురక్షితంగా పురుగు మందులు చల్లడంలో రైతులకు సహాయం చేస్తోంది. 'ఆమె రాకతో మా శ్రమ చాలా తగ్గింది' అంటున్నారు రైతులు.

కొన్ని గెలుపు గాథలు విశేషంగా అనిపిస్తాయి. హర్యాణాలో ఒకప్పుడు భ్రూణ హత్యలు ఎక్కువగా జరిగేవి. ఆడపిల్ల పుడితే గుట్టు చప్పుడు కాకుండా మట్టుబెట్టే విధానం ఉండేది. అప్పటి ఆ అఘాయిత్యాల వల్ల ఇప్పుడు యువకులకు వధువులు దొరకడం ఆ రాష్ట్రంలో కష్టంగా మారింది. పితృస్వామ్యాన్ని అధికంగా పాటించే అలాంటి చోట్ల ఒక అమ్మాయి సాంకేతిక రంగంలో రాణిస్తూ సేద్య రంగానికి సేవలు అందించడం విశేషం కాకుండా ఏమవుతుంది?

తొలి డ్రోన్ పైలెట్

30 ఏళ్ల నిషా సోలంకి తల మీదున్న క్యాప్‌పై 'పైలెట్' అని రాసి ఉంటుంది. అలా 'పైలెట్' అనిపించుకోవడం నిషాకు ఇష్టం. హర్యాణాలోని జజ్జర్‌కు చెందిన నిషా నాలుగో క్లాసు చదువుతున్నప్పుడు మొదటిసారి విమానం ఎక్కి కుటుంబంతో శ్రీనగర్ చూడ్డానికి వెళ్లింది. 'అప్పుడు అనుకున్నాను పైలెట్ కావాలని' అంటుంది నిషా. పెద్దయ్యి ఏరోనాటికల్ ఇంజనీరింగ్ చదవాలని అనుకుంది కాని కుదరలేదు. కర్నాల్‌లోని మహరాణా ప్రతాప్ అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలో ఫార్మ్ మెషినరీ, పవర్ ఇంజనీరింగ్ కోర్సు చదువుతున్నప్పుడు మొదటిసారి డ్రోన్ ఉపయోగించి చెరకు పంటపై క్రిమి సంహారక మందులు చల్లడం గమనించింది. అగ్రి డ్రోన్ కూడా ఫార్మ్ మెషినరీ విభాగం కిందకే వస్తుంది కనుక నిషా అగ్రి డ్రోన్ ఎగరేయడం గురించి తెలుసుకుంది. ఇంకా మెరుగైన అవగాహన కోసం డి.జి.సి.ఎ. (డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ సివిల్ ఏవియేషన్) నుంచి 'రిమోట్ పైలెట్ సర్టిఫికెట్ కోర్సు' చేసింది. దాంతో హర్యాణాలోనే మొదటి మహిళా అగ్రి డ్రోన్ పైలెట్‌గా గుర్తింపు వచ్చింది. అందుకే ఆమె క్యాప్ మీద పైలెట్ అని ఉంటుంది.

● డ్రోన్‌తో పర్యవేక్షణ

డ్రోన్‌తో అన్నీ ఉపయోగాలే

నిషా ఎగరేసే అగ్రి డ్రోన్ 25 కిలోల బరువు ఉంటుంది. ఇది 10 లీటర్ల పురుగు మందును ఏకకాలంలో స్ప్రే చేస్తుంది. 'నేను మొదటిసారి కురుక్షేత్రకు సమీపంలోని రైతులకు డ్రోన్ ద్వారా పురుగుమందు చల్లొచ్చని చూపడానికి వెళ్లాను. అక్కడున్న కొందరు కుర్రాళ్లు నన్ను ఆటపట్టించారు– ఈ అమ్మాయి ఈ మిషన్‌తో ఏం చేయగలదు అని. దీని బదులు సంప్రదాయక పద్ధతితో చేతి ద్వారా ఎరువు చల్లడం మేలని కామెంట్ చేశారు. కాని నేను డ్రోన్ ఎగరేసి పురుగు మందు చల్లాక వారు ఆశ్చర్యపోయి సారీ చెప్పారు. చాలా మెచ్చుకున్నారు' అంటుంది నిషా. 'డ్రోన్ ద్వారా పురుగు మందులు చల్లితే రైతులకు ఆరోగ్య రక్షణ ఉంటుంది. పురుగు మందుల చల్లడం వల్ల వచ్చే 50 శాతం జబ్బులు రావు. అదీగాక 200 లీటర్ల నీళ్లు కలిపి చల్లే పురుగు మందులను డ్రోన్ ద్వారా 10 లీటర్ల నీళ్లతో చల్లొచ్చు. నీరు మిగులుతాయి. డ్రోన్‌తో సమంగా స్ప్రే అయ్యి ఫలితం బాగుంటుంది. సమయం మిగులుతుంది. పని గంటలు తగ్గుతాయి. కూలీలు అక్కర్లేదు. ఎక్కువ ఎకరాలు ఉన్న రైతులు తప్పక డ్రోన్‌ను వాడాలి' అంటుంది నిషా.

స్త్రీలు తక్కువ కాదు

'భూమి మగవారి పేరున ఉంటుంది కనుక రైతులంటే పురుషులే అన్న భావన ఏర్పడింది. కాని స్త్రీలు చేసే కష్టం చిన్నది కాదు. స్త్రీలు అన్ని రకాల వ్యవసాయ పనులు చేయగలరు. వారికి ఈ రంగంలో సమాన ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలి. మా ఊరి వాళ్లకు నేను చేస్తున్న పని ఏమిటో అర్థం కావడానికి చాలా కాలం పట్టింది. ఇప్పుడు వారంతా నన్ను చూసి గర్వపడుతున్నారు. అమ్మాయిలు ఇలా ముందుకు రావడం చాలా బాగుందంటున్నారు' అంది నిషా.

తన భవిష్యత్తునే కాక రైతు భవిష్యత్తును కూడా పచ్చగా చేయగలిగిన ఇటువంటి యువతులే నవ భారత నిర్మాతలు.

బ్యూటిప్

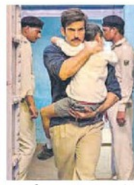
గోరంత అందం

గోళ్లు విరగడం, పాడిబారి నిస్తేజంగా కనిపిస్తే ఆరోగ్యం పట్ల తప్పక శ్రద్ధ చూపించాలి. దాంతోపాటు ఈ జాగ్రత్తలూ తీసుకోవాలి. ● చేతులను సబ్బు లేదా లిక్విడ్‌తో శుభ్రపరుచుకున్నాక గోళ్లు పొడిబారినట్టుగా అనిపిస్తే తప్పక లోషన్‌తో మసాజ్ చేసుకోవాలి. దీంతో గోళ్ల చుట్టూ చర్మం ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. ● గోళ్లను స్నానానంతరం కట్ చేయడం మేలు. నీళ్లలో నానిన గోళ్లు గరుకుదనం తగ్గి, ట్రిమ్ చేయడం సులువు అవుతుంది. ● వెచ్చని నీళ్లలో కొద్దిగా ఉప్పు, అర టీ స్పూన్ నిమ్మరసం కలిపి గోళ్లు మునిగేలా చేతులను ఉంచాలి. పది నిమిషాల తర్వాత గోళ్ల చుట్టూ ఉన్న మురికిని తొలగించాలి. తర్వాత మంచినీళ్లతో కడిగి, తడి లేకుండా తుడిచి మాయిశ్చరైజర్ రాసుకోవాలి. నెయిల్ పాలిష్‌లో బేస్ కోట్ వేసుకుంటే గోళ్ల త్వరగా పాడవవు. అందంగానూ ఉంటాయి.

విజయ పథం

● మీనాక్షి సుందరేశ్వర్‌లో...

● ఖాకీ: ది బిహార్ చాప్టర్‌లో...

● మోనిక షేర్‌గిల్

క్వీన్ ఆఫ్ కంటెంట్

స్ట్రీమింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లో సక్సెస్ అంటే సాధారణ విషయం కాదు. ఏ నిమిషానికి ఏ ట్రెండ్ వస్తుందో తెలియదు. అక్కడి ట్రెండ్ ఇక్కడ వర్కవుట్ అవుతుందో లేదో తెలియదు. సక్సెస్‌కు సవాలక్ష కారణాలు ఉంటాయి. అయితే అవేమీ చీకట్లో దాక్కున్నవి కావు. వెదుక్కుంటూ వెళితే ముందుకు వచ్చి పలకరిస్తాయి. మోనిక చేసిన పని అలా వెదుక్కుంటూ వెళ్లడమే! ఇన్వెస్టిగేటివ్ జర్నలిస్ట్‌గా ప్రయాణం మొదలుపెట్టిన మోనిక షేర్‌గిల్ 'వైస్ ప్రెసిడెంట్, కంటెంట్, నెట్‌ఫ్లిక్స్ ఇండియా' స్థాయికి చేరుకోవడం అదృష్టం కాదు...తాను పడిన కష్టం. ఆ కష్టమే మోనిక షేర్‌గిల్‌ను 'హై అండ్ మైటీ–50 పవర్‌ఫుల్' జాబితాలో చేర్చింది....

నెట్‌ఫ్లిక్స్ ఇండియా స్పీడ్ అందుకొని వ్యూ అవర్స్, రెవెన్యూ పెంచుకొని ప్రపంచస్థాయిలో సక్సెస్ సాధించింది. 'దీనికి కారణం?' అనే ప్రశ్నకు ఏకైక జవాబు నలభై తొమ్మిది సంవత్సరాల మోనిక షేర్‌గిల్.

మోనిక చొరవ వల్ల ఎంతో మంది ప్రతిభావంతులు వెలుగులోకి వచ్చారు. ప్రపంచానికి, ప్రతిభావంతులకు మధ్య 'నెట్‌ఫ్లిక్స్'ను వారధిగా మలచడంలో మోనిక ఘన విజయం సాధించింది.

నెట్‌ఫ్లిక్స్ కోసం కంటెంట్‌ను ఎంపిక చేసుకోవడంలో మోనిక అనుసరించే ప్రమాణాల విషయానికి వస్తే...క్రైమ్ షోలలోని సంచలన ధోరణి కనిపించదు. సబ్జెక్ట్‌లో ఉండే బలమే ప్రధాన ప్రమాణం అవుతుంది. దీనికి ఉదాహరణ ఆస్కార్ పురస్కారం గెలుచుకున్న డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్... ది ఎలిఫెంట్ విష్పరర్స్.

''ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ బిజినెస్‌లో ఎప్పుడూ రిస్క్ పొంచి ఉంటుంది. ప్రేక్షకుల అభిరుచిని కచ్చితంగా పసిగట్టడం కష్టమే. కరోనా కల్లోల సమయం ప్రేక్షకుల ఆలోచనధోరణిలో మార్పు తీసుకువచ్చింది. కంటెంట్ విషయంలో తమ భాష, ప్రాంతానికి మాత్రమే పరిమితం కావడం లేదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా వస్తున్న కంటెంట్‌పై ఆసక్తి ప్రదర్శిస్తున్నారు. 'ఏది నిజం? ఏది కల్పన?' అనే విషయంలో వారికి స్పష్టత ఉంది. వ్యాపార విజయం అనేది వారికి సంబంధం లేని విషయం. వారి దృష్టి మొత్తం కథ పైనే ఉంటుంది'' అంటున్న మోనిక విజయాల గురించి ఆనందించడమే కాదు నిరాశపరిచిన కంటెంట్ విషయంలో సమీక్ష చేసుకోవడంలో ముందుంటుంది.

రొమాంటిక్ హిందీ–కామెడీ ఫిల్మ్ 'మీనాక్షి సుందరేశ్వర్' నిరాశపరిచింది. దీనికి కారణం సరియైన నటీనటులను ఎంపిక చేసుకోకపోవడం. కథ సరిగ్గా ఉండగానే సరిపోదు కాస్టింగ్ కూడా సరిగ్గా ఉండాలని, ఎక్కడా రాజీపడకూడదనే గుణపాఠాన్ని ఆ చిత్రం నుంచి నేర్చుకుంది మోనిక.

పోస్ట్–పాండమిక్ ఆడియెన్స్ ఇంటర్నేషనల్ స్టోరీలను ఇష్టపడుతున్నారు. జర్మన్ షో 'డార్క్' మనదేశంలో హిట్ కావడం దీనికి నిదర్శనం. ఆ సమయంలో...

'వేరే దేశం కథలు మన దగ్గర విజయం సాధించినప్పుడు, మన దేశంలోని ఒక ప్రాంతానికి చెందిన కథలు మరొక ప్రాంతంలో ఎందుకు విజయం సాధించవు' అంటూ ఆలోచన చేసింది మోనిక. తాను నమ్మింది 'కాంతార' హిందీ వెర్షన్ విజయంతో నిజం అయింది.

సక్సెస్ ముఖ్యమే కాని వేలం వెర్రి జోలికి వెళ్లదు మోనిక. 'కొరియన్ భాషలో గ్లోబల్ బ్రేక్ ఔట్ షోలు ఉన్నాయి. అలా మనం కూడా సాధించాలి అనుకున్నంత మాత్రాన అది సాధ్యపడదు. ఆ షోలో ఉన్న వినూత్నమైన ఐడియా, దాని చుట్టూ ముడిపడి ఉన్న ఎన్నో అంశాలు గ్లోబల్ బ్రేక్‌ఔట్‌కు కారణం కావచ్చు. మనదైన ఆలోచన చేసి విజయం సాధించాలిగానీ ఫలాన షోలాగా ఉండాలి అని ప్రయత్నిస్తే విజయం మాట ఎలా ఉన్నా నిరాశ మాత్రమే మిగులుతుంది. ర్యాట్ రేస్ ఇష్టపడను. ఆ రేసులో పడితే ఆయాసమే మిగులుతుంది తప్ప ఆలోచన మిగలదు' అంటోంది మోనిక.

కొంతకాలం క్రితం ట్రెండ్స్‌కు నిర్దిష్టమైన టైమ్ అంటూ ఉండేది. అర్థం చేసుకోవడానికైనా, అందిపుచ్చుకోవడానికైనా అది బాగా సరిపోయేది. కాని ఇప్పటి పరిస్థితి వేరు. ట్రెండ్స్ వేగంగా మారుతున్నాయి. ఒక దేశంలో ట్రెండ్‌గా ఉన్నది ఇక్కడ వర్కవుట్ అవుతుందో లేదో తెలియదు....ఇలాంటివి ఎన్నో దృష్టిలో పెట్టుకొని ముందుకు వెళుతుంది మోనిక షేర్‌గిల్. అందుకే ఆమె పేరు ముందు 'క్వీన్ ఆఫ్ కంటెంట్' అనే విజయధ్వజం రెపరెపలాడుతోంది.

పాడి పశువులు, మేకలు, గొర్రెలు, కోళ్లకు...
మొలకల దాణా మేలు!

మేత బలహీనంగా ఉంటే పశువులు బలహీనంగా మారుతాయి. పశువులకు పోషకవంతమైన దాణా ఇవ్వనప్పుడు, అవి బరువు తగ్గుతాయి. తక్కువ పాలు ఇస్తాయి. వాటి పాలలో కొవ్వు తగ్గుతుంది. రెండు వారాల్లోనే జుట్టు రంగు కోల్పోయి చర్మవ్యాధుల బారిన పడతాయి. నాణ్యమైన మేత అందని ఆవులు తక్కువ ఈతలు ఈనుతాయి. వాటి దూడలకూ సులభంగా వ్యాధులు వస్తాయి.

మొలకల్లో ఎక్కువ పోషకాలు

ధాన్యాలను తగినంతగా నీటిలో నానబెడితే మొలకలు వస్తాయి. ఇంకొంచెం పెరిగితే మారాకు వేస్తాయి. విత్తనం బరువు మొలకెత్తిన తర్వాత నీటిని గ్రహించడం వల్ల రెట్టింపు అవుతుంది.

సాధారణ ధాన్యాల కంటే మొలకెత్తిన ధాన్యం సులభంగా జీర్ణమవుతుంది. మొలకెత్తడం వల్ల ధాన్యాలలోని పిండి పదార్థం అంతా చక్కెరగా మారుతుంది. జీర్ణశక్తిని పెంచడానికి సహాయపడే అనేక రకాల ఎంజైమ్‌లు మొలకల్లో ఉంటాయి. మొలకెత్తడం వల్ల ధాన్యాలలో ఖనిజాలు, విటమిన్లు, ప్రొటీన్లు ఎక్కువగా లభిస్తాయి.

ఏ ధాన్యం మొలకలైనా పెట్టొచ్చు

అందుబాటులో ఉన్న గోధుమలు, బార్లీ, వోట్స్ లేదా మొక్కజొన్న వంటి ఏ ధాన్యాలనైనా మొలక కట్టి పశువులకు తినిపించవచ్చు. పాడి పశువులు బలహీనంగా ఉన్నప్పుడు లేదా తక్కువ పాలు ఇస్తున్నాయనుకున్నప్పుడు వాటికి సోయాబీన్స్, బఠానీలు, పెసలు వంటి పప్పుధాన్యాల మొలకలు కూడా ఇవ్వవచ్చు.

మొలక కట్టడానికి నాణ్యమైన విత్తనాలను వాడండి. విరిగిన లేదా నలిగిన విత్తనాలను ఎప్పుడూ ఉపయోగించవద్దు. ఎందుకంటే అవి సరిగ్గా పెరగవు. చేతితో కోతకోసి నూర్చిన విత్తనాల మొలక శాతం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

విత్తనాలను శుభ్రమైన నీటితో కడిగి ప్లాస్టిక్ టబ్‌లో పోయాలి. నీటిలో తేలిన తాలు గింజలను తీసివేయండి. అవి మొలకెత్తవు. మొలకెత్తిన గింజలపై బూజు పెరగకుండా ఉండేందుకు సగం చారెడు ఉప్పు వేసి, గింజలను సుమారు 12 గంటల పాటు నానబెట్టాలి. 12 గంటల తర్వాత నీటిని తీసివేసి, విత్తనాలను శుభ్రమైన గోనె సంచిలో లేదా నూలు గుడ్డ సంచిలో పోసి, మూతి గట్టిగా కట్టేయండి. దాన్ని నీడలో లేదా ఇంట్లో ఉంచండి. వేడి వాతావరణంలో, విత్తనాలు మొలకెత్తడానికి సుమారు 16 నుంచి 18 గంటలు పడుతుంది. చల్లని వాతావరణంలో 24 గంటల కంటే ఎక్కువ సమయం పడుతుంది. గోనె సంచి లేదా నూలు వస్త్రాన్ని వాడిన తర్వాత ప్రతి సారీ ఉతికి ఎండలో ఆరబెట్టండి.

గింజల నుంచి 1 లేదా 2 సెంటీమీటర్ల పొడవున తెల్లటి మొలకలు బయటకు వచ్చిన తర్వాత, వాటిని ఉపయోగించవచ్చు. ఒక పాడి ఆవుకు అర కిలో లేదా 4–5 గుప్పిళ్ల మొలకెత్తిన గింజలను ఇతర దాణాతో రోజుకు ఒకసారి తినిపించండి.

మేకలు, గొర్రెలు, కోళ్లకు కూడా..

పాడి ఆవులు, గేదెలకే కాదు. ఇతర పశువులకు కూడా మొలకలు పెట్టొచ్చు. మేక లేదా గొర్రెకు వారానికి రెండుసార్లు ఒకటి లేదా రెండు గుప్పిళ్ల మొలకలు తినిపించవచ్చు. 10 కోళ్లకు రోజుకు ఒకసారి ఒక గుప్పెడు మొలకలు వెయొచ్చు.

ఈ అంశంపై తెలుగు/ఆంగ్ల వీడియోను www.accessagriculture.org లో చూడొచ్చు.

జూన్‌లో పల్నాడు జిల్లాలో చిన్న శోధాయాత్ర

పల్నాడు జిల్లా వినుకొండ ప్రాంతంలో మారుమూల గామాల్లో రైతులు, గిరిజనులు, మహిళల సంప్రదాయ విజ్ఞానం,సృజనశీలతపై క్షేత్రస్థాయిలో అధ్యయనం చేయడానికి జూన్ 23 నుంచి 25 వరకు పల్లెసృజన స్వచ్ఛంద సంస్థ చిన్న శోధా పాదయాత్ర నిర్వహించనుంది. వినుకొండ సమీపంలోని కొండ్రముట్ల గ్రామం నుంచి 23న ప్రారంభమై 25న మెల్లవాగు గ్రామంలో ముగుస్తుంది. గ్రామీణ సృజనాత్మకపై ఆసక్తిగల ఔత్సాహికులు ఎవరైనా ఈ యాత్రలో పాల్గొనవచ్చు. రూ. 500 చెల్లించి పేర్లు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవాలని పల్లెసృజన అధ్యక్షులు బ్రిగేడియర్ పి. గణేశం (98660 01678) తెలిపారు. వివరాలకు.. 99666 46276, 89199 03118.

సాగుబడి
మృగశిర కార్తె : జూన్ 8 నుంచి

దున్నకుండానే మొక్కజొన్న, వేరుశనగ!

● డబుల్ వీల్ మార్కర్ పరికరంతో జీరో టిల్లేజి పద్ధతిలో విత్తుకుంటున్న ఉత్తరాంధ్ర రైతులు ● తక్కువ శ్రమతో పాటు సమయం, ఖర్చు ఆదా కావడం.. నెల రోజుల పంట కాలం కలిసి రావటంతో డబుల్ వీల్ మార్కర్‌కు ప్రాచుర్యం ● మహిళా రైతులకు అనుకూలమైన ఆవిష్కరణ కావటం మరో విశేషం

దుక్కి దున్నకుండానే మొక్కజొన్న సాగు(జీరో టిల్లేజి) పద్ధతి శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాల్లో ఇటీవల చాలా ప్రాచుర్యం పొందింది. దీనికి ఏకైక కారణం డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఫౌండేషన్ అందుబాటులోకి తెచ్చిన 'డబుల్ వీల్ మార్కర్' (రెండు చక్రాలతో రంధ్రాలు వేసే పరికరం). సార్వా(ఖరీఫ్)లో వరి సాగు చేసిన భూముల్లో దుక్కి దున్నకుండా ఈ పరికరంతో రైతులు సులభంగా నేలపై రంధ్రాలు చేసి విత్తనాలు వేసుకుంటున్నారు. వరి కోసిన తర్వాత తక్కువ సమయంలోనే మొక్కజొన్న విత్తుకోవడానికి ఈ పరికరం రైతులకు ఎంతో ఉపయోగ పడుతోంది. నాలుగేళ్ల క్రితం ఈ పరికరం తొలుత అందుబాటులోకి వచ్చింది. సార్వా వరి తర్వాత మొక్కజొన్న పంటను వరుసగా మూడు దఫాలు సాగు చేస్తూ మంచి ఆదాయం పొందుతున్న రైతులు ఉత్తరాంధ్రలో ఉన్నారు. వరుసల మధ్య దూరం తగ్గించుకునే చిన్న మార్పు చేసుకొని దుక్కిలేని పద్ధతిలో వేరుశెనగ విత్తుకోవడానికి కూడా ఈ పరికరం ఉపయోగపడుతోందని రైతులు సంతోషిస్తున్నారు.

నెల కాలం కలిసి వస్తుంది!

తొలకరి వరి చేను కోసిన తరువాత పొలంలో వరి కొయ్యకాళ్లలో దుక్కి దున్నకుండానే పదును చూసుకుని డబుల్ వీల్ మార్కర్‌ను నడిపి మొక్కజొన్న విత్తనాలు నేరుగా విత్తుకోవాలి. ఈ విధానంలో రైతులకు దుక్కి ఖర్చులు ఆదా అవ్వటమే కాకుండా నెల రోజుల పంట కాలం కలిసి వస్తుంది. మొక్కజొన్న సాగు ప్రారంభమైన తొలినాళ్లలో శ్రీకాకుళం జిల్లా రణస్థలం మండలంలో రైతులకు కొయ్యతో గాని, కొయ్యతో చేసిన పెగ్ మార్కర్ అనే పరికరంతో గాని వరి మాగాణిల్లో నేరుగా రంధ్రాలు చేసి మొక్కజొన్న విత్తనాలు విత్తేవారు. పెగ్ మార్కర్ పరికరాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు ఎక్కువ శ్రమ, ఎక్కువ సమయం వృథా అవుతుండేది. మగ కూలీలు మాత్రమే పెగ్ మార్కర్‌ను ఉపయోగించేవారు.

● డబుల్ వీల్ మార్కర్

● డబుల్ వీల్ మార్కర్ పరికరాన్ని భుజంపై పెట్టుకొని తీసుకువెళ్లొచ్చు

● డబుల్ వీల్ మార్కర్‌ను ఉపయోగిస్తున్న మహిళా రైతు హైమావతి

● డబుల్ వీల్ మార్కర్‌తో మొక్కజొన్న సాగుకు తన పొలంలో రంధ్రాలు వేస్తున్న రైతు ఎల్. సత్యనారాయణ. (పక్కన) డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఫౌండేషన్ ప్రతినిధి హరిబాబు.

● డబుల్ వీల్ మార్కర్ డిజైన్

తుది రూపుదిద్దిన సత్యనారాయణ

డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఫౌండేషన్ రూపొందించిన డబుల్ వీల్ మార్కెర్‌కు రైతు లంకలపల్లి సత్యనారాయణ (83741 02313) మార్పులు చేసి బరువు తగ్గించి 2019లో తుది రూపుదిద్దారు. సత్యనారాయణ వ్యవసాయం చేస్తూనే వెల్డర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. ఆ అనుభవంతో సులభంగా ఒక వ్యక్తి తన పొలానికి భుజాన వేసుకొని తీసుకువెళ్లేందుకు వీలుగా డబుల్ వీల్ మార్కర్ పరికరాన్ని మార్చారు. మొదట తన పొలంలో ఉపయోగించి సంతృప్తి చెందిన తర్వాత, తానే తయారు చేసి రూ. 2,900కు ఇతర రైతులకు అందిస్తున్నారు. 2021 రబీ నాటికి రణస్థలం మండలంలో రైతులకు 85 డబుల్ వీల్ మార్కర్లను ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత రైతుల్లో ఇది ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది.

2016 నుంచి ప్రయోగాలు

కూలీల ఖర్చు, శ్రమ తగ్గించుకుంటూ మొక్కజొన్న, వేరుశెనగ పంటలను దుక్కి దున్నకుండా నేరుగా ఎలా విత్తుకోవాలనే అంశంపై డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఫౌండేషన్ ప్రతినిధి హరిబాబు (84999 28483) 2016 నుంచి అనేక ప్రయోగాలు చేసి ఎట్టకేలకు సఫలీకృతులయ్యారు. తొలుత ఒక చక్రం ఉన్న మార్కర్‌ను, తర్వాత ఐదు చక్రాల మార్కర్లను డిజైన్ చేసి రైతులకు అందించారు. వీటితో సరైన ఫలితాలు రాకపోవడంతో డబుల్ వీల్ మార్కర్‌ను డిజైన్ చేశారు. ఇది రైతులకు ఉపయోగకరంగా ఉండటంతో మంచి స్పందన వచ్చింది. ఆముదాలవలసలోని ఏరువాక కేంద్రం, కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం శాస్త్రవేత్తల సూచనల మేరకు ఉక్కుతో రెండు చక్రాల మార్కర్ (డబుల్ వీల్ మార్కర్) పరికరం దిద్దుకుంది.

మొక్కజొన్నతో పాటు వేరుశనగ

మొక్కల మధ్య 20 సెం.మీ. దూరం, వరుసల మధ్య 60 సెం.మీ.ల దూరంలో డబుల్ వీల్ మార్కర్‌తో రంధ్రాలు చేసి దుక్కి చేయకుండానే మొక్కజొన్న విత్తుకోవచ్చు. అదేవిధంగా వేరుశనగ విత్తుకోవడానికి మార్కర్‌లో స్వల్ప మార్పు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. మొక్కల మధ్య 20 సెం.మీ. దూరం, వరుసల మధ్య 40 సెం.మీ.ల దూరంలో వేరుశనగ విత్తుకోవాలి.

ఉమ్మడి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో గత రబీలో వరి కోసిన 48,146 ఎకరాల్లో దున్నకుండా డబుల్ వీల్ మార్కర్‌తో మొక్కజొన్నను సాగు చేశారు. 18 మండలాల్లో సుమారు 25 లక్షల వ్యంతో మండలానికి 40 చొప్పున 720 పరికరాలను అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చినట్లు డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఫౌండేషన్ తెలిపింది. ఈ పరికరాలన్నీ ఎల్. సత్యనారాయణ తయారు చేసి ఇచ్చినవే.

సమాన దూరంలో విత్తనాలు నాటడం వలన గాలి, వెలుతురు ధారాళంగా సోకి, పంటలకు పురుగులు, తెగుళ్ల బెడద తక్కువగా ఉంది. చేను ఏపుగా పెరిగి సాధారణ పద్ధతిలో కంటే జీరోటిల్లేజ్ పద్ధతిలో మేలైన దిగుబడులు నమోదు అవుతుండటం విశేషం. మహిళలు ఉపయోగించడానికి డబుల్ వీల్ మార్కర్ అనువుగా ఉండటం మరో విశేషం. మహిళా రైతులకు, ముఖ్యంగా చిన్న, సన్నకారు ఒంటరి మహిళా రైతులకు ఈ ఆవిష్కరణ ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంది.

– గంగి నాగరాజు,
సాక్షి, రణస్థలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా

జీవధార వచ్చేస్తోంది..!

మూడు జిల్లాలకు గుండెకాయ లాంటి పూల సుబ్బయ్య వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పనులు వేగంగా సాగుతున్నాయి. ఈ ఏడాది అక్టోబర్ నాటికి నీరు అందించాలన్న లక్ష్యంగా పనులు ఊపందుకున్నాయి. ప్రకాశం జిల్లాతో పాటు కడప, పొట్టిశ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లాలకు సాగునీరు, తాగు నీరు అందించే వెలిగొండ ప్రాజెక్టును గత ప్రభుత్వం గాలికొదిలేసింది. వైఎస్సార్ సీపీ అధికారంలోకి రాగానే ప్రాజెక్టుపై దృష్టి సారించి బడ్జెట్‌లో అధిక నిధులు కేటాయించడంతో పాటు కాంట్రాక్టర్‌ను ఉరుకులు పెట్టిస్తూ పనులు చేయిస్తోంది.

- వడి వడిగా వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పనులు
- రెండో టన్నెల్‌పై ప్రత్యేక దృష్టి సారించిన అధికారులు
- పనులు పూర్తి చేసి అక్టోబర్ నాటికి నీరందించేలా చర్యలు
- స్టేజ్–1లో నాలుగు, స్టేజ్–2లో మూడు ప్యాకేజీల్లో పనులు
- ఇప్పటి వరకు ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి రూ.5,949 కోట్లు ఖర్చు చేసి ప్రభుత్వం
- టీడీపీ హయాంలో ప్రాజెక్టు పనులు గాలికొదిలేసిన చంద్రబాబు
- వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం వేగంగా ప్రాజెక్టు పనులు

సాక్షి ప్రతినిధి, ఒంగోలు

పూలసుబ్బయ్య వెలిగొండ ప్రాజెక్టు నిర్మాణ పనులు వడివడిగా సాగుతున్నాయి. 4.473 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు, 15.25 లక్షల మందికి తాగు నీరు అందించేలా ఈ ప్రాజెక్టును రూపకల్పన చేశారు. గత టీడీపీ హయాంలో పనులు నత్తనడకన సాగాయి. అయితే 2020 ఫిబ్రవరి 20న ప్రాజెక్టు సొరంగ మార్గాల తవ్వకం వద్దకు ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి వచ్చారు. ఆ తర్వాత పనుల్లో వేగం పుంజుకొని ఒకటో టన్నెల్ పనులు వేగంగా పూర్తయ్యాయి. 2021–22 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1,595.39 కోట్లు మంజూరు చేశారు. 2023–24 బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం రూ.101.47 కోట్లు కేటాయించింది.

ప్రాజెక్టు పనులు పరుగులు..

ముఖ్యమంత్రిగా వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి బాధ్యతలు చేపట్టిన తర్వాత సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పనులు ఊపందుకున్నాయి. అందులో భాగంగా గత ప్రభుత్వ పాపాలను కడిగేసేందుకు, అక్రమాలను నిలువరించేందుకు సాగునీటి ప్రాజెక్టుల్లో రివర్స్ టెండరింగ్ విధానాన్ని తీసుకొచ్చిన సంగతి తెలిసిందే. వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పనుల్లో కూడా రివర్స్ టెండరింగ్ తీసుకువచ్చి రెండో టన్నెల్ పనులను కొత్త కాంట్రాక్టర్‌కు అప్పగించారు. దీంతో ఇప్పటికే 1వ టన్నెల్ నిర్మాణ పనులను పూర్తి చేసిన మేఘ ఇంజినీర్స్ సంస్థకే 2వ టన్నెల్ నిర్మాణ పనులు కూడా దక్కాయి. ప్రభుత్వం 2వ టన్నెల్ పనులు కూడా వేగంగా చేపట్టేందుకు మేఘ ఇంజనీర్స్ యాజమాన్యాన్ని ఉరుకులు పరుగులు పెట్టిస్తోంది.

మొదటి టన్నెల్ హెడ్ రెగ్యులేటర్ పనులు పూర్తి

వెలిగొండ ప్రాజెక్టుకు ప్రధానంగా కొండలను తొలచి రెండు సొరంగాలు (టన్నెల్) ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అందులో భాగంగా ఒకటో టన్నెల్‌ను పూర్తి చేసిన ప్రభుత్వం శ్రీశైలం బ్యాక్ వాటర్‌లో ఏర్పాటు చేయనున్న హెడ్ రెగ్యులేటర్ నిర్మాణ పనులను సైతం పూర్తి చేశారు. మొదటి సొరంగానికి శ్రీశైలం డ్యాంకు సంబంధించి బ్యాక్ వాటర్‌ను తీసుకునేందుకు ఏర్పాటు చేయాల్సిన హెడ్ రెగ్యులేటర్‌కు మొదటి టన్నెల్‌కు గేటు నిర్మాణ పనులను పూర్తి చేసింది. ప్రధానంగా మొదటి టన్నెల్‌ను 18.787 కిలోమీటర్లు తవ్వాల్సి ఉంది. 2014లో టీడీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చే నాటికి ఒకటో టన్నెల్ 13.600 కిలో మీటర్ల మేర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో తవ్వారు. ఇక చంద్రబాబు నాయుడు ఐదేళ్ల పాలనలో ఒకటో టన్నెల్‌ను కేవలం 2 కిలో మీటర్లు మాత్రమే తవ్వి మమ అనిపించారు. ఐదేళ్ల టీడీపీ హయాంలో రోజుకు సరాసరిన 1.31 మీటర్లు మాత్రమే తవ్వారు. వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన రెండేళ్లలోనే 3.187 కిలోమీటర్లు తవ్వి పూర్తి చేశారు. రెండో టన్నెల్‌ను కూడా రివర్స్ టెండర్ ద్వారా దక్కించుకున్న మేఘా ఇంజినీరింగ్ సంస్థ మిగిలి ఉన్న 1.6 కిలోమీటర్ల పనులను ముమ్మరంగా చేపడుతోంది. రెండో టన్నెల్ నిర్మాణ పనుల కోసం 335 కోట్లు వెచ్చించనున్నారు.

అక్టోబర్ నాటికి నీరు విడుదల చేసేలా చర్యలు

వెలిగొండ ప్రాజెక్టుకు నీటి నిల్వ చేసుకునే నల్లమల సాగర్ డ్యాంలో హెడ్ రెగ్యులేటర్ పనులను కూడా అధికారులు ముమ్మరంగా చేపట్టారు. గొట్టిపడియ–సుంకేసుల గ్యాప్‌లను పూడ్చి నల్లమల సాగర్ డ్యాంను నిర్మించిన విషయం విదితమే. మొదటి దశలో 2023 అక్టోబర్ నాటికి నీటిని విడుదల చేస్తామని సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఇచ్చిన హామీ మేరకు పనులు వేగవంతం చేశారు. అందులో భాగంగానే ఒకటో టన్నెల్ పనులను పూర్తి చేసి శ్రీశైలం బ్యాక్ వాటర్ వద్ద ఏర్పాటు చేసిన హెడ్ రెగ్యులేటర్ నుంచి నల్లమల సాగర్‌కు నీటిని విడుదల చేస్తారు. అయితే నల్లమల సాగర్‌కు నీరు విడుదల చేసి నింపితే ఆ నీటిని దిగువకు వదలడానికి నల్లమల సాగర్ డ్యాంలో హెడ్ రెగ్యులేటర్‌ను ఏర్పాటు చేస్తేనే అది సాధ్యమవుతుంది. దీంతో అధికారులు ఇప్పటికే నల్లమల సాగర్ డ్యాంలో పనులు ముమ్మరం చేశారు. ఇక్కడి పనులు పూర్తయితే మొదటి విడతలో అటు సాగు, ఇటు తాగు నీటిని దిగువకు విడుదల చేయటానికి వీలుకలుగుతుంది.

ప్రాజెక్టు	: వెలిగొండ
సామర్థ్యం	: 43.58 టీఎంసీలు
జిల్లాలు	: ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప
మండలాలు	: 30
సాగునీరు ఇచ్చే విస్తీర్ణం	4,47,300 ఎకరాలు
తాగునీరు	15.25 లక్షల మందికి

రూ.5,949.64 కోట్ల వ్యయం

వెలిగొండ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కోసం ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు దాదాపు రూ.₹5949.64 కోట్లు ఖర్చు చేసింది. ఇప్పటి వరకు రెండు దశల కోసం రూ.8054.30 కోట్లు పరిపాలనా ఆమోదం ఇచ్చారు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణ పనులతో పాటు భూసేకరణ, పునరావాసం, అటవీ భూమలు కోసం ఖర్చు చేస్తూ వస్తున్నారు. 2022–23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌లో రూ.856.15 కోట్లు కేటాయించగా ఇప్పటి వరకు రూ.108.10 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. గత ఆర్థిక సంవత్సరం నిధులు ఇంకా రూ.748.05 కోట్లు మిగిలి ఉండగానే 2023–24 బడ్జెట్‌లో అదనంగా మరో రూ.101.47 కోట్లు ప్రభుత్వం కేటాయించింది.

పునరావాసంపై ప్రత్యేక దృష్టి

వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పనులకు సంబంధించి పునరావాస పనులపై ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టి సారించింది. స్టేజ్–1లో నాలుగు, స్టేజ్–2లో మూడు ప్యాకేజీల్లో పనులు ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయి. పునరావాసం కోసం నూతనంగా మొత్తం 11 గ్రామాలు నిర్మిస్తున్నారు. అందుకోసం మొత్తం 24,158.26 ఎకరాలు కావాల్సి ఉండగా ఇప్పటికే 20,760.47 ఎకరాలను ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసింది. మిగతా 3,379.79 ఎకరాలు కొనుగోలు చేయాల్సి ఉంది. అందుకోసం మొత్తం రూ.440.14 కోట్లు ఈ ఏడాది మార్చి నెలాఖరు వరకు ఖర్చు చేశారు.

> **ముమ్మరంగా పనులు చేస్తున్నాం**
> వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పనులను ముమ్మరంగా చేపడుతున్నాం. సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఆకాంక్ష మేరకు 2023 అక్టోబర్ నాటికి మొదటి దశ పనులు పూర్తి చేసి ప్రాజెక్టు ద్వారా నీటిని విడుదల చేసే చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఇప్పటికే పనులు చేయకుండా ఉన్నా పలువురు కాంట్రాక్టర్లను తప్పించాం. వేగంగా పనులు చేపట్టే వారికి కేటాయించి పనులను వేగవంతంగా చేపడుతున్నాం. స్టేజ్–1, స్టేజ్–2 పనుల్లో వివిధ ప్యాకేజీల్లో పనులు వేగంగా సాగుతున్నాయి.
> – ఎస్‌కే.అబూతలేం, ఎస్ఈ, జిల్లా జలవనరుల శాఖ

గోపాలనగరం ఎక్స్‌టెన్షన్ 1వలైన్‌లో గడప గడపకు మన ప్రభుత్వం కార్యక్రమంలో ఇంటింటికీ తిరుగుతూ స్థానిక ప్రజలతో మాట్లాడుతున్న ఎమ్మెల్యే,మాజీమంత్రి బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి

రోడ్డు సమస్యకు పరిష్కారం

- గోపాల్ నగర్ 4వ లైన్ నుంచి కమ్మపాలెం 3వ లైన్ వరకు రోడ్డు పనులు ప్రారంభించా..
- 5వ డివిజన్‌లో గడప గడపకు మన ప్రభుత్వ కార్యక్రమంలో మాజీ మంత్రి, ఒంగోలు ఎమ్మెల్యే బాలినేని

ఒంగోలు సబర్బన్: నగరంలోని గోపాల్ నగర్–కమ్మపాలెం మధ్యలో 20 సంవత్సరాల నుంచి పెండింగ్‌లో ఉన్న రోడ్డు సమస్యను పరిష్కరించామని మాజీ మంత్రి, ఒంగోలు ఎమ్మెల్యే బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి పేర్కొన్నారు. సోమవారం ఒంగోలు నగరంలోని 5వ డివిజన్‌లో గడప గడపకు మన ప్రభుత్వం కార్యక్రమాన్ని డివిజన్ కార్పొరేటర్ ఎండేటి పద్మావతి రంగారావుతో కలిసి నిర్వహించారు. గోపాల్ నగర్ ఒకటో లైన్ ఎక్స్‌టెన్షన్‌లో ప్రభుత్వం అందిస్తున్న సంక్షేమ పథకాలు వస్తున్న తీరును ప్రజల నుంచి అడిగి తెలుసుకున్నారు. గోపాల్ నగర్ 4వ లైన్ నుంచి కమ్మపాలెం 3వ లైన్ వరకు సిమెంట్ రోడ్డు నిర్మించడానికి భూమి పూజ చేశామన్నారు. ఏళ్ళ తరబడి పెండింగ్‌లో ఉన్న ఈ రోడ్డును టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో నిర్మించలేక పోయారన్నారు. ఈ రోడ్డు నిర్మాణం కోసం రూ. 26.75 లక్షలు మంజూరు చేయించినట్లు పేర్కొన్నారు. రూ. 5 కోట్లతో నగరంలోని అన్ని పార్కులు అభివృద్ధి చేశామన్నారు. శివారు ప్రాంతాల అభివృద్ధే తమ లక్ష్యమన్నారు. కమిషనర్ ఎం.వెంకటేశ్వరరావు, ఎంఈ కె.మాల్యాద్రి, 5వ డివిజన్ కార్పొరేటర్ ఎండేటి పద్మావతి రంగారావు, వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు కఠారి శంకర్, గంటా రామానాయుడు, నాయీబ్రాహ్మణ కార్పొరేషన్ డైరెక్టర్ ధరణికోట, ఒంగోలు ఏఎంసీ చైర్మన్ కొఠారి రామచంద్రరావు, మహిళా విభాగం జిల్లా పార్టీ అధ్యక్షురాలు తమ్మినేని మాధవి, కార్పొరేటర్లు చల్లా తిరుమలరావు, తాడి కృష్ణలత, నాగం వెంకట శేషయ్య, ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులు పుచ్చకాయల గోవర్ధన్ రెడ్డి, క్రాంతికుమార్, గోలి తిరుపతి రావు, బైరెడ్డి అరుణ, తూము పద్మ, బొమ్మినేని మురళి, 5వ డివిజన్ అధ్యక్షుడు సి.హెచ్.సత్య నారాయణ రెడ్డి, జమ్ము శ్రీకాంత్, తాళ్ళపాలెం శ్రీను (కొల్లూరు), వాకా తిరుమల, పి.మోహన్ రావు, బొట్ల సుబ్బారావు, ఆసోది విజయలక్ష్మి, ఎస్కే ఖుద్దూస్, రామిశెట్టి హరి, ఆవుల సురేంద్ర, గొల్లపోలు కృష్ణ, జాజుల కృష్ణ, రావులపల్లి శ్రీకాంత్, కఠారి సురేష్, మిరియం సుబ్బులు, గఫూర్, మూసుబ్, దాసరి అమ్మన్న, మద్దసాని సుబ్బారావు, మిరియం వెంకటేశ్వర్లు, కె.నివాస్, బొడ్డు సుబ్బులు, వేమవరపు సుబ్బారావుతో పాటు పలువురు పాల్గొన్నారు.

సంక్షేమానికి సీఎం జగన్ పెద్ద పీట

గొబ్బూరులో సంక్షేమ పథకం కరపత్రం అందిస్తున్న మంత్రి డాక్టర్ ఆదిమూలపు సురేష్

పెద్దారవీడు: గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా వైఎస్సార్ సీపీ పాలనలోనే ప్రజా సంక్షేమానికి పెద్దపీట వేసిన ఘనత సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికే దక్కుతుందని పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి డాక్టర్ ఆదిమూలపు సురేష్ అన్నారు. గడప గడపకు మన ప్రభుత్వ కార్యక్రమాన్ని గొబ్బూరులో సోమవారం నిర్వహించారు. తొలుత దివంగతనేత సీఎం డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి విగ్రహానికి పూల మాల వేసి నివాళులర్పించారు. మంత్రి మాట్లాడుతూ చరిత్రలో మిగిలి పోయే పథకాలు అమలు చేసిన ఘనత దివంగతనేత డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డిదని ఆ తర్వాత ఆయన తనయుడు సీఎం జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికే దక్కిందని కొనియాడారు. సంక్షేమ పథకాలతో పేద కుటుంబాలు ఆర్థికంగా పరిపుష్టి సాధించాయన్నారు. సంక్షేమ పథకాల అమలు, సచివాలయ వ్యవస్థ రూపకల్పనతో గ్రామీణ ప్రాంత పేద బడుగు, బలహీన వర్గాలకు సీఎం జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఉన్నత స్థాయి కల్పించడంతో ప్రజాదరణ విపరీతంగా పెరిగిందన్నారు. మరోమారు సీఎం జగన్ మోహన్‌రెడ్డినే సీఎంగా గెలిపించుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. గ్రామ పాలన వ్యవస్థను ప్రజలకు చేరువ చేసి అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరికీ న్యాయం చేకూరుస్తున్న వైఎస్సార్ ప్రభుత్వానికి అండగా నిలవాలని ప్రజలను కోరారు. ఆర్బీకేలో రైతులకు సబ్సిడీ పచ్చిరొట్ట విత్తనాలను మంత్రి పంపిణీ చేశారు. వైఎస్సార్ సీపీ మండల కన్వీనర్ పాలిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి, సర్పంచ్ అంగిరేకుల ఆదినారాయణ, వైస్ ఎంపీపీ గుండారెడ్డి యోగమ్మ, ఎంపీపీ బెజవాడ పెద్దగురవయ్య, జెడ్పీటీసీ ఏరవ చలమారెడ్డి, ఏఎంసీ చైర్మన్ ఉడుముల శ్రీనివాసరెడ్డి, నాయకులు గుండారెడ్డి వెంకటేశ్వర రెడ్డి, బత్తుల కాశయ్య, రాచగొర్ల వెంకటపిచ్చయ్య, డీఎల్‌డీఓ సాయికుమార్, ఎంపీడీఓ నాసర్‌రెడ్డి, డీటీ రాజేష్, విద్యుత్, హౌసింగ్ పంచాయతీ రాజ్ ఏఈలు రమేష్, శావ్య, రవీంద్రరెడ్డి, ఎంఈఓ శ్రీనివాసులు, ఏఓ బుజ్జిబాయి, వలంటీర్లు, సర్పంచులు, ఎంపీటీసీలు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

సంక్షేమ రథసారధి సీఎం వైఎస్ జగన్

పథకాలు గురించి వివరిస్తున్న ఎమ్మెల్యే మద్దిశెట్టి వేణుగోపాల్

దర్శి: రాష్ట్రంలో ప్రజల కష్టాలు తెలుసుకుని వారికి ఏమి అందివ్వాల్లో ఆసంక్షేమాన్ని ఇచ్చిన హామీ మేరకు అమలు చేసిన సంక్షేమ రథసారధి ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అని ఎమ్మెల్యే మద్దిశెట్టి వేణుగోపాల్ అన్నారు. పట్టణంలోని 1,2వ వార్డుల్లో గడపగడపకు మన ప్రభుత్వ కార్యక్రమం సోమవారం జరిగింది. ఎమ్మెల్యే మద్దిశెట్టి వేణుగోపాల్‌కు హారతులు ఇచ్చి, పూల మాలలు వేసి ఘన స్వాగతం పలికారు. ఎమ్మెల్యే మద్దిశెట్టి వేణుగోపాల్ మాట్లాడుతూ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డి ఇచ్చిన హామీలు 98 శాతం పైగా అమలు చేసి ప్రజల్లోకి వెళుతున్నారన్నారు. చంద్రబాబు మాత్రం గత ప్రభుత్వంలో చేసిందేమీ లేక అబద్దపు హామీలే మరలా మళ్లీ ఇస్తున్నారని మండి పడ్డారు. ప్రజలను నమ్మించి మోసం చేయడంలో చంద్రబాబు దిట్ట అని చెప్పారు. చంద్రబాబు గత మేనిఫెస్టోలో ఇచ్చిన 600 పైగా హామీలు తీసుకుని ఏంచేశారో ప్రజలకు చెప్పి ఎన్నికలకు రావాలన్నారు. కార్యక్రమంలో మండల పార్టీ కన్వీనర్ వెన్నపూస వెంకటరెడ్డి, గ్రీనరీ అండ్‌బ్యూటిఫికేషన్ డైరెక్టర్ కుమ్మిత అంజిరెడ్డి, ఎంపీపీ సుధా అచ్చయ్య, మార్కెట్ యార్డ్ చైర్మన్ వైవీ సుబ్బయ్య, కౌన్సిలర్లు వీసీరెడ్డి, మోహన్‌బాబు, సొసైటీ అధ్యక్షులు వేమిరెడ్డి చెన్నారెడ్డి, వైస్ ఎంపీపీ సోముదుర్గారెడ్డి, కమిషనర్ మహేశ్వరరావు, ఎస్సై రామకృష్ణ, డీటీ రవికుమార్, ఏఓ బాలకృష్ణనాయక్, నాయకులు వెన్నపూస శేషిరెడ్డి, వెన్నపూస రామిరెడ్డి, శ్రీనివాసరెడ్డి, కోటిరెడ్డి, రమణారెడ్డి, వెంకటేశ్వరరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

ప్రతి కార్మికుడు ఇ- శ్రమ్ కార్డు పొందాలి

ఒంగోలు: అసంఘటిత రంగంలో ఉన్న ప్రతి కార్మికుడు ఈ శ్రమ్ కార్డును పొందాలని ఉప కార్మిక కమిషనర్ ఎస్.శ్రీనివాసకుమార్ పేర్కొన్నారు. సోమవారం ఒంగోలులోని తన కార్యాలయంలో అసంఘటిత రంగ కార్మికులు పలువురికి ఈశ్రమ్ కార్డులను అందించారు. కార్మికులకు 12 అంకెలు గల యూనివర్శల్ ఐడెంటిఫికేషన్ నెంబర్(యూఐఎన్) ఇస్తామని తెలిపారు. దీనిలో నమోదు చేసుకున్న కార్మికునికి ఏడాదిపాటు ప్రధానమంత్రి సురక్ష బీబీబీబీమా యోజన కింద రూ. 2లక్షల ప్రమాద మరణ/ అంగవైకల్య బీమా ఉచితంగా కల్పిస్తామని తెలిపారు. 16 నుంచి 59 సంవత్సరాల్లోపు వారు మాత్రమే అర్హులన్నారు. ఆదాయపు పన్ను చెల్లించని వారు, ఈపీఎఫ్, ఈఎస్ఐ పథకం లేనివారు అయి ఉండాలని , తప్పనిసరిగా పని చేస్తూ ఉండాలన్నారు.

ఈదురు గాలులు.. వడగండ్లు

వెలిగండ్లలో వర్షం పడుతున్న దృశ్యం

త్రిపురాంతకం: మండలంలోని పలు గ్రామాల్లో ఈదురుగాలులతో కూడిన వర్షం కురిసింది. రాజుపాలెంలో నకతోటి గాలెయ్యకు చెందిన రేకుల ఇళ్ల పైకప్పు లేచి కూలి పోయింది.

హనుమంతునిపాడు: మండల కేంద్రమైన హనుమంతునిపాడుతో పాటు మండలంలోని పలు గ్రామాల్లో సోమవారం సాయంత్రం ఈదురుగాలులతో కూడిన మోస్తరు వడగండ్ల వర్షం కురిసింది. సీతారాంపురం, కూటగుండ్ల, హాజీపురం, దొడ్డిచింతల, నరవగోపాలపురం గ్రామాల్లో ఉరుములు, మెరుపులు, వడిగండ్లతో ప్రజలు ఆందోళన చెందారు.

వెలిగండ్ల: మండలంలోని పలు గ్రామాల్లో సోమవారం సాయంత్రం ఈదురుగాలులు, ఉరుములతో కూడిన వర్షం పడింది. సాయంత్రం ఒక్కసారిగా వాతావరణం చల్లబడింది.

పామూరు: మండలంలోని వగ్గంపల్లె, రావిగుంటపల్లె, మార్కొండాపురం, నిమ్మచెట్లపల్లె, భూమిరెడ్డిపల్లెతోపాటు పలు గ్రామాల్లో సోమవారం సాయంత్రం బలమైన ఈదురుగాలులతో కూడిన మోస్తారు వర్షం కురిసింది. పామూరుతో పాటు పలు ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరా నిలిచిపోయింది.

నిలిచిన రిజిస్ట్రేషన్లు

ఒంగోలు సబర్బన్: జిల్లాలోని సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలకు సోమవారం జనం పోటెత్తారు. అయితే కొంతసేపటికే ప్రజలు నిరాశ చెందాల్సి వచ్చింది. వేలాదిగా స్థలాలు, భూములు క్రయ, విక్రయ డాక్యుమెంట్లు భారీ స్థాయిలో రావటంతో సర్వర్లు మొరాయించాయి. గంటకు ఒక డాక్యుమెంట్ కూడా ఆన్‌లైన్‌లో అప్‌లోడు కాలేకపోయాయి. అందుకు ప్రధాన కారణం జూన్ ఒకటో తేదీ నుంచి స్థలాల, భూముల రిజిస్ట్రేషన్ విలువలు పెరుగుతున్నాయన్నదే ప్రధానం. జిల్లాలో 12 సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలు పనిచేస్తున్నాయి. ఒక్క ఒంగోలులోనే 60 నుంచి 70 వరకు విక్రయ రిజిస్ట్రేషన్లు కోసం డాక్యుమెంట్లు సిద్ధం చేస్తే కేవలం 10 మాత్రమే చేయగలిగారు. రాత్రి 8 గంటల వరకు కూడా రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులు కార్యాలయానికి వచ్చిన ప్రజలకు ఎలాంటి అసౌకర్యం లేకుండా రిజిస్ట్రేషన్లు చేయాలని ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉన్నారు. సోమవారం పూర్తి కానివి మంగళవారం చేయాలని రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులు నిర్ణయించామని ఒంగోలు జాయింట్–1 సబ్ రిజిస్ట్రార రమణ కుమార్ వెల్లడించారు.

చంద్రబాబు డ్రామాలు ప్రజలు నమ్మరు

- పేదలకిచ్చిన స్థలాలను శ్మశాన వాటికలతో పోల్చుతావా..
- నీ హయాంలో ఒక్క పథకాన్ని అయినా సక్రమంగా అమలు చేశావా ..
- రాష్ట్రంలో 33 లక్షల మందికి ఇళ్ల పట్టాలు పంపిణీ
- ఎమ్మెల్యే, టీటీడీ పాలక మండలి సభ్యుడు బుర్రా మధుసూదన్ యాదవ్

ర్యాలీలో ఎమ్మెల్యే బుర్రా మధుసూదన్ యాదవ్

కనిగిరి రూరల్: 'చంద్రబాబు నీ నీచబుద్ధిని ప్రజలు గమనిస్తున్నారు.తిరిగి నిన్ను బంగాళఖాతంలో కలపడం ఖాయమని' ఎమ్మెల్యే, టీటీడీ పాలక మండలి సభ్యుడు బుర్రా మధుసూదన్ యాదవ్ అన్నారు. పేదలకు ఇచ్చిన నివాస స్థలాలను చంద్రబాబు శ్మశాన వాటికలతో పోల్చి దుర్మార్గంగా, అహంకార పూరిత పేదలను అవమానపరుస్తూ చేసిన వాఖ్యలకు నిరసనగా సోమవారం కనిగిరిలో బైక్ ర్యాలీ నిర్వహించారు. అనంతరం మున్సిపల్ చైర్మన్ ఎస్‌కే అబ్దుల్ గఫార్ అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్యే బుర్రా మధుసూదన్ యాదవ్ మాట్లాడుతూ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి రాష్ట్రంలో 28 సంక్షేమ పథకాలతో ప్రతి పేదవాడిని ఆదుకుంటున్నారన్నారు. రాష్ట్రంలో సుమారు 33 లక్షల మందికి ఇళ్ల పట్టాలు పంపిణీ చేసిన ఘనత సీఎం వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డిదని తెలిపారు. చంద్రబాబు నీ హయాంలో ఒక్క పథకానైనా సంపూర్ణంగా అమలు చేశావా అంటూ తీవ్రంగా మండిపడ్డారు. పేదలకిచ్చిన ఇళ స్థలాలను సెంటు భూమిలో సమాధి కట్టుకుంటారా అంటూ అహంకార పూరితంగా మాట్లాడిన చంద్రబాబు వైఖరిని తీవ్రంగా దయ్యబట్టారు. మామ ఎన్టీఆర్‌కు వెన్నుపోటు పొడిచిన చంద్రబాబు తిరిగి ఎన్‌టీఆర్ పేరును స్మరించుకోవడం సిగ్గు చేటన్నారు. పెత్తందారులకు వ్యతిరేకంగా పేదల పక్షాన నిలిచిన జగన్ మోహన్‌రెడ్డికి రానున్న ఎన్నికల్లో రాష్ట్ర ప్రజలంతా అండగా నిలవాలని పిలుపునిచ్చారు. చంద్రబాబు ఎన్ని డ్రామలు వేసినా ప్రజలు నమ్మే స్థితిలో లేరన్నారు. కనిగిరి కొండపై తిరిగి వైఎస్సార్ సీపీ జెడా ఎగురుతుందని, వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మరలా సీఎం కావడం ఖాయమని ఎమ్మెల్యే బుర్రా అన్నారు. కార్యక్రమంలో మున్సిపల్ చైర్మన్ ఎస్‌కే అబ్దుల్ గఫార్, ఎంపీపీ దంతులూరి ప్రకాశం, అత్యాల జఫన్య, గంగసాని హుస్సేన్‌రెడ్డి, వైస్ చైర్మన్‌లు మాణిక్యరావు, పులి శాంతి గోవర్ధన్‌రెడ్డి, జెడ్పీటీసీ ఓకేరెడ్డి, పార్టీ మండల అధ్యక్షుడు, సొసైటీ అధ్యక్షుడు సంగు సుబ్బారెడ్డి, ఎక్కంటి శ్రీను, భవనం కృష్ణారెడ్డి, వైస్ ఎంపీపీలు గాలిబోయిన ధనుంజయ్, తిరుపతిరెడ్డి, బసిరెడ్డి పిచ్చిరెడ్డి, ఎస్‌కే జిలాని, జానీ, మాదాల సుబ్బారావు, శిగా కృష్ణారావు, శ్రీహరిరెడ్డి, ఖాశిం సాహెబ్, గుర్రం మాల్యాద్రి చౌదరి, పరిమి వెంకటాద్రి చౌదరి, బొట్టు శ్రీను, అట్లా రామచంద్రారెడ్డి, కన్వీనర్లు వేల్పుల వెంకటేశ్వర్లు, సుదర్శన్, ఖాదర్‌బాషా, పోతురమణారెడ్డి, రామనబోయిన శ్రీను, ఖాజా, కౌన్సిలర్లు, ఇతర నేతలు పాల్గొన్నారు.

నిరుపేదల ఎదుగుదల చంద్రబాబుకు నచ్చదు

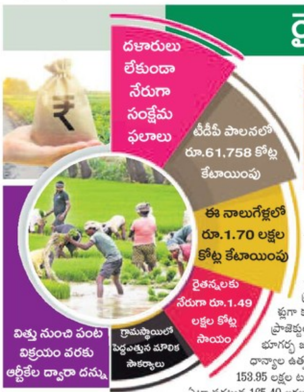

పొన్నలూరులో భారీ ర్యాలీ నిర్వహిస్తున్న అశోక్‌బాబు

పొన్నలూరు: రాష్ట్రంలోని నిరుపేద ప్రజల అభివృద్ధి, వారి ఎదుగుదల చంద్రబాబుకు నచ్చదని వైఎస్సార్ సీపీ కొండపి నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి వరికూటి అశోక్‌బాబు పేర్కొన్నారు. ఇటీవల అమరావతిలో నిరేపేద అక్కచెల్లెమ్మలకు ఇళ్ల పట్టాల పంపిణీపై, వారికి కేటాయించిన స్థలం సమాధికి కూడా సరిపోదంటూ చంద్రబాబు చేసిన దుర్మార్గపు వ్యాఖ్యలకు నిరసనగా పొన్నలూరులో సోమవారం వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులు బైక్ ర్యాలీ చేపట్టారు. సుమారుగా వెయ్యి బైక్‌లతో ముత్తరాసుపాలెం దగ్గర నుంచి పొన్నలూరు బస్టాండ్ సెంటర్ వరకు చంద్రబాబుకు వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేస్తూ బైక్ ర్యాలీ చేపట్టారు. అలాగే బైక్ ర్యాలీ పొన్నలూరు చేరుకున్న తరువాత స్థానిక మహిళలు, వైఎస్సార్ సీపీ శ్రేణులు ప్రత్యేకంగా అలంకరించిన ఎడ్లబండిపై అశోక్‌బాబును గ్రామంలో పర్యటించి వైఎస్సార్ విగ్రహం వద్ద సభను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సందర్భంగా అశోక్‌బాబు మాట్లాడుతూ అమరావతి ప్రాంతంలో గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా అన్ని వర్గాల్లోని వేల మంది నిరుపేదలకు ఇళ్ల స్థలాలు మంజూరు చేస్తే, పేద ప్రజలను అవహేళన చేస్తూ చంద్రబాబు పేదలకు ఇచ్చిన స్థలం సమాధికి కూడా సరిపోదని అనడం హేయకరమైన చర్య అన్నారు. చంద్రబాబు హయాంలో జన్మభూమి కమిటీల పేరుతో పెత్తందారి వ్యవస్థను తీసుకొచ్చి బానిస పాలన అందించారన్నారు. చంద్రబాబు పెత్తందారి పాలన కావాలో, వలంటీర్లు, సచివాలయం వ్యవస్థను తీసుకొచ్చి పేద ప్రజలకు సుపరి పాలన అందిస్తున్న సీఎం జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి కావాలో ప్రజలు గ్రహించాలన్నారు. కొండపి నియోజకవర్గ ప్రజలతో మూడు సార్లు ఓట్లు వేయించుకున్న ఎమ్మెల్యే స్వామి నియోజకవర్గ ప్రజలకు చేసింది శూన్యమన్నారు. మరుగుదొడ్ల నిర్మాణంలో అవినీతికి పాల్పడిన ఎమ్మెల్యే స్వామి, షాడో ఎమ్మెల్యే దామచర్ల సత్యను త్వరలో ప్రజలు నిలదీస్తారన్నారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో కచ్చింతగా కొండపిలో వైఎస్సార్ సీపీ జెండా ఎగురుతుందన్నారు. జెడ్పీటీసీ బెజవాడ వెంకటేశ్వర్లు, ఎంపీపీ కొండాబత్తిన మాధవరావు, మండల కన్వీనర్ పల్నాటి వెంకటేశ్వరరెడ్డి, జేసీఎస్ కన్వీనర్ పిల్లి తిరుపతిరెడ్డి, సొసైటీ చైర్మన్ గొల్లపూడి రవణయ్య, కంచర్ల రవణయ్య, గడ్డం ప్రసాద్, బోడా మల్లికార్జున, పల్లపోతు బాలయ్య, వెంకటేశ్వర్లు, గడ్డం వేణు, ముప్పరాజు చెంచయ్య, గడిపూడి వెంకటేశ్వర్లు, లింగంగుంట నరసింగరావు, నరాల మోహన్, చుండి ఏసుబాబు, జడ భరత్‌కుమార్, చుండి నవీన్, మెండా శ్రీరాములు పాల్గొన్నారు.

రైతుకు అసలైన భరోసా

రైతన్నకు చేదోడుగా వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం

నాడు: టీడీపీ పాలన (2018-19 ఖరీఫ్ సీజన్)లో విత్తనాల కోసం రైతుల అవస్థలకు నిదర్శనం ఈ చిత్రాలు

నేడు: వైఎస్ జగన్ పాలనలో సీజన్ ప్రారంభానికి ముందే రైతు భరోసా కేంద్రం నుంచి విత్తనాలు తీసుకువెళుతున్న రైతులు

రైతులకు 'వైఎస్సార్ రైతు భరోసా-పీఎం కిసాన్ సాయం' అందిస్తున్న సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి (ఫైల్)

సాక్షి, అమరావతి

వ్యవసాయం దండగ అన్నవాళ్ల నోళ్లను మూయిస్తూ.. ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి వ్యవసాయ రంగాన్ని పండుగలా మార్చారు. రాష్ట్రంలో వైఎస్సార్‌సీపీ సర్కారు ఏర్పాటైన తరువాత దేశంలోనే ఎక్కడా లేనివిధంగా వ్యవసాయ రంగంలో సీఎం జగన్ అనేక సంస్కరణలు తీసుకొచ్చారు. వైఎస్సార్ రైతు భరోసా, వైఎస్సార్ ఉచిత పంటల బీమా, వైఎస్సార్ సున్నా వడ్డీ రాయితీ, పంట నష్ట పరిహారం, వైఎస్సార్ యంత్ర సేవ, ఉచిత వ్యవసాయ విద్యుత్ సబ్సిడీ పథకాలతోపాటు రైతులు పండిస్తున్న పంటలను నేరుగా ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేయడం, విత్తన సబ్సిడీ, సూక్ష్మ సేద్యం, పండ్ల తోటల అభివృద్ధి, ఆక్వా రైతులకు విద్యుత్ సబ్సిడీ, ఆయిల్ పామ్ రైతులకు సబ్సిడీ, పగటి పూటే 9 గంటల విద్యుత్ సరఫరా కోసం ఫీడర్ల సామర్థ్యం పెంపు, విత్తు నుంచి పంట విక్రయం వరకు రైతుకు అండదండలు అందించేందుకు రైతు భరోసా కేంద్రాల (ఆర్బీకే)ల ఏర్పాటు వంటి ఎన్నో కీలక నిర్ణయాలతో వ్యవసాయ రంగాన్ని ఉరకలెత్తిస్తున్నారు.

ప్రాజెక్టులు నిండుకుండలు.. నిండా పంటలు

పాలించే మారాజు మనసున్న వాడైతే.. ప్రకృతి పులకిస్తుందని రుజువైంది. నాలుగేళ్లుగా కరువుతీరా కురుస్తున్న వర్షాలతో సాగునీటి ప్రాజెక్టులు నిండుకుండలను తలపిస్తున్నాయి. భూగర్భ జలాలు ఎగసిపడుతున్నాయి. ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 2014–19 మధ్య ఏటా సగటున 153.95 లక్షల టన్నులు నమోదు కాగా.. 2019–23 మధ్య ఏటా సగటున 165.40 లక్షల టన్నులకు పెరగడం విశేషం. ఇదే సందర్భంలో ఉద్యాన పంటల దిగుబడులు సైతం పెరిగాయి. 2014–15లో 305 లక్షల టన్నులుగా ఉన్న ఉద్యాన పంటల దిగుబడులు.. ప్రస్తుతం 368.83 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది.

మూడు రెట్లు పెరిగిన కేటాయింపులు

టీడీపీ ఐదేళ్ల పాలనలో వ్యవసాయ, దాని అనుబంధ రంగాలకు రూ.61,758 కోట్లు వెచ్చించగా.. వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలోకి వచ్చాక రూ.1,70,571.62 కోట్లను వెచ్చించింది. మరో ఏడాదికి కేటాయించే మొత్తాన్ని కలిపితే గత ప్రభుత్వం కంటే.. మూడు రెట్లకు పైగా నిధులు కేటాయించినట్టు తేటతెల్లమవుతోంది. కరోనా విపత్కర పరిస్థితులకు ఎదురొడ్డి మరీ రూ.1.49 లక్షల కోట్ల సాయాన్ని నేరుగా రైతులకు అందించి రైతులకు అన్ని విధాలుగా అండగా నిలవడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుద్ధిని తేటతెల్లం చేసింది.

సున్నా వడ్డీ.. ఉచిత బీమా

సున్నా వడ్డీకే పంట రుణాలివ్వడంతో పాటు ప్రతి పంటను ఈ క్రాప్‌లో నమోదు చేస్తూ పైసా భారం పడకుండా పంటలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే బీమా కల్పిస్తోంది. కోతలకు ముందే ప్రతి పంటకు కనీస మద్దతు ధర ప్రకటిస్తోంది. ధరల స్థిరీకరణ నిధి ద్వారా కనీస మద్దతు ధర దక్కని పంటలను కొనుగోలు చేస్తోంది. విపత్తుల వల్ల నష్టపోయే రైతులకు సీజన్ ముగిసేలోగానే పంట నష్టపరిహారంతో పాటు బీమా సొమ్ము సైతం అందిస్తోంది. సేంద్రియ సాగుతోపాటు చిరుధాన్యాలను ప్రోత్సహించే లక్ష్యంతో ప్రత్యేక పాలసీలను తీసుకొచ్చింది. మెట్టప్రాంత పంటలకు పగటిపూట 9 గంటల పాటు నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్‌ను నిరాటంకంగా అందిస్తోంది.

పల్లెసీమల రూపురేఖలు మార్చిన ఆర్బీకేలు

గతంలో విత్తనాల కోసం రైతులు పెద్ద యుద్ధమే చేయాల్సి వచ్చేది. ఎరువుల కోసం ప్రైవేట్ డీలర్లు అంటగట్టే అవసరం లేని పురుగుమందులను కొనాల్సి వచ్చేది. ఎండల్ని తట్టుకోలేక అన్నదాతలు ఏటా పదుల సంఖ్యలో రైతులు మతిచెందేవారు. అదునులోపు విత్తనం దొరక్క దళారుల వద్ద నకిలీ, నాసిరకం వాటిని అధిక ధరలకు కొనుగోలు చేసేవారు. విత్తనాల కోసం రైతుల పాట్లు పత్రికల్లో పతాక శీర్షికల్లో కథనాలు వచ్చేవి. ఆర్బీకేల రాకతో రైతుల కష్టాలు తొలగిపోయాయి.

టీడీపీ హయాంలో వ్యవసాయ శాఖకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు	
ఆర్థిక సంవత్సరం	బడ్జెట్ (రూ.కోట్లలో)
2014-15	13,110
2015-16	14,184
2016-17	16,250
2017-18	18,214
మొత్తం	61,758

వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో కేటాయింపులు	
2019-20	28,866.23
2020-21	29,159.97
2021-22	31,256.35
2022-23	39,852.78
2023-24	41,436.29
మొత్తం	1,70,571.62

ఇప్పుడు సీజన్‌కు ముందే రెడీ

సాగు ఉత్పదకాలను రైతుల ముంగిటకు తీసుకెళ్లాలన్న సంకల్పంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రామస్థాయిలో ఏర్పాటు చేసిన వైఎస్సార్ రైతు భరోసా కేంద్రాలతో రైతుల వెతలకు చెక్ పడింది. సీజన్‌కు ముందుగానే సర్టిఫై చేసిన నాణ్యమైన విత్తనాలను గ్రామస్థాయిలో నిల్వ చేసి రైతులకు నేరుగా పంపిణీ చేస్తున్నారు. ఆర్బీకేల్లోని కియోస్క్‌ల్లో బుక్ చేసుకున్న 24 గంటల్లోపే వారి ముంగిట అందిస్తున్నారు. ఆర్బీకేలు ఏర్పాటైన మూడేళ్లలో 63.50 లక్షల మంది రైతులకు 37.04 లక్షల క్వింటాళ్ల సబ్సిడీ విత్తనాలను పంపిణీ చేశారు. వరి, అపరాలు, చిరుధాన్యాలు, నూనెగింజలు, పచ్చిరొట్ట విత్తనాలే కాదు పత్తి, మిరప వంటి నాన్ సబ్సిడీ విత్తనాలను సైతం ఆర్బీకేల ద్వారా అందిస్తున్నారు. 10,778 ఆర్బీకేల ద్వారా దుక్కి పనులు ప్రారంభం కాకముందే రైతులకు నాణ్యమైన విత్తనాలు అందుతున్నాయి. ముందుగానే అగ్రి ల్యాబ్స్‌లో టెస్ట్ చేసి మరీ నాణ్యమైన సీడ్‌ను పంపిణీ చేస్తున్నారు. మూడేళ్లుగా చూద్దామంటే విత్తనాల కోసం ఎక్కడా బారులు తీరే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. విత్తనం దొరుకుతుందో లేదోననే చింత ఎవరిలోనూ కనిపించడం లేదు. నకిలీల ఊసే ఎక్కడా వినిపించడం లేదు. మూడేళ్లలో ఆర్బీకేల ద్వారా రూ.953.53 కోట్ల విలువైన 8.69 లక్షల టన్నుల ఎరువులను 23.47 లక్షల మంది రైతులకు పంపిణీ చేశారు. మార్కెట్‌లో ధరలు పతనమైన ప్రతిసారి మార్కెట్‌లో జోక్యం చేసుకుని ఆర్బీకేల ద్వారా ఆయా పంట ఉత్పత్తులను కొనుగోలు చేస్తున్నారు. పంట రుణాలు, ఈ-క్రాప్ నమోదు, పంటల బీమా, పంట నష్టపరిహారం ఇలా ప్రతి ఒక్కటి అర్హత ఉన్న ప్రతి రైతుకు అందేలా ఆర్బీకే సిబ్బంది కృషి చేస్తున్నారు. గతంలో పశువుకు ఏ చిన్న ఆరోగ్య సమస్య వచ్చినా మండల కేంద్రానికి వెళ్లాల్సి వచ్చేది. ప్రస్తుతం ఫోన్ చేయగానే క్షణాల్లో వీహెచ్ఏ ఇంటికి వచ్చి మరీ సేవలందిస్తున్నారు. ఉచితంగా మందులిస్తున్నారు. నాణ్యమైన ధ్రువీకరించిన మిశ్రమ దాణా, పశుగ్రాసం సరఫరా చేస్తున్నారు. ఫలితంగా గతంతో పోలిస్తే పాల దిగుబడి రెట్టింపయ్యిందని ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆర్బీకేల ద్వారా ఆక్వా సాగు చేస్తున్న ప్రతి రైతుకు లైసెన్సు జారీతో పాటు నాణ్యమైన ఫీడ్‌ను అందజేస్తున్నారు.

అగ్రి ల్యాబ్‌లు.. యంత్ర సేవా కేంద్రాలు.. గోదాములు

అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల స్థాయిలో 147 చోట్ల వైఎస్సార్ ఇంటిగ్రేటెడ్ అగ్రి ల్యాబ్స్‌ను నెలకొల్పుతోంది. ఇందుకోసం ఒక్కొక్క ల్యాబ్‌కు రూ.81 లక్షల చొప్పున వెచ్చిస్తోంది. రూ.6.25 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో జిల్లా స్థాయిలో 13 ల్యాబ్‌లు, రూ.75 లక్షల అంచనా వ్యయంతో రీజనల్ స్థాయిలో నాలుగు సమన్వయ కేంద్రాలను, గుంటూరులో రాష్ట్రస్థాయిలో రూ.8.50 కోట్ల అంచనాతో విత్తన జన్యు పరీక్ష కేంద్రాన్ని డీఎన్ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్ టెక్నాలజీతో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే 70 అగ్రి ల్యాబ్స్ సేవలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. కాగా.. చిన్న, సన్నకారు రైతులకు అవసరమైన యంత్ర పరికరాలను స్వల్ప అద్దె ప్రాతిపదికన వారి ముంగిటకే తీసుకెళ్లాలన్న సంకల్పంతో రూ.691 కోట్లతో 6,525 ఆర్బీకే, 391 క్లస్టర్ స్థాయి యంత్ర సేవా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఆర్బీకేలకు అనుబంధంగా రూ.1,584.61 కోట్లతో 2,536 బహుళ ప్రయోజన కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఒక్కొక్కటి రూ.40 లక్షల అంచనాతో 500 టన్నుల సామర్థ్యంతో 1021, రూ.75లక్షల అంచనాతో 100 టన్నుల సామర్థ్యంతో 113 గోదాముల నిర్మిస్తున్నారు. వీటిలో రూ.166.33 కోట్ల ఖర్చుతో వివిధ మౌలిక సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నారు. ఇప్పటికే వెయ్యి గోదాములు నిర్మాణం పూర్తి కాగా.. వచ్చే నెలలో ప్రారంభానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

నాలుగేళ్లలో రైతులకు అందించిన సంక్షేమ ఫలాలు		
పథకం	రైతుల సంఖ్య (లక్షల్లో..)	వెచ్చించిన మొత్తం (రూ.కోట్లలో)
వైఎస్సార్ రైతు భరోసా	52.38	27,062.09
వైఎస్సార్ ఉచిత పంటల బీమా	44.28	6,684.84
వైఎస్సార్ సున్నా వడ్డీ రాయితీ	73.88	1,834.50 (గత ప్రభుత్వ బకాయిలతో)
పంట నష్టపరిహారం	22.22	1,911.78
ధాన్యం కొనుగోలు (ఇప్పటివరకు)	-	58,652
ధాన్యం సేకరణ బకాయిలు	-	960
ఇతర పంటల కొనుగోలు (ఇప్పటివరకు)	-	7,156
ఉచిత వ్యవసాయ విద్యుత్ సబ్సిడీ	-	27,800
గత ప్రభుత్వ విద్యుత్ బకాయిలు	-	8,845
పగటిపూట 9 గంటల విద్యుత్ కోసం ఫీడర్ల సామర్థ్యం పెంపునకు	-	1,700
గత ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన విత్తన బకాయిలు	-	384
శనగ రైతులకు బోనస్	-	300
సూక్ష్మసేద్యం, పండ్లతోటల అభివృద్ధి	13.58	1,264.24
ఆక్వా రైతులకు విద్యుత్ సబ్సిడీ	-	2,647
ఆయిల్‌పామ్ రైతులకు సబ్సిడీ	00.24	85.47
వైఎస్సార్ యంత్రసేవా పథకం	-	690.87
గత ప్రభుత్వ బకాయిలు (యాంత్రీకరణ)	-	430
విత్తన సబ్సిడీ	60.76	1,023.52

సాక్షి ప్రకాశం

మంగళవారం | 30 | మే | 2023

ప్రజల్లో సంతృప్తి స్థాయి పెరగాలి

ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అందించే సేవల్లో ప్రజల్లో సంతృప్తి స్థాయి పెరగాలని కలెక్టర్ దినేష్ కుమార్ అన్నారు. స్పందన కార్యక్రమంలో అర్జీలు స్వీకరించారు. - 8లో..

హైకోర్టులో ఉద్యోగాల పేరుతో టోకరా

హైకోర్టులో ఉద్యోగాలు ఇప్పిస్తానని చెప్పి మోసగించారని బాధితులు ఎస్పీకి ఫిర్యాదు చేశారు. - 8లో..

గరిష్టం/కనిష్టం 41 /29

వాతావరణం

ఆకాశం నిర్మలంగా ఉంటుంది. ఉక్కపోతగా ఉంటుంది. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు అధికం. వడగాలులు వీస్తాయి.

న్యూస్‌రీల్

ఫిష్ ఆంధ్ర షాపులు ఏర్పాటు చేయాలి

● కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్

అధికారులతో సమీక్షిస్తున్న కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్

ఒంగోలు అర్బన్: డొమస్టిక్ మార్కెట్ కింద ఫిష్ ఆంధ్ర షాపులు ఏర్పాటు చేయాలని కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్ సంబంధిత అధికారులకు సూచించారు. సోమవారం ప్రకాశం భవనంలో పీఎంఎంఎస్‌వై డొమస్టిక్ మార్కెట్‌లో మినీఫిష్ రిటైల్ అవుట్‌లెట్ యూనిట్లు, ఫిష్ ఆంధ్ర షాపుల ఏర్పాటుపై సమావేశం నిర్వహించారు. ప్రభుత్వ లక్ష్యల మేరకు డొమస్టిక్ షాపులు ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. రొయ్యల రైతులకు సంబంధించి విద్యుత్ రాయితీ పాత బకాయిలు చెల్లించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. దీనిలో విద్యుత్ శాఖ ఎస్ఈ, డీఆర్‌డీఏ పీడీ బాబురావు, మెప్మా పీడీ, లీడ్ బ్యాంక్ మేనేజర్, మున్సిపల్ కమిషనర్ వెంకటేశ్వరరావు, మత్స్య శాఖ అధికారి ఆవుల చంద్రశేఖరరెడ్డి, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

హాల్ టికెట్ లేకుంటే ప్రవేశం లేదు

మాట్లాడుతున్న డీఈవో పి.రమేష్

ఒంగోలు: పదో తరగతి అడ్వాన్స్, సప్లిమెంటరీ పరీక్షలకు హాల్ టికెట్ లేకపోతే విద్యార్థులను లోపలకు అనుమతించరాదని డీఈవో పి.రమేష్ ఆదేశించారు. సోమవారం స్థానిక డీఆర్ఆర్ఎం మున్సిపల్ ఉన్నత పాఠశాలలో పదో తరగతి అడ్వాన్స్, సప్లిమెంటరీ పరీక్షలకు సంబంధించి చీఫ్ సూపరింటెండెంట్లు, డిపార్ట్‌మెంటల్ ఆఫీసర్లు, కస్టోడియన్లతో సమీక్షించారు. జూన్ 2 నుంచి 10వ తేదీ వరకు ఉదయం 9.30 నుంచి మధ్యాహ్నం 12.45 గంటల వరకు జిల్లా వ్యాప్తంగా 44 పరీక్ష కేంద్రాల్లో పరీక్షలు జరుగుతున్న దృష్ట్యా పరీక్షలు పూర్తి ప్రశాంత వాతావరణంలో నిర్వహించేందుకు చర్యలు చేపట్టాలన్నారు. మొత్తం 8016 మంది విద్యార్థులు పరీక్షలకు హాజరవుతున్నారని, కాన్ఫిడెన్షియల్ మెటీరియల్ స్టోరేజీ పాయింట్లకు మంగళవారానికి చేరుకుంటుందన్నారు. ఉదయం 8.30 గంటలకల్లా విద్యార్థులు పరీక్ష కేంద్రానికి చేరుకోవాలన్నారు. ప్రతి పరీక్ష కేంద్రం వద్ద 144 సెక్షన్ అమలులో ఉంటుందని చెప్పారు. సమావేశంలో అసిస్టెంట్ కమిషనర్ శివకుమార్, మార్కాపురం ఉప విద్యాశాఖ అధికారి చంద్రమౌళీశ్వర్, డీసీఈబీ కార్యదర్శి డి.వెంకారెడ్డి, చీఫ్ సూపరింటెండెంట్లు, డిపార్టుమెంటల్ ఆఫీసర్లు పాల్గొన్నారు.

జిల్లాలో ఆదిమానవులు నివాసమున్నారా? అడవుల్లో లక్షల ఏళ్ల నాడు ఆవులు, గుర్రాలు, జింకలు తిరుగాడాయా? అంటే అవుననే అంటున్నారు వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలకు చెందిన పరిశోధకులు. దాదాపు ఏడు దశాబ్దాలుగా ఇక్కడ పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. గుండ్లకమ్మ, పాలేరు, మన్నేరు, నాస వాగు పరిసరాల్లో విస్తృత స్థాయిలో పరిశోధనలు చేశారు. తాజాగా పామూరు మండలంలో గుజరాత్ రాష్ట్రం బరోడాలోని ఆర్కియాలజీ మహారాజా సాయాజీరావు యూనివర్శిటీకి చెందిన విద్యార్థులు చేస్తున్న పరిశోధనల్లో దాదాపు 2.5 లక్షల ఏళ్లనాటి అవశేషాలను గుర్తించారు. హోమో ఎరక్టాస్ అనే తెగకు చెందిన ఆదిమానవులు ఆ అవశేషాలను వినియోగించినట్లు భావిస్తున్నారు. పరిశోధకులతో ముచ్చటించగా ఎన్నో ఆసక్తికరమైన అంశాలు వెలుగుచూశాయి. వాటి గురించి తెలుసుకుందామా..

- ఏడు దశాబ్దాలుగా శోధన
- ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచే పలు విశ్వవిద్యాలయాలకు చెందిన ప్రొఫెసర్ల పరిశోధనలు
- కనిగిరిలోని మన్నేరు, పాలేరు వాగుల్లో 2.50 లక్షల ఏళ్ల నాటి రాతి పనిముట్లు, అవశేషాలు లభ్యం
- 70 ఏళ్ల నాటి జంతు జాలాల గుర్తింపు
- అరుదైన జాతి ఉడుము, వైల్డ్ జాతికి చెందిన గుర్రాలు, ఆవులు, జింకల అవశేషాల గుర్తింపు
- జిల్లాలో 1950 లో తొలి పరిశోధన
- గుజరాజ్ మహారాజా సాయాజీ రావు యూనివర్శిటీ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ అనీల్ బృందం పరిశోధన

బోస్ నమాడికస్ (ఆవు) అవశేషాలు పరిశీలిస్తున్న అనిల్

మన్నేరు చుట్టూ.. ఆది మానవులు

ఈక్వస్ నమాడికస్ (గుర్రము) దంతాలు

ఈక్వస్ నమాడికస్ (గుర్రపు) గిట్టలు

తవ్వకాల్లో బయటపడిన ఉడుము దంతాలు, దవడ

ఒంగోలు, సాక్షిప్రతినిధి: నదీ పరీవాహక ప్రాంతాల్లోనే నాగరికత అభివృద్ధి చెందింది అనేది అందరికీ తెలిసిందే. ఆదిమానవులు నదుల పక్కనే ఉన్న కొండ దిగువ ప్రాంతాల్లో నివాసముంటూ జీవనం సాగించారన్నది చరిత్రకారులు చెబుతూ వస్తున్నారు. అందుకే పరిశోధకులు ఎక్కువగా నదీ పరీవాహక ప్రాంతాలనే ఎంచుకుంటుంటారు. ఈ క్రమంలో జిల్లాలో గుండ్లకమ్మ, పాలేరు, మూకేరు, మన్నేరు వాగులను ఆర్కియాలజీ విభాగానికి చెందిన విద్యార్థులు ఎంచుకున్నారు. దాదాపు ఏడు దశాబ్దాలుగా దేశంలో వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలకు చెందిన విద్యార్థులు ఆర్కియాలజీ అధికారుల సాయంతో పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. మూకేరు, మన్నేరు, పాలేరు..వాటికి అనుబంధ వాగులు కనిగిరి ప్రాంతంలోనే ఎక్కువగా ప్రవహిస్తున్నాయి. ఈ ప్రాంతంలో ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం ఉన్నప్పటి నుంచి పరిశోధనలు చేశారు. ఆదిమానవుని ఆనవాళ్లతో పాటు ఆవులు, గుర్రాలు, ఉడుములు, జింకల అవశేషాలు, రాతి పనిముట్లు గుర్తించారు.

– 1950లో ఎస్ ఐజాక్ అనే శాస్త్రవేత్త గుండ్లకమ్మ, పాలేరు నది పరివాహక ప్రాంతాల్లో పరిశోధన చేశారు. అప్పట్లో కర్నూలు జిల్లాలో అంతర్భాగంగా కనిగిరి, కంభం తదితర గ్రామాలు ఉండేవి. ఆయా గ్రామాల్లోని నదీ పరివాహక ప్రాంతాల్లో ఆయన పరిశోధన చేశారు. ఆయన సమర్పించిన పీహెచ్‌డీ రికార్డులో ఈ ప్రాంతంలో ఆదిమానవులు నివశించారని ప్రస్తావించారు. అలాగే 1975లో వి.మధుసూదన్ రావు అనే శాస్త్రవేత్త ఆంధ్ర యూనివర్శిటీలో పీహెచ్‌డీ చేశారు. ఈయన పెదఅలవలపాడు, వెలిగండ్ల మండలాల్లోని పాలేరు, మన్నేరు పరివాహక ప్రాంతాల్లో పర్యటించి పరిశోధన పత్రాలను సమర్పించారు. అంతేకాకుండా 2004–05 సంవత్సరాల్లో హైదరాబాద్‌కు చెందిన జియాలజిస్టులు గుండ్లకమ్మ, మన్నేరు ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. ఇండోనేషియాలో బద్దలైన అగ్ని పర్వతాల ఆనవాళ్లకు సంబంధించి, వాటి నుంచి వచ్చే బూడిదను ఈ ప్రాంతాల్లో ఆయన కనిపెట్టారు. ఇది గాలి ద్వారా వచ్చింది. దీని వల్ల జంతు జాతులు అంతరించడం, మానవుల సంఖ్య తగ్గినట్లు నివేదికలున్నాయి. దానికి సంబంధించిన ఆనవాళ్లు (రాతి యుగం నాటి పనిముట్లు, జంతు జాలాలు, అవశేషాలు కన్పించాయి) కూడా ఇక్కడే ఉన్నాయి.

ఉమ్మడి ప్రకాశం జిల్లా పరిధిలోని కందుకూరు సమీపం మాచవరం గ్రామానికి చెందిన దేవర అనిల్ కుమార్ గుజరాత్‌లోని ఆర్కియాలజీ మహారాజా సాయాజీరావు యూనివర్శిటీలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. ఆయన తన సీనియర్ సమర్పించిన పరిశోధనలకు సంబంధించిన రికార్డులు అధ్యయనం చేశారు. అలాగే జిల్లాకు చెందిన ప్రొఫెసర్ కొండా శ్రీనివాసులు ఇచ్చిన సమాచారం మేరకు ఆయన సలహాలు, సూచనలతో పలుమార్లు క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలించారు. నేషనల్ జియోఫిజికల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ (ఎన్‌జీఆర్‌ఐ) హైదరాబాద్ వారి ద్వారా జీపీఆర్ సర్వే నిర్వహింపజేసి వారు సూచించిన ప్రాంతంలో మధ్య ప్రాచీన యుగం నాటి, రాతి యుగం నాటి ఆదిమానవుని, జంతు జాలాలపై లోతైన పరిశోధన ప్రారంభించిన అనీల్ కుమార్ పలు ఆసక్తికరమైన అంశాలు వెల్లడించారు. 2017–18 సంవత్సరాల నుంచి గుండ్లకమ్మ, పాలేరు, మన్నేరు పరివాహక ప్రాంతాలైన సీఎస్‌పురం, డీజీపేట, పెద అలవలపాడు, హనుమంతునిపాడు, సింగరాయకొండ, నెల్లూరు జిల్లాలోని జడదేవి తదితర ప్రాంతాల్లో పరిశోధన చేశారు. కనిగిరిలోని మన్నేరు వాగులో ఎక్కువ శాతం మధ్యప్రాచీన రాతియుగం (70 వేల ఏళ్ల) కాలం నాటి అవశేషాలు, సర్ఫేస్ సర్వేలో (బయటకు కనిపించేవి) నాలుగు కిలోమీటర్ల మేర ఉన్నాయి. నీటి కోత ఎక్కువ జరగడం వల్లే అధిక సంఖ్యలో అవశేషాలు ఉన్నందున మన్నేరు వాగును ఎంచుకున్నట్లు ఆయన చెబుతున్నారు. హనుమంతునిపాడు వద్ద పాలేరులో 2.50 లక్షల ఏళ్ల నాటి రాతి పనిముట్లు లభించాయి. 2019 మన్నేరు వాగులో పరిశోధన చేసి కొన్ని అవశేషాలను గుర్తించారు. 2020లో ఒకటిన్నర నెల తవ్వకాలు జరపగా అక్కడ చాలా ప్రాచీన కాలం నాటి, ఆసక్తికర అవశేషాలు దొరకడంతో పూర్తి స్థాయిలో సైంటిఫిక్‌గా లోతుగా పరిశోధన చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. ప్రస్తుతం పామూరు మండలం మోట్రాలపాడు మన్నేరు వాగులో హైదరాబాద్‌లోని ఎన్‌జీఆర్‌ఐ (నేషనల్ జియోఫిజికల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కు) చెందిన వారితో జీపీఆర్ (జియోగ్రౌండ్ ఫెనిటిరేటింగ్ రాడార్) కింద రాళ్లు, గుంతలు ఉన్నాయా అనేది తెలుసుకునేందుకు సర్వే చేశారు. డాక్టర్ సక్రమ్, డాక్టర్ ఆనంద్ పాండేల ఆధ్వర్యంలో 12 మంది ఎంఏ విద్యార్థులు ఈ నెల 13, 14, 15 తేదీల్లో సర్వే చేశారు. ఎక్కడెక్కడ అవశేషాలు ఉన్నాయనే దానిపై క్షుణ్ణంగా సర్వే చేసేందుకు వాళ్లు సూచనలు ఇచ్చారు. వాళ్లు చూపించిన ప్రదేశాల్లో తవ్వకాల్లో జరిపేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

పరిశోధనల్లో పాల్గొన్న అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ అనిల్, బృందం

వెలుగు చూసిన ఆనవాళ్లివీ..

మోట్రాలపాడు మన్నేరు వాగులో మధ్య ప్రాచీన రాతి యుగం నాటి రాతి పనిముట్లు (ఫ్లెయిట్స్, పాయింట్స్, స్కేపర్స్, బోర్యింగ్స్, బోరఫ్, లిబల్‌బా టెక్నాలజీకి చెందిన పనిముట్లు) ఓఎస్ఎల్, యురేనియం సీరిస్ ద్వారా 70 వేల ఏళ్ల నాటివిగా గుర్తించారు. అలాగే 40, 50 వేల ఏళ్ల నాటి వైల్డ్, మచ్చిక జాతికి చెందిన ఆవులు, జింకలు, గుర్రాలు, ఉడుముల (వైల్డ్ జాతికిచెందిన) దంతాలు, ఎముకలు, ఇతర అవశేషాలను కనుగొన్నారు. ఈ అవశేషాలు ఒకే ప్రాంతంలో (మన్నేరు వాగు ప్రాంతం) సర్ఫేస్‌గా (పైన కనిపించేవి) సుమారు నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఎక్కువ శాతం ఉన్నాయి. అంతేగాక ఇక్కడ వాగు కోతలు జరిగాయి. దీంతో పూర్తి స్థాయిలో ఇక్కడే పరిశోధన చేస్తున్నారు.

సానవాగు పరిసరప్రాంతాల్లో పరిశోధనలు సాగిస్తున్న ఆర్కియాలజీ బృందం

ప్రపంచ దేశాల్లోని అత్యున్నత ల్యాబ్‌లో..

కేవలం సర్వేతో కాకుండా .. తవ్వకాల్లో దొరికిన సాంపిల్స్, ఆనవాళ్లను ప్రపంచంలోని అత్యున్నత ల్యాబ్‌లకు పంపించి వాటి వివరాలను తెలుసుకుంటున్నారు. అవి ఎంత పురాతనమైనవి, ఏ కాలం నాటివి, ఎన్నేళ్ల కిందటివి అన్న వివరాలను సేకరిస్తున్నారు. గుజరాత్‌లోని ఇస్రో ల్యాబ్, ఆస్ట్రేలియా, పోర్చుగల్, హార్వర్డ్ యూనివర్శిటీ, యూఎస్ఏ (అర్బనా)లోని ల్యాబ్‌లకు పంపి అవి ఏకాలం నాటివి అని సాంకేతికంగా నిర్ధారణ చేస్తున్నారు.

జీవితాంతం పరిశోధనలు చేస్తా..

జిల్లాలో చారిత్రక విశేషాలను తెలుసుకునేందుకు నిరంతరం సర్వే చేస్తా. ఎన్జీవోలు ఫండింగ్ ఇచ్చి తాను చేస్తున్న పరిశోధనలను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఆధునిక మానవుల పరిణామ క్రమానికి సంబంధించి మరిన్ని పరిశోధనలు జరిగేందుకు, కొత్త విషయాలు వెలుగులోకి వచ్చేందుకు ఈ పరిశోధన ఫలితాలు దోహద పడతాయి. అమెరికాకు చెందిన నేషనల్ జోగ్రోసిక్ సొసైటీ, వెన్నర్ గ్రండ్ ఫౌండేషన్, లీకే ఫౌండేషన్ తదితర సంస్థల ద్వారా ఫండ్ సమకూరింది. లీకే ఫౌండేషన్ వారు ప్రపంచం మొత్తంలో 25 మందికి ఇస్తే ఇండియాలో నాకు మాత్రమే వచ్చింది. తాము చేస్తున్న పరిశోధనకు మోటరాలపాడు సర్పంచ్ మెడబలివి గురవయ్య పూర్తి సహాయసహకారాలు అందిస్తున్నారు.

– దేవర అనీల్ కుమార్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, కందుకూరు

మైనార్టీల పక్షపాతి సీఎం వైఎస్ జగన్

- అల్లాను ప్రార్థించేటప్పుడు వైఎస్ జగన్ మళ్లీ సీఎం కావాలని ప్రార్థించండి
- హజ్ యాత్రికుల వాక్సినేషన్, ట్రైనింగ్‌లో ఎమ్మెల్యే బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి

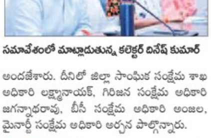
యాత్రికుల వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతున్న ఎమ్మెల్యే, మాజీ మంత్రి బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి

ఒంగోలు: సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మైనార్టీల పక్షపాతి అని మరో మారు నిరూపించుకున్నారని మాజీమంత్రి, స్థానిక ఎమ్మెల్యే బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి అన్నారు. సోమవారం స్థానిక కాపు కళ్యాణ మండపంలో హజ్ యాత్రీకుల వాక్సినేషన్, ట్రైనింగ్ కార్యక్రమానికి ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి మాట్లాడుతూ హజ్ యాత్రికుల కోసం సీఎం ప్రత్యేకంగా కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి విజయవాడ నుంచి ఎంబార్క్‌మెంట్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేయించారన్నారు.

ఈ క్రమంలో నూతనంగా 10 రాష్ట్రాల్లో ఎంబార్క్‌మెంట్ సెంటర్లు ఏర్పాటుచేస్తే అన్నిచోట్ల అధిక ధరలు ఏర్పడ్డాయన్నారు. అయితే మన సీఎం ఒక్కరే రాష్ట్రం నుంచి హజ్ యాత్రకు వెళుతున్న 1814 మంది మోయాల్సి వచ్చిన రూ.15 కోట్ల అదనపు భారాన్ని ప్రభుత్వం నుంచి విడుదల చేశారని చెప్పారు. మిగిలిన 9 రాష్ట్రాల్లో ఎక్కడా ప్రభుత్వం నిధులు విడుదల చేయలేదని గుర్తుంచుకోవాలన్నారు. మక్కాలో అల్లాను ప్రార్థించేందుకు వెళుతున్న హజ్ యాత్రికులు తమతోపాటు ముఖ్యమంత్రిగా మరోమారు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి కావాలని ప్రార్థించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నానన్నారు. హజ్ కమిటీ రాష్ట్ర చైర్మన్ షేక్ గౌస్ లాజమ్ మాట్లాడుతూ ఏటా హజ్ యాత్రకు వెళ్లే పేద మైనార్టీ కుటుంబాల పట్ల పెద్ద మనస్సును కనబరుస్తూ వారికి సహాయ సహకారాలు అందిస్తున్న బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డికి ధన్యవాదాలు ప్రకటించారు. ఒక్కో టిక్కెట్‌పై రూ.82 నుంచి రూ.90 వేల వరకు అదనపు భారం పడుతుందని ముందస్తు సమాచారం అందగానే కేంద్రమైనార్టీ సంక్షేమశాఖను, పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రిని సంప్రదించినా ఫలితం లేకుండా పోయిందన్నారు. ఈ క్రమంలో ముఖ్యమంత్రి ఆ భారాన్ని ప్రభుత్వం భరిస్తుందంటూ తక్షణమే నిధులు విడుదలచేశారని, అయితే కొంతమంది దీనిని రాజకీయంగా లబ్ధి కోసం వాడుకోవాలని యత్నించారన్నారు. నగర మేయర్ గంగాడ సుజాత మాట్లాడుతూ మానవత్వం ఉన్న సీఎం మన వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డి అన్నారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ యువనాయకుడు బాలినేని ప్రణీత్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ యాత్రికులు క్షేమంగా వెళ్లి రావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నామన్నారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసిన హజ్ కమిటీ రాష్ట్ర సభ్యులు ఎస్ఎం బాషాకు, జిల్లా హజ్ కమిటీ సభ్యులకు, ముస్లిం మత పెద్దలకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు. జిల్లా నుంచి హజ్ యాత్రకు బయల్దేరుతున్న హజ్ యాత్రికులు 109 మందికి తమవంతుగా బ్యాగ్‌తో పాటు కిట్లును కూడా అందించారు. కార్యక్రమంలో హజ్ కమిటీ అధ్యక్షుడు హుస్సేన్, వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు షేక్ జాని, ఒంగోలు బుజ్జి, షరీఫ్, కొత్తపట్నం ఎంపీపీ లంకపోతు అంజిరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

ఫీజులపై విద్యార్థులను ఒత్తిడి చేస్తే సహించం

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ దినేష్ కుమార్

ఒంగోలు అర్బన్: ఫీజులు చెల్లించాలని, లేకుంటే పరీక్షలు రాసేందుకు హాల్‌టికెట్‌లు ఇవ్వమని, సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వమని విద్యార్థులపై ఒత్తిడి పెడితే సహించేది లేదని కలెక్టర్ ఏఎస్ దినేష్‌కుమార్ ప్రైవేటు కళాశాలల యాజమాన్యాలను హెచ్చరించారు. జగనన్న విద్యా దీవెన పథకంపై సోమవారం స్పందన భవనంలో జిల్లాలోని ప్రైవేటు కాలేజీల యాజమాన్యాలు, ప్రిన్సిపాల్స్, కరస్పాండెంట్లు, ఎస్టీ, బీసీ శాఖలతో ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు. దీనిలో కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ ఫీజులపై విద్యార్థులను ఇబ్బంది పెడితే కఠిన చర్యలు తప్పవని హెచ్చరించారు. జగనన్న విద్యాదీవెన పథకం కింద ఫీజులు ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తున్నందున విద్యార్థులపై ఒత్తిడి సరికాదన్నారు. ప్రైవేటు కాలేజీల్లో ఉన్నత చదువులు, వాటి ఆధారంగా ఉద్యోగ అవకాశాలను విద్యార్థులకు వివరించేలా కెరియర్ కౌన్సిలింగ్ విభాగాలను ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ హాస్టళ్లలో 2022–23 విద్యా సంవత్సరంలో పదో తరగతిలో 500పైగా మార్కులు సాధించిన 101 మంది విద్యార్థులకు ప్రతిభా పురస్కారాలు అందజేశారు. దీనిలో జిల్లా సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ అధికారి లక్ష్మానాయక్, గిరిజన సంక్షేమ అధికారి జగన్నాథరావు, బీసీ సంక్షేమ అధికారి అంజల, మైనార్టీ సంక్షేమ అధికారి అర్చన పాల్గొన్నారు.

బడుగు జీవులపై మృత్యు పంజా

- త్రిపురాంతకం వద్ద జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో మరొకరు మృతి
- ఐదుకు చేరిన మృతుల సంఖ్య.. మరొకరి పరిస్థితి విషమం
- మృతులంతా చేతివృత్తులవారే..

ఫ్లై ఓవర్ బ్రిడ్జిపై ఢీకొన్న కారు, బస్సు

యర్రగొండపాలెం: బడుగు జీవితాలపై మృత్యు పంజా విసిరింది. కాయకష్టం చేసుకొని జీవితం గడిపే ఐదు కుటుంబాలు వీధిన పడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. చేతి వృత్తులు చేసుకొని ఏ పూటకు ఆ పూట కుటుంబాలను నెట్టుకొస్తున్న ఐదుగురిని బస్సు రూపంలో మృత్యువు కబళించింది. తాము పడిన కష్టానికి ఫలితాన్ని తీసుకొస్తామని ఇంట్లో చెప్పి సుదూర ప్రాంతానికి వెళ్లిన ఆ యువకులు విగతజీవులుగా మారిన సంఘటన వారి కుటుంబాల్లో తీవ్ర విషాదాన్ని మిగిల్చింది. తెల్లవారు జామున వస్తామని చెప్పిన వారి జీవితాలు తెల్లారిపోయాయి.

మేదర పనులు చేసుకొని జీవించే ఐదుగురు యువకులు మృతి చెందడం విజయవాడలోని ప్రకాష్ నగర్ కన్నీటి పర్యంతమైంది. అనునిత్యం అందరితో కలిసి మెలిసి చేతివృత్తులు చేసుకునే వారి మరణాన్ని ఆ ప్రాంత ప్రజలు జీర్ణించుకోలేక పోతున్నారు. మృతులందరూ.. వరుసకు బావ బావ మరుదులు. వీరందరూ కొబ్బరి ఆకులతో డెకరేషన్ మెటీరియల్ సప్లయ్ చేస్తుంటారు. ఈ క్రమంలో తమకు రావలసిన డెకరేషన్ మెటీరియల్‌కు సంబంధించిన డబ్బులను తీసుకొని రావటానికి శనివారం విజయవాడకు చెందిన తంబి రాజు, పిల్లి చంద్రశేఖర్, పిల్లి శ్రీను, గ్రంధి వెంకటసాయి, కొయన రాజు, భవాని శంకర్ కారులో అనంతపురం వెళ్లారు. అక్కడ తమ పనులు ముగించుకొని ఆదివారం మధ్యాహ్నం విజయవాడకు తిరుగు ప్రయాణమయ్యారు. రాత్రి 10.30 గంటల సమయంలో త్రిపురాంతకం ఊరి వెలుపల ఉన్న జాతీయ రహదారిపై ఉన్న ఫ్లైఓవర్ బ్రిడ్జిపై నుంచి దిగుతున్న సమయంలో ఎదురుగా వచ్చిన ఆర్టీసీ బస్సు ఢీకొంది. వాస్తవంగా హిందూపురం వెళ్లే ఈ బస్సు పట్టణంలోని ఆర్టీసీ బస్టాండ్‌కు వచ్చి అక్కడి నుంచి నేరుగా వెళ్లాల్సి ఉంది. అయితే త్రిపురాంతకానికి సంబంధించిన ప్రయాణికులు ఎవరూ లేకపోవడం వలన ఆ బస్సు డ్రైవర్ గమ్యానికి తొందరగా చేరుకోవటానికి ఫ్లైఓవర్ బ్రిడ్జిపైకి వెళ్లాడు. అనుకోకుండా ఎదురైన ఈ బస్సును కారు ఢీకొని ఉంటుందని పోలీసులు తెలిపారు. ఈ సంఘటనలో ఐదుగురు మృతి చెందగా మరొకరు వైద్యశాలలో మృత్యువుతో పోరాడుతున్నాడు. సంఘటన జరిగిన రాత్రి 9 గంటల సమయంలో తన అన్న వెంకటసాయి తెల్లారేలోపు ఇంటికి చేరుతామని చెప్పాడని, గంటన్నర తరువాత వారు ప్రయాణిస్తున్న కారు రోడ్డు ప్రమాదానికి గురైందని తెలిసిందని మృతుడి తమ్ముడు దుర్గారావు ఆవేదన వ్యక్తం చేశాడు. వారికి తోడుగా శివనాగేంద్ర, సింహాచలం అనే వారుకూడా ఆ కారులో ప్రయాణం చేయాల్సి ఉంది. అయితే తమకున్న పనుల నిమిత్తం వారు అనంతపురం వెళ్లలేకపోవడంతో ప్రాణాలు దక్కించుకున్నారు.

వీధిన పడిన చిన్న కుటుంబాలు

చేతి వృత్తులపై ఆధారపడి జీవించే వీరి కుటుంబాలు వీధిన పడినట్లయింది. మృతి చెందిన తంబి రాజుకు భార్య మంగ ఉంది. తన చిన్నతనంలోనే తల్లిదండ్రులను కోల్పోయాడు. అన్నతోపాటు తాను చిన్నతనం నుంచి కాయకష్టం చేసుకొని జీవనం గడిపేందుకు అలవాటు పడ్డాడు. మేదర పనులు చేసుకుంటూ ఎదుగుతూ వచ్చాడని రాజు అన్న దాసు కన్నీటి పర్యంతం అయ్యాడు.

మరొక మృతుడు పిల్లి చంద్రశేఖర్‌కు వివాహం కాలేదు. అయితే వృద్ధాప్యంలో ఉన్న తల్లిదండ్రులు జానకిరాం, శారదలు అతనిపై ఆధార పడిఉన్నారు. మృతుడికి అక్కాచెల్లెళ్లు ఉన్నా వారికి వివాహం చేసి అత్తారింటికి పంపారు. తాను డెకరేషన్ మెటీరియల్ వచ్చే డబ్బుతోపాటు తండ్రి కుర్చీలకు వైర్ అల్లకం చేసిన వచ్చిన డబ్బుతో కుటుంబం గడిచేది. చేతికి అంది వచ్చిన కుమారుడు ఇకలేడని తెలుసుకున్న వారు తల్లడిల్లి పోతున్నారు.

ఇంకొక మృతుడు పిల్లి శ్రీనుకు భార్య సత్య, 8 సంవత్సరాల కుమార్తె, 6 సంవత్సరాల కుమారుడు ఉన్నారు. అతని తల్లిదండ్రులు మహేష్, లక్ష్మిలు సైతం వైర్ కుర్చీలు అల్లుకుంటూ వచ్చిన అరకొర డబ్బులతో కుమారుడి సంపాదనను తోడు చేసుకొని కుటుంబాన్ని నెట్టుకొస్తున్నారు. ఇప్పుడు అటువంటి పరిస్థితి లేదని తెలిసిన తరువాత ఏం చేయాలో అర్థం కాక ఆ కుటుంబం రోదిస్తోంది.

తంబి రాజు(ఫైల్)

పిల్లి చంద్రశేఖర్(ఫైల్)

పిల్లి శ్రీను(ఫైల్)

గ్రంధి వెంకటసాయి(ఫైల్)

మరో మృతుడు గ్రంధి వెంకటసాయికి భార్య విజయ ఉంది. అతని తల్లిదండ్రులు దాలయ్య, మహాలక్ష్మి, అన్నదుర్గారావు అల్లకం పనులు చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తున్నారు. మృతుడు వెంకటసాయి కుటుంబ పరిస్థితి కూడా అంతంత మాత్రంగానే నెట్టుకుంటూ వస్తున్నారు.

విజయవాడలోని వైద్యశాలలో చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందిన కొయన రాజుకు భార్య, 2 సంవత్సరాల కుమారుడు ఉన్నాడు. వీరి కుటుంబం కూడా రాజు సంపాదనపై ఆధారపడి జీవిస్తోంది. తన భర్త ఇక రాడని తెలిసిన మృతుడి భార్య కన్నీటి పర్యంతమవుతోంది. అమ్మ ఎందుకు ఏడుస్తుందో అర్థం కాక నాన్న.. నాన్న అంటూ రెండేళ్ల పసివాడు కన్నీరు మున్నీరవుతున్నాడు.

వినుకొండ వైద్యశాలలో మృత్యువుతో పోరాడుతున్న ఆరి భవాని శంకర్‌కు వివాహం కాలేదు. అయినా అతని కుటుంబం అతనిపైనే ఆధారపడి జీవిస్తోంది.

క్లుప్తంగా

మెగా జాబ్‌మేళా పోస్టర్ ఆవిష్కరణ

ఒంగోలు అర్బన్: మద్దిపాడు ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీలో జూన్ 4న నిర్వహించనున్న మెగా జాబ్‌మేళా పోస్టర్‌ను కలెక్టర్ దినేష్ కుమార్ స్పందన భవనంలో ఆవిష్కరించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ నైపుణ్యాభివృద్ధి సంస్థ, ఎంప్లాయిమెంట్, సీడాక్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో 20 కంపెనీలతో మెగా జాబ్‌మేళా నిర్వహిస్తున్నట్లు చెప్పారు. 10వ తరగతి నుంచి బీటెక్, పీజీలు పూర్తి చేసిన యువత జాబ్‌మేళాను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు. కార్యక్రమంలో జాయింట్ కలెక్టర్ శ్రీనివాసులు, డీఆర్‌ఓ శ్రీలత, ఎంప్లాయిమెంట్ అధికారి భరద్వాజ్, స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ అధికారి లోక్‌నాథం, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో 5కు చేరిన మృతుల సంఖ్య

యర్రగొండపాలెం: త్రిపురాంతకంలో ఆదివారం రాత్రి సంభవించిన రోడ్డు ప్రమాదంలో మృతుల సంఖ్య 5కు చేరింది. అనంతపురం నుంచి విజయవాడకు వెళ్తున్న కారు, విజయవాడ నుంచి హిందూపురం వెళ్తున్న ఆర్టీసీ బస్సు ఢీకొన్న సంఘటనలో నలుగురు మృతి చెందిన విషయం విధితమే. మరో ఇద్దరు కొాయన రాజు(27), ఆరి భవాని శంకర్ పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉండటంతో వారిని వినుకొండలోని ప్రభుత్వ వైద్యశాలలో చేర్పించారు. రాజును మెరుగైన వైద్యం కోసం విజయవాడలోని ఒక వైద్యశాలలో చేర్పించి చికిత్స చేయిస్తున్న సమయంలో సోమవారం మృతి చెందినట్లు ఎస్సై పీవీ సైదులు తెలిపారు.

ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు ఆర్టీసీ విజ్ఞప్తి

ఒంగోలు: ఒంగోలు, టంగుటూరు బస్టాండ్లలోని ఖాళీ ప్రదేశాన్ని 15 ఏళ్లపాటు లీజుకిచ్చేందుకు ఆర్టీసీ నిర్ణయించిందని, ఆసక్తి ఉన్నవారు టెండర్లు దాఖలు చేయాలని ఆర్టీసీ ఆర్ఎం బి.సుధాకర్ సోమవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. బిడ్లను జూన్ 7వ తేదీ వరకు ఆన్‌లైన్‌లో ఆర్టీసీ వెబ్‌సైట్ నుంచి డౌన్‌లోడ్ చేసుకుని దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుందని, 8వ తేదీ ఉదయం 10.30 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 2 గంటలలోపు నెల్లూరు ఈడీ కార్యాలయంలోని టెండరు బాక్సులో వేయాలని స్పష్టం చేశారు. టెండర్లు మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు తెరుస్తామని తెలిపారు. ఒంగోలు గ్యారేజీ (ఆర్టీసీ ఆసుపత్రి ఎదురుగా) 1978 చదరపు గజాలు, టంగుటూరు బస్టాండులోని 1445 చదరపు గజాలకు టెండర్లు కోరుతున్నామన్నారు. లీజుకు తీసుకోవాలనుకునేవారికి మంగళవారం ఉదయం 11 గంటలకు స్థానిక ఆర్టీసీ బస్టాండులోని ఆర్ఎం కార్యాలయంలో అవగాహన సదస్సు ఏర్పాటు చేస్తున్నామని, ఔత్సాహికులు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు.

పేదలకు అండగా ఉంటా

- యూపీఎస్సీ 462వ ర్యాంకర్ బొల్లిపల్లి వినూత్న
- ఐదో ప్రయత్నంలో నా కల నెరవేరింది
- ఒంగోలులో ఘన స్వాగతం పలికిన బంధుమిత్రులు

వినూత్నను సన్మానిస్తున్న కుటుంబ సభ్యులు, మిత్రులు

ఒంగోలు: 'సమాజ సేవకు అత్యధిక అవకాశం ఐఏఎస్‌తోనే సాధ్యమని భావించా. ఆ తలంపుతోనే వచ్చిన ఉద్యోగాలను కాదని ఐఏఎస్ కోసం పోరాటం చేశా. నాలుగు సార్లు నేను చేసిన యత్నాలు విఫలమయ్యాయి. విఫలమైన ప్రతిసారీ కాసింత నిరుత్సాహం. అయితే నా తల్లిదండ్రులు, కుటుంబ సభ్యులు, బంధుమిత్రులు, అధ్యాపకులు అందించిన ప్రోత్సాహంతో సాధించాలనే పట్టుదల పెరిగింది. ఐదో ప్రయత్నంలో నా కల నెరవేరింది' అని యూపీఎస్సీ 462వ ర్యాంకర్ బొల్లిపల్లి వినూత్న పేర్కొన్నారు. సివిల్స్ ఫలితాలు వెలువడిన తర్వాత తొలిసారిగా ఒంగోలు గడ్డపై అడుగుపెట్టిన ఆమెకు స్థానిక హౌసింగ్‌బోర్డు, భాగ్యనగర్‌వాసులతోపాటు పలువురు ప్రముఖులు ఘన స్వాగతం పలికి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. బాణాసంచా కాల్చి సందడి చేశారు. ఈ సందర్భంగా వినూత్న మాట్లాడుతూ.. ఓడిన ప్రతిసారీ గెలవాలనే కసి పెరగాలే తప్ప నిరుత్సాహపడితే ఏదీ సాధించలేమన్నారు. తన తల్లిదండ్రులతోపాటు మేనమామ రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ అందించిన సహకారం మరువలేనిదన్నారు. తల్లిదండ్రులు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు కావడంతో అడ్మినిస్ట్రేషన్‌పై అవగాహన ఉందని, విధి నిర్వహణలో పేదలకు అండగా ఉంటానని చెప్పారు. స్థానిక కార్పొరేటర్ ఈదర చిన్నారి మాట్లాడుతూ.. ఐఏఎస్ అంటే ఒక యజ్ఞం అని, ఆ యజ్ఞఫలాన్ని పొందిన వినూత్న ఒంగోలు నగరంలో తొలి మహిళ కావడం గర్వకారణమన్నారు. వినూత్న తల్లిదండ్రులు రవికుమార్, సుభాషిణి, పశు సంవర్ధకశాఖ రిటైర్డ్ జేడీ రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, డీఆర్‌డీఏ ఏపీడీ అంబేడ్కర్, ప్రభుత్వ పెన్షనర్ల సంఘం ప్రతినిధి ఆల్ఫ్రెడ్, కుటుంబ సభ్యుడు బీవీ సాగర్, తాతయ్య, నాయనమ్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేటి నుంచి వరాహ లక్ష్మీనరసింహస్వామి బ్రహ్మోత్సవాలు

- 12 రోజులపాటు ఉత్సవాలు
- ఆలయంలో ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేసిన అధికారులు

వరాహ లక్ష్మీ నరసింహస్వామి దేవస్థానం

పాతసింగరాయకొండ(సింగరాయకొండ): దక్షిణ సింహాచలంగా పేరుగాంచిన వరాహ లక్ష్మీనరసింహస్వామి దేవస్థానం బ్రహ్మోత్సవాలకు ముస్తాబైంది. మంగళవారం అంకురార్పణ కార్యక్రమంతో ప్రారంభం కానున్న ఉత్సవాలు జూన్ 9వ తేదీ పుష్పయాగంతో ముగియనున్నాయి. బుధవారం చంద్రప్రభ వాహనం, జూన్ ఒకటో తేదీ ఉదయం సూర్యప్రభ వాహనం, సాయంత్రం హంసవాహనం, 2వ తేదీన శేషవాహనం, 3వ తేదీన హనుమంతసేవ, 4వ తేదీ ఉదయం మోహినీ ఉత్సవం, రాత్రికి గరుడసేవ, 5వ తేదీ రాత్రి వసంతోత్సవం, గజోత్సవం, 6వ తేదీ ఉదయం కళ్యాణోత్సవం, సాయంత్రం రథోత్సవం, 7వ తేదీ రాత్రి అశ్వవాహనం, 8వ తేదీ ఉదయం లక్ష్మీసంవాద ఉత్సవం, చక్రస్నానం, రాత్రి ధ్వజావరోహణ-పూర్ణాహుతి, 9వ తేదీ శుక్రవారం రాత్రి పుష్పయాగం నిర్వహిస్తున్నట్లు ఈఓ పి.కృష్ణవేణి వివరించారు. ఉత్సవాల సమయంలో రోజూ ఉదయం స్వామివారికి చప్పరసేవ నిర్వహిస్తామని పేర్కొన్నారు.

సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు

బ్రహ్మోత్సవాల సందర్భంగా ప్రత్యేక సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఉత్సవాల్లో ప్రధాన ఆకర్షణగా శ్రీ కృష్ణ యాదవ యూత్ ఫోర్స్ ఆధ్వర్యంలో జూన్ 3వ తేదీ రాష్ట్ర స్థాయి బండలాగుడు పోటీలు, 4వ తేదీ రాధాడు పోటీలకు ఏర్పాట్లు చేశారు. వీటితోపాటు భరతనాట్యం, కూచిపూడి ప్రదర్శనలు, పాటకచేరి, సత్యహరిశ్చంద్ర, శ్రీ రామాంజనేయ యుద్ధం పౌరాణిక నాటకాలు ప్రదర్శిస్తున్నట్లు ఆలయ కమిటీ సభ్యులు తెలిపారు. ఉత్సవాల సందర్భంగా భక్తులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది కలగకుండా మంచినీటి సౌకర్యంతో పాటు కళ్యాణోత్సవం రోజున అన్నదాన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేసినట్లు ఆలయ కమిటీ చైర్మన్ పామర్తి మాధవరావు తెలిపారు.

పురుగుమందు తాగి మహిళ మృతి

మృతిచెందిన నాగోతు ఆదెమ్మ

పామూరు: కడుపునొప్పి తాళలేక పురుగుల మందు తాగి మహిళ మృతి చెందిన సంఘటన సోమవారం పామూరులో చోటుచేసుకుంది. వివరాలు.. నెల్లూరు జిల్లా దుత్తలూరు మండలం కొత్తపేట గ్రామానికి చెందిన నాగోతు ఆదెమ్మ(60)కు ఒక కుమారుడు జగదీష్‌తోపాటు ఇద్దరు కుమార్తెలు ఉన్నారు. నెల్లూరు జిల్లా నందిపాడులో ఉంటున్న పెద్దకుమార్తె శ్రీలక్ష్మి కూతురును తీసుకుని హైదరాబాద్‌లో ఉంటున్న చిన్న కుమార్తె వద్దకు వెళ్లిన ఆదెమ్మ కొద్దిరోజులు అక్కడే ఉంది. స్వగ్రామం సమీపంలోని మరో ఊరిలో రెండు రోజుల్లో బంధువుల ఇంట వివాహం ఉండటంతో ఆదెమ్మ తన పెద్దకుమార్తె కూతురు, చిన్న కుమార్తె కూతురును తీసుకుని ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో బయలుదేరి పామూరు చేరుకుంది. తన సెల్‌ఫోన్‌ను మనుమరాళ్లకు ఇచ్చి వారు స్వగ్రామానికి వెళ్లేందుకు బస్ ఎక్కించి ఆమె మాత్రం పామూరులోనే ఉండిపోయింది. పూలమార్కెట్ సమీపంలో పురుగుల మందు తాగి అచేతనంగా పడి ఉన్న ఆదెమ్మను స్థానికులు గమనించి పోలీస్‌లకు సమాచారం అందించారు. ఆటోలో స్థానిక పీహెచ్‌సీకి తరలించగా అక్కడ చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందింది. మృతదేహాన్ని పోస్ట్‌మార్టం నిమిత్తం కనిగిరికి తరలించారు. మృతురాలి పెద్దకుమార్తె శ్రీలక్ష్మి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్సై సురేష్‌యాదవ్ తెలిపారు. కాగా మృతురాలు కొంతకాలంగా కడుపునొప్పితో తీవ్రంగా బాధపడుతున్నట్లు కుటుంబ సభ్యులు చెప్పారు. మృతురాలి భర్త వెంకటరత్నం కొంతకాలం క్రితమే మృతి చెందారు.

హైకోర్టులో ఉద్యోగాల పేరుతో టోకరా

ఫిర్యాదుదారులతో మాట్లాడుతున్న ఎస్పీ మలిక గర్గ్

- పోలీసు స్పందనకు 83 ఫిర్యాదులు
- స్పందన ఫిర్యాదులకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని ఎస్పీ మలికాగర్గ్ ఆదేశాలు

ఒంగోలు టౌన్: హైకోర్టులో ఉద్యోగాలు ఇప్పిస్తానని చెప్పి గుంటూరుకు చెందిన దుర్గా కన్సల్టెన్సీ సర్వీసెస్ నిర్వాహకులు రాజేంద్రప్రసాద్‌తో పాటు మరో ఇద్దరు వ్యక్తులు మోసం చేసినట్లు కనిగిరికి చెందిన ఆర్ హరినారాయణ ఫిర్యాదు చేశారు. సోమవారం జిల్లా పోలీసు కార్యాలయంలో నిర్వహించిన స్పందనలో ఆయన ఎస్పీ మలికాగర్గ్‌కు ఫిర్యాదు అందజేశారు. తనతో పాటుగా మరో ఇద్దరి నుంచి రూ.5 లక్షల చొప్పున వసూలు చేశారని, ఉద్యోగాలు రాకపోవడంతో తమ వద్ద నుంచి తీసుకున్న డబ్బుల ఇవ్వమని అడిగితే జవాబు ఇవ్వడం లేదంటూ ఎస్పీతో మొర పెట్టుకున్నారు. ఉద్యోగాల పేరుతో తమను మోసం చేసిన వారిని కఠినంగా శిక్షించి న్యాయం చేయాలని కోరారు. మా ఇంట్లో అద్దెకు ఉంటున్న వ్యక్తి మిగిలిన పోర్షన్లలో నివాసం ఉంటున్న మహిళలతో అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడని, అద్దె కూడా చెల్లించకుండా వేధిస్తున్నాడని ఒంగోలు నిర్మల్‌నగర్‌కు చెందిన ఒక భవన యజమాని ఫిర్యాదు చేశారు. స్పందనకు మొత్తం 83 ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. ఎస్పీ స్వయంగా సమస్యలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఫిర్యాదులపై ఆయా పోలీసుస్టేషన్ల అధికారులతో మాట్లాడి స్పందనలో వచ్చిన ఫిర్యాదులకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని, బాధితులకు సత్వర న్యాయం చేయాలని ఆదేశించారు. ఇప్పటి వరకు స్పందన ఫిర్యాదులపై తీసుకున్న చర్యలపై నివేదిక ఇవ్వాలని ఎస్పీ ఆదేశించారు.

ప్రజల్లో సంతృప్త స్థాయి పెరగాలి

అర్జీలు స్వీకరిస్తున్న కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్

- సమస్యల పరిష్కారంలో చిత్తశుద్ధి అవసరం
- స్పందనలో కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్

ఒంగోలు అర్బన్: ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అందించే సేవలతో ప్రజల్లో సంతృప్త స్థాయి పెరగాలని కలెక్టర్ ఏఎస్ దినేష్‌కుమార్ అధికారులకు సూచించారు. స్పందన భవనంలో సోమవారం ప్రజల సమస్యలను తెలుసుకుని పరిష్కరించాలని సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ స్పందనలో వచ్చిన అర్జీలను క్షేత్రస్థాయిలో విచారించి పరిష్కరించాలన్నారు. ప్రజలు తెలిపిన సమస్యను చిత్తశుద్ధితో పరిష్కరిస్తే తిరిగి ఆ సమస్య పునరావృతం కాదన్నారు. ఒక వేళ పరిష్కరించలేని సమస్య వస్తే అర్జీదారులను పిలిచి వారికి అర్థమయ్యేలా వివరించాలన్నారు. ప్రజా సమస్యల పరిష్కారం ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకం తీసుకుందని, అధికార యంత్రాంగం దానికి తగ్గట్టుగా ఫలితం సాధించాలన్నారు. తొలుత డయల్ యువర్‌కలెక్టర్ కార్యక్రమం నిర్వహించి దూర ప్రాంత ప్రజల సమస్యలను నేరుగా ఫోన్ ద్వారా తెలుసుకుని అధికారులకు పరిష్కరించాలని ఆదేశించారు. కార్యక్రమంలో జాయింట్ కలెక్టర్ శ్రీనివాసులు, ట్రైనీ ఐఏఎస్ శౌర్య పటేల్, డీఆర్‌ఓ శ్రీలత, స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టర్ లోకేశ్వరరావు, చెన్నయ్య ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

బారులుతీరిన అర్జీదారులు

- కొత్తపట్నం మండలం ఆలూరు గ్రామానికి చెందిన షేక్ నాగూర్‌వలి స్పందనలో కలెక్టర్‌ను కలిసి తనకు ఉద్యోగం కల్పించాలని కోరుతూ అర్జీ అందజేశారు. తాను పుట్టకతో అంధుడనని, వృద్ధులైన తల్లిండ్రులు, భార్య, అంధురాలైన కుమార్తె ఉన్నారని తెలిపారు. ప్రభుత్వం అందించే పింఛన్ కుటుంబ పోషణకు సరిపోవడం లేదని, తనకు కాని తన భార్యకు కానీ ఉద్యోగం కల్పించి ఆదుకోవాలని కోరాడు.
- కనిగిరి మండలం పునుగోడు గ్రామానికి చెందిన సుబ్బారెడ్డి తనకు ఉపాధి హామీ పథకం జాబ్‌కార్డు తొలగించారని ఫిర్యాదు చేశాడు. పరిశీలించి తనకు జాబ్‌కార్డు తిరిగి ఇప్పించాలని కోరుతూ అర్జీ అందచేశారు.
- కొమరోలు మండలం ఎడమకల్లు గ్రామానికి చెందిన చెన్నకృష్ణయ్య డయల్ యువర్ కలెక్టర్‌కు ఫోన్ చేసి తమ కాలనీలో కమ్యూనిటీ హాలును కొంతమంది ఆక్రమించారని, విచారించి ఆక్రమణలు తొలగించాలని ఫిర్యాదు చేశాడు.

- బహు భాషా కోవిదులు అధ్యాపకులు
- అన్ని రంగాల్లో విద్యార్థులకు బోధన–శిక్షణ
- మార్కాపురం, ఒంగోలులో జవహర్ నవోదయ పాఠశాలలు
- 11వ తరగతిలో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తుల చివరి తేదీ 31

జవహర్ నవోదయ.. మినీ ఇండియా..

యోగా చేస్తున్న విద్యార్థులు

మార్కాపురం: నవోదయలో సీటు అంటే క్రేజ్. సుమారు 10 నెలల పాటు తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను కోచింగ్ సెంటర్లలో చేర్పించి శిక్షణ ఇస్తుంటారు. ఫలితాలు వచ్చే వరకు టెన్షన్ పడుతుంటారు. సీటు వస్తే 6 నుంచి 12వ తరగతి వరకు సీబీఎస్ఈ మోడల్‌లో ఉచిత విద్య.. విభిన్న అంశాల్లో ప్రత్యేక శిక్షణ, తమ పిల్లల భవిష్యత్తుపై భరోసా.. ఈ నేపథ్యంలో నవోదయలో చదివించాలని తల్లిదండ్రులు తాపత్రయపడుతుంటారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని విద్యార్థుల్లో ఉన్న సృజనాత్మకతను వెలికితీయడంతో పాటు నాణ్యమైన విద్యను ఉచితంగా అందించాలని నిర్ణయించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం జవహర్ నవోదయ విద్యాలయాలు నిర్వహిస్తోంది. రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లలో భాగంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో విద్యాలయాలను ప్రారంభించి 6 నుంచి 12వ తరగతి వరకు ఉచిత బోధన, వసతి సౌకర్యాలను కూడా కల్పించాలని నిర్ణయించింది.

జిల్లాలో ఒంగోలుతో పాటు మార్కాపురంలో నవోదయ విద్యాలయాలు ఉన్నాయి. 2009లో మార్కాపురం సమీపంలోని గజ్జలకొండలో ప్రారంభమైన జవహర్ నవోదయ విద్యాలయం–2ను ప్రస్తుతం ఒంగోలు రోడ్డులో జాతీయ రహదారి పక్కన కలుజువ్వలపాడు సమీపంలో సుమారు 40 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఆధునాతన సౌకర్యాలతో తీర్చిదిద్దారు. దేశవ్యాప్తంగా ప్రస్తుతం 696 నవోదయ విద్యాలయాలు ఉండగా, మార్కాపురం విద్యాలయం 596వది. ప్రతి నవోదయ కేంద్రంలో 6 నుంచి 12వ తరగతి వరకు 480 సీట్లు ఉంటాయి. 6 నుంచి 10వ తరగతి వరకు క్లాస్‌కు 80 సీట్లు చొప్పున 400ల సీట్లు, 11వ తరగతిలో 40, 12వ తరగతిలో 40 సీట్లు ఉంటాయి. ఇలా ఒంగోలు నవోదయాలో 480, మార్కాపురం నవోదయాలో 480 సీట్లు ఉన్నాయి. 6, 9, 11 తరగతిల్లో ప్రవేశాలకు ప్రతి ఏటా పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు. ప్రస్తుతం 11వ తరగతిలో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తున్నారు. మార్కాపురం నవోదయలో 447 మంది, ఒంగోలు నవోదయలో 444 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు.

జవహర్ నవోదయ ప్రధాన ద్వారం

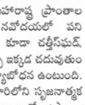
మెరుగైన విద్యా విధానం..

జవహర్ నవోదయను మినీ ఇండియాగా పిలుస్తుంటారు. వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు ఇక్కడ ఉంటారు. సర్వభాష మత సమ్మేళనంగా, జాతీయ సమైక్యతకు ప్రతీకగా భావిస్తుంటారు. ఇక్కడ పని చేసే ఉపాధ్యాయులు, అధ్యాపకులు బహుభాషా కోవిదులు. కేరళ, బిహార్, చత్తీస్‌ఘడ్, మహారాష్ట్ర ప్రాంతాల వారు మార్కాపురం నవోదయలో పని చేస్తున్నారు. విద్యార్థులు కూడా చత్తీస్‌ఘడ్, కేరళ, బిహార్ నుంచి వచ్చి ఇక్కడ చదువుతుంటారు. శాస్త్రీయమైన విద్యాబోధన ఉంటుంది. క్లాసులు అయిపోగానే వారిలోని సృజనాత్మకతను బయటకు తీసే అంశాల్లో ఉపాధ్యాయులు శిక్షణ ఇస్తారు. డ్రాయింగ్, మ్యూజిక్, క్రీడల్లో బాస్కెట్‌బాల్, వాలీబాల్, కబడ్డీ, తదితర అంశాల్లో తర్ఫీదు ఇస్తారు. ఏటా జాతీయస్థాయి క్రీడలు నిర్వహిస్తారు. ఉదయం 5 గంటలకే విద్యార్థులు నిద్రలేస్తారు. మానసికంగా దృఢంగా ఉండేందుకు యోగా, వ్యాయామం అనంతరం పోషకాలు ఉండే అల్పాహారం అందిస్తారు. మధ్యాహ్నం, రాత్రి నాణ్యమైన భోజనం పెడతారు. ర్యాంకుల ప్రతిపాదికన కాకుండా వ్యక్తిత్వ వికాసాన్ని పెంపొందిస్తూ అన్ని అంశాల్లో శిక్షణ ఇస్తూ జీవితంలో ఎలాంటి కష్టాలైన్నా ఎదుర్కొనే మానసిక ధైర్యాన్ని ఇచ్చే శిక్షణ ఇక్కడ ప్రత్యేకత. మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 15 జవహర్ నవోదయ విద్యాలయాలు ఉండగా ప్రకాశం, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో 2 చొప్పున ఉన్నాయి. ఇటీవల విడుదల చేసిన 10, 12వ తరగతి పరీక్ష ఫలితాల్లో నవోదయ విద్యార్థులు నూరు శాతం ఉత్తీర్ణత సాధించారు. 10లో 77 మంది, 12లో 40 మంది పరీక్షలు రాయగా అందరూ ఉత్తీర్ణులయ్యారు. 10లో సుప్రియకు 500/469, 12లో సాయి సుధా మాదురి 500/480 మార్కులు సాధించింది. చుట్టూ చెట్లు, మధ్యలో క్రీడా మైదానాలు, విద్యార్థుల వసతి గృహాలు, సిబ్బంది క్వార్టర్స్ ఇలా చూడటానికి వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది.

ప్రవేశాలు ఇలా..

6, 9వ తరగతిలో ప్రవేశానికి జవహర్ నవోదయ విద్యాలయం ప్రిన్సిపాల్ దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తారు. ప్రస్తుతం ఈ విద్యా సంవత్సరంలో 11వ తరగతిలో ఖాళీ సీట్లలో పోటీ పరీక్ష ద్వారా ప్రవేశం కోసం ఆన్‌లైన్‌లో ఈనెల 31వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు స్వీకరిస్తున్నారు. జూలై 22న ప్రవేశ పరీక్ష నిర్వహిస్తారు. మార్కాపురం జవహర్ నవోదయలో 19, ఒంగోలులో 8 సీట్లు ఖాళీగా ఉన్నాయి.

హై క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్

మార్కాపురం–ఒంగోలు హైవే రోడ్డులో ఉన్న జవహర్ నవోదయ విద్యాలయంలో మంచి నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తాం. మంచి భోజనంతో పాటు వ్యక్తిత్వ వికాసం, కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్, క్రీడలు, నేర్పిస్తాం. చదువు నిమిత్తం ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా పంపుతుంటాం. 11వ తరగతిలో ప్రవేశానికి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఈ నెల 31లోగా దరఖాస్తు సమర్పించాలి.

– బీఈజీ ప్రసన్నకుమార్, ప్రిన్సిపల్, జవహర్ నవోదయ విద్యాలయం–2

పీసీసీఎఫ్‌ను కలిసిన ఎమ్మెల్యే అన్నా

గిద్దలూరు రూరల్: గుండ్లబ్రహ్మేశ్వరస్వామి దర్శనార్థం వచ్చిన అటవీశాఖ ప్రిన్సిపల్ చీఫ్ కన్జర్వేటర్ మధుసూదనరెడ్డిని సోమవారం గిద్దలూరు ఎమ్మెల్యే అన్నా రాంబాబు మండలంలోని దిగువమెట్ట గ్రామంలో మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు. అటవీశాఖలో నూతనంగా అమలు చేస్తున్న పలు అంశాల గురించి పీసీసీఎఫ్ వివరించారు. ఆయన వెంట డిప్యూటీ డైరెక్టర్ వైవీ నరసింహారావు, రేంజ్ ఆఫీసర్లు, డిప్యూటీ రేంజర్ వంశీకృష్ణ, తదితరులు ఉన్నారు.

పీసీసీఎఫ్‌కు పుష్పగుచ్ఛం అందిస్తున్న ఎమ్మెల్యే అన్నా రాంబాబు

నాలుగేళ్లలో ఎంత తేడా!

నాడు

విరిగిన బెంచీలు.. బీటలు వారిన గోడలు.. పెచ్చులూడే పైకప్పులు.. వర్షం వస్తే సెలవులే.. సగం విద్యా సంవత్సరం పూర్తయ్యే దాకా అందని పాఠ్య పుస్తకాలు, అసలు పిల్లలు బడికి వస్తున్నారో లేదో పట్టించుకోని పరిస్థితి. ఇదీ నాలుగేళ్ల క్రితం వరకు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల దుస్థితి.

నేడు

ప్రస్తుతం అందమైన భవనాలు.. పిల్లల కోసం డబుల్ డెస్క్ బెంచీలు.. డిజిటల్ తరగతి గదులు.. ద్విభాషా పాఠ్య పుస్తకాలు.. ఇంగ్లిష్ ల్యాబ్‌లు, ఆర్వో నీరు.. పరిశుభ్రంగా ఉండే మరుగుదొడ్లు.. విద్యా సంవత్సరం ప్రారంభంలోనే రెండు జతల యూనిఫారం, బూట్లు, బెల్టు, పుస్తకాలు పెట్టి స్కూలు బ్యాగు అందజేత.. అన్నింటికీ మించి పిల్లలను బడికి పంపించే తల్లుల ఖాతాలో ఏటా రూ.15 వేల కానుక.

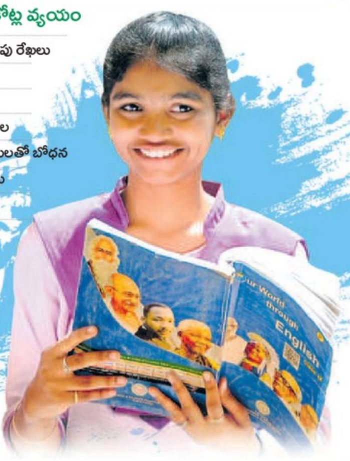
వస్తున్నారు టాపర్లు

మారిన సర్కారు బడి.. మురిసిన చదువుల తల్లి

విద్యా సంస్కరణల కోసం రూ.59,173.72 కోట్ల వ్యయం

- మనబడి నాడు-నేడుతో మారుతున్న ప్రభుత్వ స్కూళ్ల రూపు రేఖలు
- 292 ఉన్నత పాఠశాలలు హైస్కూల్ ప్లస్‌గా అప్‌గ్రేడ్
- 352 కేజీబీవీల్లో +2 బోధన అమలు
- 679 మండలాల్లో బాలికల కోసం ఒక జూనియర్ కళాశాల
- 3 నుంచి 10 తరగతుల విద్యార్థులకు సబ్జెక్ట్ ఉపాధ్యాయులతో బోధన
- ప్రతి తరగతి గదికి ఇంటరాక్టివ్ ఫ్లాట్ ప్యానెళ్లు, స్మార్ట్ టీవీలు
- జగనన్న విదేశీ విద్యా దీవెన కింద 1,858 మందికి మేలు

వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసినప్పటి నుంచి ఇప్పటి దాకా 2019–23 మధ్య విద్యా రంగంలో పలు ప్రగతిశీల మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలలు కార్పొరేట్ సంస్థలను తలదన్నేలా సకల సదుపాయాలతో రూపు దిద్దుకున్నాయి. 'మనబడి నాడు–నేడు' పథకంతో ప్రభుత్వ విద్యా సంస్థలు సమూల మార్పులతో సమున్నతంగా మారాయి. ప్రభుత్వం విద్యా రంగానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యమిచ్చింది. ఒకప్పుడు ప్రభుత్వ స్కూళ్లు అంటే చులకనగా చూసే పరిస్థితి నుంచి ఇంగ్లిష్ మీడియంలో పదో తరగతి పరీక్షలు రాసి.. టాప్ మార్కులు సాధించే దిశగా అడుగులు వేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ సంస్కరణలకు అద్దంపట్టారు. విద్యా రంగ సంస్కరణల కోసమే గత నాలుగేళ్లల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏకంగా రూ.59,173.72 కోట్లు వెచ్చించింది. ఇందులో భాగంగా జగనన్న అమ్మ ఒడి, మనబడి నాడు–నేడు, జగనన్న విద్యా కానుక, జగనన్న గోరుముద్ద, పాఠ్యాంశాల సంస్కరణలు, మరుగుదొడ్ల నిర్వహణ నిధి, పాఠశాల నిర్వహణ నిధి వంటి పథకాలు, కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తోంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే పిల్లల అభ్యసన ఫలితాలను మెరుగుపరిచే లక్ష్యంతో సమగ్ర విద్యా, పరిపాలనా సంస్కరణలు అమలు చేశారు. స్కూళ్లలో చేపట్టిన నాడు–నేడు పనులు పూర్తయి విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి రాగా, ప్రస్తుతం రెండో దశ పనులు జరుగుతున్నాయి.

– సాక్షి, అమరావతి

విద్యపై చేసే ఖర్చు భవిష్యత్‌కు పెట్టుబడి

ప్రతిపక్ష నేతగా వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి తన సుదీర్ఘ పాదయాత్రలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల దుస్థితిని, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల ఇబ్బందులను చూశారు. కనీస సదుపాయాలు లేక ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ప్రమాణాలు పడిపోయి విద్యార్థుల భవిష్యత్ ఏంటో తెలియని పరిస్థితి. విద్యా వ్యవస్థను గాడిలో పెట్టేందుకు వీలుగా అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరిచే బృహత్తర సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టారు. ఇందులో భాగంగా నాడు–నేడు ద్వారా రూ.వేల కోట్ల నిధులతో పనులు చేపట్టారు. రాష్ట్రంలోని 45 వేలకు పైగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలను మూడు విడతల్లో అభివృద్ధి పరిచేలా కార్యక్రమాన్ని అమల్లోకి తెచ్చారు. 2019–20లో తొలి విడతగా 15,715 స్కూళ్లలో రూ.3,669 కోట్లతో కనీసం 9 రకాల మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు శ్రీకారం చుట్టారు. నీటి వసతితో మరుగు దొడ్లు, తాగునీటి సదుపాయం, మేజర్, మైనర్ మరమ్మతులు, విద్యుత్ సదుపాయం, విద్యార్థులు, టీచర్లకు డ్యూయెల్ డెస్కులు, బెంచీలు, కుర్చీలు, బీరువాలు, టేబుళ్లు వంటి ఫర్నిచర్, గ్రీన్ చాక్ బోర్డులు, పాఠశాల మొత్తానికి పెయింటింగ్, ఇంగ్లిష్ ల్యాబ్, కాంపౌండ్ వాల్ నిర్మాణం వంటి వసతులు కల్పించారు. ఆ తర్వాత కిచెన్‌షెడ్లు, అదనపు తరగతి గదులు, డిజిటల్ తరగతులు దీనికి జోడించారు. ప్రభుత్వ స్కూళ్లతో పాటు జూనియర్ కాలేజీలు, హాస్టళ్లు, భవిత కేంద్రాలు, జిల్లా విద్యా బోధనా శిక్షణ కళాశాలల(డైట్స్)తో పాటు ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా అమల్లోకి తెస్తున్న శాటిలైట్ ఫౌండేషన్ స్కూళ్లనూ నాడు–నేడులోకి చేర్చింది. స్కూళ్లు, కాలేజీలు, హాస్టళ్లు, కేజీబీవీలు.. మొత్తంగా తొలివిడతలో 61,661 విద్యా సంస్థల్లో రూ.16,450.69 కోట్లతో పది రకాల సదుపాయాలు కల్పించారు. నాడు–నేడు రెండో దశలో రూ.8,000 కోట్లతో 22,344 స్కూళ్లలో పనులు చేపట్టారు.

నాలుగేళ్లల్లో విద్యా పథకాలకు ప్రభుత్వం చేసిన ఖర్చు (రూ.కోట్లలో)

పథకం	లబ్ధిదారులు	నిధులు
జగనన్న అమ్మ ఒడి	44,48,865	19,674.34
జగనన్న విద్యా దీవెన	26,98,728	10,636.67
జగనన్న వసతి దీవెన	25,17,245	4,275.76
జగనన్న గోరుముద్ద	43,26,782	3,590.00
జగనన్న విద్యా కానుక	47,40,421	2,368.33
వైఎస్సార్ సంపూర్ణ పోషణ	35,70,675	6,141.34
మనబడి నాడు-నేడు ఫేజ్1	15,715 స్కూల్స్	3,669.00
మనబడి నాడు-నేడు ఫేజ్2	22,344 స్కూల్స్	8,000.00
8వ తరగతి విద్యార్థులకు ట్యాబులు	5,18,740	685.87
జగనన్న విదేశీ విద్యా దీవెన	1,858	132.41

మొత్తం వ్యయం: 59,173.72 కోట్లు

అమ్మ ఒడి.. గోరుముద్ద.. విద్యా కానుక

పిల్లల చదువుకు తల్లిదండ్రుల పేదరికం అడ్డురాకూడదనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం అమ్మ ఒడి పథకంతో అర్హురాలైన ప్రతి పేద తల్లికి ఏటా రూ.15 వేల చొప్పున ఇప్పటి దాకా రూ.19,674.34 కోట్లు తల్లులకు అందించింది. జగనన్న గోరుముద్ద పథకంతో నాణ్యమైన, రుచికరమైన పోషకాహారాన్ని మధ్యాహ్న భోజనంగా పిల్లలకు అందించేందుకు రోజుకో రకం మెనూ ప్రకటించింది. వారంలో ఐదు రోజులు గుడ్డు, మూడు రోజులు చిక్కి (వేరుశనగ, బెల్లంతో తయారీ) పిల్లలకు అందిస్తున్నారు. ఏటా ఈ కార్యక్రమానికి ప్రభుత్వం రూ.1,800 కోట్లు వెచ్చిస్తోంది. పాఠశాలల్లో పిల్లల ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచేందుకు ప్రభుత్వం బోధన–అభ్యాస సామగ్రిని సరఫరా చేస్తోంది. అందుకోసం జగనన్న విద్యా కానుకగా ప్రతి కిట్‌లో ఒక బ్యాగ్, స్టిచింగ్ చార్జీతో సహా 3 జతల యూనిఫారాలు, ఒక బెల్ట్, జత షూ, రెండు జతల సాక్స్‌లు, పాఠ్య పుస్తకాలు, నోట్‌బుక్‌లు, వర్క్‌బుక్‌లు ఇంగ్లిష్–తెలుగు ఆక్స్‌ఫర్డ్ డిక్షనరీ అందిస్తోంది. ప్రభుత్వం జగనన్న విద్యా కానుక కింద 47 లక్షల మంది విద్యార్థుల కోసం మూడేళ్లలో రూ.2,368.33 కోట్లు ఖర్చు చేసింది.

బోధన, పాఠ్య ప్రణాళికలో సంస్కరణలు

వైఎస్సార్ ప్రభుత్వం వచ్చాక రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని ప్రవేశపెట్టి, పేదింటి పిల్లలు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పోటీపడేలా ప్రమాణాలను తీసుకొచ్చింది. సెంట్రల్ బోర్డు ఆఫ్ సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ (సీబీఎస్‌ఈ) విధానాన్ని దశల వారీగా అమలు చేస్తోంది. ఇప్పటికే 1,000 పాఠశాలల్లో సీబీఎస్‌ఈ అమలు చేస్తోంది. పునాది స్థాయి నుంచే విద్యా రంగాన్ని పటిష్టం చేసేలా కరిక్యులమ్ సంస్కరణలు చేపట్టింది. విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులకు ప్రయోజనకరంగా బైలింగ్యువల్ పాఠ్య పుస్తకాలను అందిస్తోంది. ఉన్నత పాఠశాలలో పదో తరగతి పాసైన బాలికలందరూ చదువుకు దూరం కాకూడదని ప్రతి మండలంలో ఒక జూనియర్ కళాశాల ఏర్పాటుకు చర్యలు తీసుకుంది. 292 ఉన్నత పాఠశాలలను బాలికల కోసం హైస్కూల్ ప్లస్‌గా అప్‌గ్రేడ్ చేసింది. మొత్తం 352 కేజీబీవీలలో ప్లస్ 2 ప్రవేశపెట్టింది. మొత్తం 679 మండలాల్లో బాలికల కోసం కనీసం ఒక జూనియర్ కళాశాల ఉంది. కోవిడ్ అనుభవాల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల విద్యార్థుల కోసం డిజిటల్ లెర్నింగ్ విధానాన్ని అందుబాటులోకి తెచ్చింది. అన్ని స్థాయిల్లో పాఠ్య పుస్తకాలను డిజిటల్ పీడీఎఫ్ రూపంలో ఆన్‌లైన్‌లో ఉంచడంతో పాటు 2022–23లో 8వ తరగతి విద్యార్థులకు రూ.686 కోట్లతో బైజూస్ కంటెంట్‌తో కూడిన 5.18 లక్షల ట్యాబులను ఉచితంగా అందించింది. వీటితో పాటు నాడు–నేడు మొదటి దశలో అభివృద్ధి చేసిన 15,715 పాఠశాలల్లో 30,213 ఇంటరాక్టివ్ ఫ్లాట్ ప్యానెళ్లు, 10,038 స్మార్ట్ టీవీలను సరఫరా చేసేందుకు చర్యలు చేపట్టింది. జగనన్న విదేశీ విద్యా దీవెన కింద 1,858 మందికి రూ.132.41 కోట్ల లబ్ధి చేకూరింది.

అట్టడుగు వర్గాల ముందడుగు

బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు సింహ భాగం పదవులు

సామాజిక న్యాయ సాధనలో సీఎం జగన్ దేశానికే టార్చ్‌బేరర్

- నాలుగేళ్లుగా సామాజిక సాధికారత దిశగా చిత్తశుద్ధితో అడుగులు
- నామినేటెడ్ నుంచి కేబినెట్ దాకా సగానికిపైగా వారికే పదవులు
- సంక్షేమ పథకాల ద్వారా ఆ వర్గాల్లో పేదరిక నిర్మూలనకు చర్యలు

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీలో బీసీ,ఎస్సీ,ఎస్టీ,మైనార్టీలకు సంక్షేమ పథకాల ద్వారా ఆర్థికంగా చేయూతనిచ్చి పేదరికం నుంచి గట్టెక్కించడం.. అమ్మ ఒడి, విద్యా దీవెన వంటి పథకాలతో ఉన్నత విద్యావంతులుగా తీర్చిదిద్దడం.. నామినేటెడ్ నుంచి కేబినెట్ వరకు సింహ భాగం పదవులు ఇచ్చి పరిపాలనలో భాగస్వామ్యం ఇవ్వడం ద్వారా సీఎం జగన్ రాష్ట్రంలో సామాజిక విప్లవాన్ని ఆవిష్కరించారు. దేశంలో సామాజిక న్యాయం నినాదంతో అధికారంలోకి వచ్చిన ఎస్సీ, బీసీ వర్గాలకు చెందిన ముఖ్యమంత్రులు నాటి మాయావతి నుంచి నేటి సిద్ధరామయ్య వరకు ఎవరూ చేయని రీతిలో ఆ వర్గాలకు సీఎం జగన్ సమున్నత గౌరవం ఇచ్చి సామాజిక సాధికారత సాధన దిశగా చిత్తశుద్ధితో అడుగులు వేస్తున్నారని సామాజికవేత్తలు విశ్లేషిస్తున్నారు. సామాజిక న్యాయ సాధనలో దేశానికే టార్చ్‌బే రర్ (మార్గదర్శకుడు)గా నిలుస్తున్నారని ప్రశంసిస్తున్నారు.

దేశానికే ఆదర్శం

నాలుగేళ్లలో సంక్షేమ పథకాల ద్వారా సీఎం జగన్ రూ.2.11 లక్షల కోట్లను నేరుగా లబ్ధిదారుల ఖాతాల్లో (డీబీటీ) జమ చేశారు. ఇందులో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ వర్గాల ప్రజల ఖాతాల్లోకే రూ.1,56,987.64 కోట్లు వేశారు. తద్వారా ఆ వర్గాల్లో పేదరిక నిర్మూలనకు సీఎం జగన్ బాటలు వేశారు.

చట్టం చేసి మరీ నామినేటెడ్ పదవులు

■ నామినేటెడ్ పదవుల్లో 50% బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాల వారికి రిజర్వేషన్ చేస్తూ చట్టం చేసి మరీ ఆ వర్గాలకు సీఎం జగన్ పదవులిచ్చారు. ఇలా చట్టం చేయడం దేశంలో ఇదే మొదటిసారి.

■ 196 వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్ పదవుల్లో బీసీలకు 76 పదవులు (39 శాతం) ఇచ్చారు. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాలకు కలిపి 117 పదవులు (60 శాతం) ఇచ్చారు.

■ వివిధ ప్రభుత్వ కార్పొరేషన్లలో 137 చైర్మన్ పదవులలో 53 పదవులు (39శాతం) బీసీలకే ఇచ్చారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలను కలుపుకుంటే 137 పదవుల్లో 79 పదవులు (58 శాతం) ఆ వర్గాలకే ఇచ్చారు. 137 ప్రభుత్వ కార్పొరేషన్ పదవులకు సంబంధించి.. 484 నామినేటెడ్ డైరెక్టర్ పదవులుంటే అందులో 201 పదవులు బీసీలకు (41 శాతం) ఇచ్చారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలను కలుపుకుంటే 484 పదవుల్లో 280 పదవులు (58 శాతం) ఆ వర్గాలకే ఇచ్చారు.

■ బీసీలకు ప్రత్యేకంగా 56 కార్పొరేషన్లు, ఎస్సీలకు ప్రత్యేకంగా 3 కార్పొరేషన్లు, ఎస్టీలకు 1 కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసి.. వాటికి ఆ వర్గాల వారినే చైర్మన్లుగా నియమించారు. ఆ కార్పొరేషన్‌లలో 684 డైరెక్టర్ పదవులుంటే అవన్నీ ఆ వర్గాలకే ఇచ్చారు. ఆలయ బోర్డులు, ఆలయ చైర్మన్ పదవుల్లో సగ భాగం బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గాలకే ఇచ్చారు. దాదాపు 7,006 ఆలయ బోర్డు మెంబర్ల పదవుల్లో సగభాగం 3,503 పదవులు బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గాల వారికే ఇచ్చారు.

చేతల్లో సామాజిక న్యాయం

■ రాష్ట్రంలో 2019 ఎన్నికల్లో 50 శాతం ఓట్లు సాధించి.. 151 శాసనసభ స్థానాలు (86.28 శాతం), 22 లోక్‌సభ స్థానాల్లో (88 శాతం) వైఎస్సార్‌సీపీ ఘన విజయం సాధించింది. 2019 మే 30న ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వైఎస్ జగన్.. 2019 జూన్ 8న ఏర్పాటు చేసిన మంత్రివర్గం నుంచే సామాజిక విప్లవానికి శ్రీకారం చుట్టారు. 25 మందితో ఏర్పాటు చేసిన మంత్రివర్గంలో బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాలకు చెందిన 14 మందికి (56 శాతం) స్థానం కల్పించి, రాజ్యాధికారంలో సింహభాగం వాటా ఇచ్చారు.

■ ఐదుగురు డిప్యూటీ సీఎంలను నియమిస్తే.. అందులో నలుగురి(80 శాతం)ని ఆ వర్గాల నుంచే నియమించారు. శాసనసభ స్పీకర్‌గా బీసీ వర్గానికి చెందిన తమ్మినేని సీతారాం, శాసన మండలి చైర్మన్‌గా రాష్ట్ర చరిత్రలో తొలిసారిగా ఎస్సీ వర్గానికి చెందిన కొయ్యే మోషేన్ రాజు, మండలి డిప్యూటీ చైర్‌పర్సన్‌గా మైనార్టీ వర్గానికి చెందిన మహిళ జకియా ఖానంకు అవకాశం ఇచ్చారు.

■ ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ వర్గాల వారికి ఏకంగా 17 మందికి (70%) మంత్రివర్గంలో స్థానం కల్పించారు. మండలిలో వైఎస్సార్‌సీపీకి 43 మంది ఎమ్మెల్సీలు ఉంటే.. ఇందులో 29 మంది (68 శాతం) బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాల వారే కావడం గమనార్హం.

స్థానిక సంస్థల్లో..

■ స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీసీ వర్గాలకు 34 శాతం రిజర్వేషన్లను కల్పిస్తూ సీఎం జగన్ ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తే.. వాటికి వ్యతిరేకంగా హైకోర్టులో టీడీపీ నేతలతో చంద్రబాబు కేసులు వేయించారు. దాంతో బీసీలకు రిజర్వేషన్లు 24 శాతానికి తగ్గాయి. టీడీపీ కుట్రలు చేసి రిజర్వేషన్లు తగ్గించినా.. పార్టీ పరంగా 34 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఇస్తానని సీఎం ప్రకటించారు. ఆ మేరకే స్థానిక సంస్థలలో బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాల వారికి సింహభాగం పదవులు ఇచ్చారు.

■ 648 మండలాలకు ఎన్నికలు జరిగితే... 637 మండలాల్లో వైఎస్సార్‌సీపీ విజయం సాధించింది. ఇందులో 237 మండల పరిషత్ అధ్యక్ష పదవులను బీసీలకు (38 శాతం) ఇచ్చారు. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాల వారికి ఎంపీపీ పదవుల్లో 67 శాతం ఇచ్చారు.

■ రాష్ట్రంలో 13 జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పదవులలో బీసీలకు 6 (46 శాతం) ఇచ్చారు. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ వర్గాలకు 9 జడ్పీ చైర్మన్ పదవులు (69 శాతం) ఇచ్చారు.

■ రాష్ట్రంలో 14 కార్పొరేషన్‌లలో వైఎస్సార్‌సీపీ విజయం సాధించింది. సీఎం వైఎస్ జగన్ 14 కార్పొరేషన్ మేయర్ పదవుల్లో బీసీలకు ఏకంగా 9 పదవులు (64 శాతం) ఇచ్చారు. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలను కలుపుకుంటే 14 కార్పొరేషన్ మేయర్ పదవులకు గాను 12 పదవులు (86 శాతం) ఇచ్చారు.

మహిళలకు జగన్ 'ఆసరా'

2019 ఎన్నికల నాటికి పొదుపు సంఘాల పేరిట ఉన్న అప్పు మొత్తం ప్రభుత్వమే నేరుగా మహిళలకు అందజేత

- చంద్రబాబు మోసంతో పొదుపు సంఘాల వ్యవస్థ కుదేలు
- రోజువారీ పొదుపు కార్యక్రమాలకూ దూరం
- ఎన్నికల ముందు హామీఇచ్చి ఆ తర్వాత పైసా కూడా మాఫీ చేయని బాబు
- సీఎం జగన్ అధికారంలోకి వచ్చాక 'వైఎస్సార్ ఆసరా'తో భరోసా
- ఫలితంగా వడ్డీ, చక్రవడ్డీలతో పేద మహిళలు అప్పులపాలు
- వైఎస్సార్ సున్నా వడ్డీ పథకానికీ మళ్లీ జీవం

సాక్షి, అమరావతి : చంద్రబాబు నయవంచనతో రాష్ట్రంలో కుదేలైన పొదుపు సంఘాల వ్యవస్థకు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం తిరిగి జీవం పోసింది. 2019 అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగిన ఏప్రిల్ 11 నాటికి వాటి పేరిట మహిళలకు బ్యాంకుల్లో ఉన్న అప్పు మొత్తం నాలుగు విడతల్లో వారికి చెల్లించేలా 'వైఎస్సార్ ఆసరా' పథకాన్ని అమలుచేయడంతో తిరిగి ఆ వ్యవస్థ గాడిలో పడింది. మన రాష్ట్రంలోని పొదుపు సంఘాల వ్యవస్థకు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అప్పటి దివంగత సీఎం వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి పావలా వడ్డీ పథకం ప్రవేశపెట్టడంతో రాష్ట్రంలో దాదాపు ప్రతి పేదింటి మహిళ ఈ పొదుపు సంఘాల్లో సభ్యురాలైంది. రాష్ట్రంలో ఈ పురోగతిని చూసి కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశవ్యాప్తంగా ఈ పథకానికీ శ్రీకారం చుట్టింది. మరోవైపు.. వైఎస్ ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత మహిళలు ప్రతి నెలా ఎంతోకొంత పొదుపు చేసుకోవడం.. కుటుంబ అవసరాలకు సంఘం సభ్యులు ఉమ్మడిగా బ్యాంకుల నుంచి లోను తీసుకోవడం.. తిరిగి సకాలంలో అవి చెల్లించేవారు. ఈ సమయంలో 2014 ఎన్నికల ముందు, మహిళలెవరూ డ్వాక్రా రుణాలు చెల్లించవద్దని చంద్రబాబు పిలుపునిచ్చారు. వాటిని మాఫీ చేస్తానని హామీ ఇచ్చారు. కానీ, అధికారంలోకి వచ్చాక ఒక్క పైసా కూడా మాఫీ చేయలేదు. అప్పట్లో సంబంధిత శాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన పరిటాల సునీత ఈ వి షయాన్ని అసెంబ్లీలో లిఖితపూర్వకంగా ప్రకటించారు. దీంతో అప్పటివరకు దేశా నికి ఆదర్శంగా నిలిచిన ఏపీలో పొదుపు సంఘాల వ్యవస్థ పూర్తిగా నిర్వీర్యమైంది. చంద్రబాబు మాటలు నమ్మి బ్యాంకు రుణాలు చెల్లించని మహిళలు ఆ రుణాలపై వడ్డీ, చక్రవడ్డీలు పెరిగి బ్యాంకుల వద్ద డిఫాల్టర్లుగా మారారు. చివరకు.. ఒక దశలో వారు తమ రోజువారీ పొదుపు సంఘాల కార్యక్రమాలను దూరంపెట్టారు.

సంఘాలకు జగన్ పూర్వవైభవం..

కానీ, వైఎస్ జగన్ 2019 ఎన్నికల్లో హామీ ఇచ్చిన మేరకు.. 'పొదుపు' మహిళల పేరిట అప్పటి వరకు ఉన్న రూ.25,517 కోట్ల అప్పును వారికే నేరుగా నాలుగు విడతల్లో చెల్లించేందుకు సీఎం హోదాలో ఆయన వైఎస్సార్ ఆసరా పథకానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ఇప్పటికే మూడు విడతల్లో మొత్తం రూ.19,178.17 కోట్లను నేరుగా ఆయా మహిళల ఖాతాల్లో ఆయన జమచేశారు. మరోవైపు.. సకాలంలో బ్యాంకు రుణాలు చెల్లించే పొదుపు మహిళలకు ప్రభుత్వం వడ్డీ చెల్లించే విధానానికి వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి శ్రీకారం చుడితే.. ఆ తర్వాత చంద్రబాబు ప్రభుత్వం దానికి మంగళం పాడింది. కానీ, వైఎస్ జగన్ సీఎం అయ్యాక వైఎస్సార్ సున్నా వడ్డీ పథకాన్ని తిరిగి ప్రవేశపెట్టారు. దీంతో మహిళలు తిరిగి పొదుపు సంఘాల కార్యక్రమాలపట్ల ఆసక్తి పెంచుకున్నారు. అలాగే, చంద్రబాబు తీరుతో అప్పట్లో 60 శాతం పైబడి సంఘాలు సీ, డీ గ్రేడ్‌లకు పడిపోతే.. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో 91 శాతానికి పైగా సంఘాలు ఏ, బీ గ్రేడ్‌లో కొనసాగుతున్నాయి. ఫలితంగా దేశంలోనే అత్యధికంగా మన రాష్ట్రంలో పొదుపు సంఘాల మహిళలు 99.5 శాతం మేర తమ రుణాలు సకాలంలో తిరిగి చెల్లిస్తున్నారు.

ఆతిథ్య ఆంధ్ర

ఏపీ బ్రాండ్ ఇమేజ్‌తో అంతర్జాతీయ స్థాయి హోటళ్ల రాక

- ఆతిథ్య రంగంలో రూ.8 వేల నుంచి రూ.10 వేల కోట్ల పెట్టుబడులు
- ఎంవోయూలను పూర్తిస్థాయి పెట్టుబడులుగా తీసుకొచ్చేలా ఏపీటీడీసీ చర్యలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఆతిథ్య రంగం వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. ప్రపంచ స్థాయి ప్రమాణాలతో దేశ, విదేశీ పర్యాటకులకు ఆతిథ్యమిస్తోంది. అంతర్జాతీయ స్థాయి లగ్జరీ హోటళ్లకు పెట్టింది పేరైన ఒబెరాయ్, హయత్, తాజ్ గ్రూప్‌లతో పాటు దేశీయ సంస్థలైన గారిసన్, మేఫెయిర్ హోటళ్ల రాకతో సరికొత్త అనుభూతిని పంచనుంది. అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో రిసార్ట్స్ (ఇండిపెండెంట్ విల్లా), స్టార్ హోటళ్ల నిర్మాణంతో ఆతిథ్య రంగం విస్తరించనుంది. ఇటీవల విశాఖపట్నంలో జరిగిన గ్లోబల్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సమ్మిట్‌లో పర్యాటక రంగానికి పెట్టుబడులు వెల్లువెత్తాయి. రాష్ట్ర పర్యాటకానికి సంబంధించి మొత్తం రూ.19,345 కోట్ల పెట్టుబడులతో 117 ఎంవోలు కుదిరాయి. వీటి ద్వారా సుమారు 51 వేల మందికి ఉపాధి లభించనుంది. ఇందులో ఇప్పటికే 45 ప్రాజెక్టులకు డీపీఆర్‌లు ఆంధ్రప్రదేశ్ టూరిజం డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (ఏపీటీడీసీ)కి వచ్చాయి. ఈ పెట్టుబడుల ఒప్పందాల్లో రూ.8 వేల కోట్ల నుంచి రూ.10 వేల కోట్ల వరకు ఆతిథ్య రంగానికి చెందినవేనని అధికారులు తెలిపారు. 20 వరకు అంతర్జాతీయ స్థాయి లగ్జరీ హోటళ్లు రాష్ట్రంలో రానున్నాయి. వీటి ద్వారా 20 వేల మందికి ఉపాధి లభిస్తుందని అధికారులు తెలిపారు. ఇందులో రూ.4949.41 కోట్ల పెట్టుబడులకు త్వరలో అన్ని అనుమతులిచ్చి, పని ప్రారంభించేలా కసరత్తు చేస్తున్నారు.

ఒబెరాయ్ రూ.1,350 కోట్ల పెట్టుబడి

రాష్ట్రంలోని ఐదు ప్రాంతాల్లో రూ.1,350 కోట్ల అంచనాతో 7 స్టార్ సౌకర్యాలతో లగ్జరీ రిసార్ట్స్ నిర్మాణానికి ఒబెరాయ్ ముందుకొచ్చింది. ఇప్పటికే విశాఖ (అన్నవరం), తిరుపతి (పేరూరు)లో నిర్మాణాలకు ఒప్పందాలు పూర్తయ్యాయి. రెండు వారాల్లోగా గండికోటలో కూడా హోటల్ నిర్మాణానికి ఒప్పందాలు చేసుకుని జూలై చివరికి పనులు ప్రారంభించనుంది. అనంతరం రాజమండ్రి (పిచ్చుకలంక), హార్సిలీహిల్స్ ప్రాంతాల్లోనూ రిసార్ట్‌లు, కన్వెన్షన్ సెంటర్లను అభివృద్ధి చేయనుంది. ఒబెరాయ్ సంస్థల ద్వారానే 10,900 మందికి ఉపాధి అవకాశాలు దక్కనున్నాయి.

హయత్, తాజ్ గ్రూప్ ఐదు నక్షత్రాల హోటళ్లు

తాజ్ సంస్థ విశాఖలో రూ.1050 కోట్లతో 60 ఎకరాల్లో లగ్జరీ రిసార్టులు నిర్మించనుంది. ఈ ప్రతిపాదన ప్రస్తుతం స్టేట్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్రమోషన్ కమిటీ పరిశీలనలో ఉంది. తాజ్ నిర్మించే టెక్నాలజీ స్పేస్‌లో రెస్టారెంట్లు, షాపులు, గేమింగ్ జోన్, రూఫ్ టాప్ హెలిప్యాడ్, ఒలింపిక్ లెంగ్త్ స్విమ్మింగ్ పూల్, జాగింగ్ ట్రాక్ రానున్నాయి. హయత్ సంస్థ విశాఖ శిల్పారామంలో రూ.200 కోట్లతో 3 ఎకరాల్లో, తిరుపతి శిల్పారామంలో రూ.204 కోట్లతో 2.66 ఎకరాల్లో ఐదు నక్షత్రాల హోటళ్ల నిర్మాణానికి ముందుకొచ్చింది. వీటి ద్వారా 5,100 మందికి ఉపాధి లభిస్తుంది. ఈ సంస్థ ఇప్పటికే విజయవాడలో రూ.92.61 కోట్లతో నాలుగు నక్షత్రాల హోటల్ నిర్మించింది. ఆధ్యాత్మిక టూరిజంలో భాగంగా ఇస్కాన్ చారిటీస్ (బెంగళూరు) ఆధ్వర్యంలో అనంతపురం జిల్లా పెనుకొండ జ్ఞానగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయం వద్ద రూ.100 కోట్లతో స్పిరుచ్యువల్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయనుంది.

మరికొన్ని ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులు

- ఏసీఈ అర్బన్ సంస్థ రూ.414 కోట్లతో 2,847 ఎకరాల్లో కాకినాడలో ఐదు నక్షత్రాల హోటల్‌తో పాటు కాకినాడ బీచ్ ఫ్రంట్ అభివృద్ధి
- ఎంఆర్‌కేఆర్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ పేరూరులో రూ.218 కోట్లతో 5 ఎకరాల్లో, కడప శిల్పారామంలో 78.73 కోట్లతో రెండెకరాల్లో ఐదు నక్షత్రాల హోటళ్లు..ఎకో–ఐఎస్‌ఎల్‌ఈ రిసార్ట్స్ సంస్థ అనంతగిరి (అరకు)లో రూ.243 కోట్లతో 43.1 ఎకరాల్లో 5 స్టార్ హోటల్
- గార్రిసన్ సంస్థ యండాడ (విశాఖ)లో రూ.122 కోట్లతో 3.87 ఎకరాల్లో కన్వెన్షన్ సెంటర్ – హోటల్
- మైఫెయిర్ గ్రూప్ అన్నవరం (విశాఖ)లో రూ.500 కోట్లతో 50 ఎకరాల్లో రిసార్టులు
- వైష్ణోవి వెర్సటైల్ వెంచర్స్ పేరూరులో రూ.125 కోట్లతో ఐదు నక్షత్రాల హోటల్
- హిగ్గాని ఎంటర్‌ప్రైజెస్ విశాఖలో రూ.120 కోట్లతో టన్నెల్ అక్వేరియం – హోటల్
- విశాఖ తెన్నేటి బీచ్‌లో ఎంవీ మా షిప్‌ను రూ.30 కోట్లతో షోర్ రిసార్టుగా తీర్చిదిద్ద నున్నారు. శ్రీశైలంలో రూ.100 కోట్లతో రెండెకరాల్లో 3 నక్షత్రాల హోటల్, రూ.35.3 కోట్లతో రాయచోటిలో రూ.45.5 కోట్లతో కన్వెన్షన్ సెంటర్, హోటళ్లు రానున్నాయి. వీటికి డీపీఆర్లు సిద్ధంగా ఉండగా పీపీపీ గైడ్‌లైన్స్, అగ్రిమెంట్ పనులు వేగంగా పూర్తి చేసేలా కార్యచరణ రూపొందిస్తున్నట్టు ఏపీటీడీసీ ఎండీ కె.కన్న బాబు తెలిపారు. కాగా, ప్రభుత్వంతో ఆయా సంస్థలు కుదుర్చుకున్న ప్రతి ఒప్పందం అమలయ్యేలా ప్రత్యేక కార్యచరణతో ముందుకెళ్తున్నట్లు ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి రజత్ భార్గవ చెప్పారు.

ఒబెరాయ్ పెట్టుబడులు ఇలా..

ప్రాంతం	పెట్టుబడి (రూ.కోట్లు)	స్థలం (ఎకరాల్లో)	విల్లాల అభివృద్ధి	ఉద్యోగాలు
అన్నవరం, విశాఖ జిల్లా	350	40	300	5,500
పేరూరు, తిరుపతి	250	20	100	1,500
గండికోట, వైఎస్సార్ జిల్లా	250	50	120	1,500
హార్సిలీ హిల్స్, చిత్తూరు జిల్లా	250	21	120	1,200
పిచ్చుకలంక, తూర్పుగోదావరి జిల్లా	250	30	150	1,200

సుజలాం.. సుఫలాం.. సస్యశ్యామలం

రాష్ట్రాన్ని సుభిక్షంగా మార్చిన సీఎం జగన్

సాక్షి, అమరావతి: కడలి పాలవుతున్న నదీ జలాలను ఒడిసిపట్టేందుకు దివంగత వైఎస్సార్ చేపట్టిన జలయజ్ఞాన్ని పూర్తి చేసి రైతులకు ఫలాలను అందించే దిశగా ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి నాలుగేళ్లుగా శ్రమిస్తున్నారు. కరోనా ప్రతికూల పరిస్థితులు, ఆర్థిక ఇబ్బందులను అధిగమిస్తూ ప్రాధాన్యత క్రమంలో ప్రణాళికాబద్ధంగా ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసేలా చర్యలు చేపట్టారు. గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా, వంశధార, నాగావళి, ఏలేరు జలాలను గరిష్ఠంగా వినియోగించుకోవడం ద్వారా వరుసగా నాలుగేళ్లు ఖరీఫ్, రబీలో కోటి ఎకరాలకు నీళ్లందించారు. ఉమ్మడి రాష్ట్ర చరిత్రలో సైతం వరుసగా నాలుగేళ్లు ఏటా కోటి ఎకరాలకు నీళ్లందించిన దాఖలాలు లేవు. టీడీపీ హయాంలో ఏటా సగటున 50 లక్షల ఎకరాలకు కూడా నీళ్లందించిన దాఖలాలు లేకపోవడం గమనార్హం.

నాడు దుర్భిక్షం.. నేడు సుభిక్షం

- టీడీపీ హయాంలో 2014–19 దుర్భిక్ష పరిస్థితులు నెలకొనగా సీఎం జగన్ అధికారంలోకి వచ్చాక గత నాలుగేళ్లుగా సమృద్ధిగా వర్షాలు కురుస్తుండటంతో రాష్ట్రం సుభిక్షంగా మారింది.
- నిర్వాసితులకు పూర్తి స్థాయిలో పునరావాసం కల్పించడం ద్వారా పులిచింతల (45.77 టీఎంసీలు), గండికోట (26.85 టీఎంసీలు), చిత్రావతి (పది టీఎంసీలు), సోమశిల (78 టీఎంసీలు), కండలేరు(68.03 టీఎంసీలు), గోరకల్లు (12.44 టీఎంసీలు), అవుకు (4.15 టీఎంసీలు) రిజర్వాయర్లలో పూర్తి సామర్థ్యం మేరకు నీటిని నిల్వ చేసి ఆయకట్టుకు నీళ్లందించారు.
- తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టులో అంతర్భాగమైన వెలిగోడు రిజర్వాయర్‌లో 2019 నుంచే ఏటా గరిష్ఠ స్థాయిలో 16.95 టీఎంసీలను నిల్వ చేస్తున్నారు. ఇదే ప్రాజెక్టులో అంతర్భాగమైన బ్రహ్మంసాగర్ మట్టికట్టకు డయాఫ్రమ్‌వాల్ ద్వారా లీకేజీలకు అడ్డుకట్ట వేసి 2020లో గరిష్ఠ స్థాయిలో 17.74 టీఎంసీలను నిల్వ చేశారు. తద్వారా తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు చివరి భూములకు నీళ్లందించేలా మార్గం సుగమం చేశారు.
- శ్రీశైలానికి వరద వచ్చే 30 నుంచి 40 రోజుల్లోనే రాయలసీమ, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో ప్రాజెక్టులను నింపేలా ప్రవాహ సామర్థ్యాన్ని పెంచేలా పోతిరెడ్డిపాడు హెడ్ రెగ్యులేటర్, కాలువలను ఆధునికీకరించే పనులను చేపట్టారు.

మహోజ్వల ఘట్టం

సాగునీటి ప్రాజెక్టులను సీఎం వైఎస్ జగన్ ప్రాధాన్యత క్రమంలో చకచకా పూర్తి చేస్తున్నారు. శ్రీపొట్టిశ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లాలో పెన్నా డెల్టా జీవనాడులైన సంగం, నెల్లూరు బ్యారేజ్‌లను యుద్ధప్రాతిపదికన పూర్తి చేసి గతేడాది సెప్టెంబరు 6న జాతికి అంకితం చేశారు. ఈ రెండు బ్యారేజ్‌ల ద్వారా నెల్లూరు జిల్లాలో 4,84,525 ఎకరాల ఆయకట్టును సస్యశ్యామలం చేశారు. నెల్లూరు నగరంతోపాటు పెన్నా పరీవాహక ప్రాంతంలో తాగునీటి సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కరించారు.

జలాశయంగా రూపుదిద్దుకున్న పోలవరం

పోలవరం ప్రాజెక్టును సాకారం చేస్తూ మహానేత వైఎస్సార్ జలయజ్ఞంలో భాగంగా చేపట్టారు. వంద శాతం వ్యయం భరించి పోలవరాన్ని తామే పూర్తి చేస్తామని విభజన చట్టం సాక్షిగా కేంద్రం హామీ ఇచ్చింది. కమీషన్ల దాహంతో 2013–14 ధరలకు తామే పూర్తి చేస్తామని నాడు చంద్రబాబు చెప్పడంతో 2016 సెప్టెంబర్ 7న ప్రాజెక్టు నిర్మాణ బాధ్యతలను రాష్ట్రానికి అప్పగించింది. ఆ తర్వాత లాభాలు వచ్చే పనులను చేపట్టి ప్రాజెక్టును చంద్రబాబు గాలికి వదిలేశారు. కమీషన్ల కోసం చంద్రబాబు ఏటీఎంలా మార్చుకున్నారని ప్రధాని మోదీ సైతం వ్యాఖ్యానించడం అందుకు నిదర్శనం. చంద్రబాబు పాపాల ఫలితంగా గోదావరి వరద ఉద్ధృతికి ప్రధాన డ్యామ్ పునాది డయాఫ్రమ్ వాల్ కోతకు గురై దెబ్బతింది. ప్రధాన డ్యామ్ నిర్మాణ ప్రాంతంలో నాలుగు చోట్ల భారీ గోతులు ఏర్పడ్డాయి. సీఎం వైఎస్ జగన్ అధికారంలోకి వచ్చాక పోలవరాన్ని పూర్తి చేసేలా కార్యాచరణ రూపొందించి పనులు చేపట్టారు.

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Jagati Publications Limited, Survey No. 505/1, Vallur Village, Ongole Sub. Division, Prakasam District - 523272 and Printed at Jagati Publications Limited, Survey No. 505/1, Vallur Village, Ongole Sub. Division, Prakasam District - 523272. Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone Nos. (08592) - 278422, Fax : 08592-278266. RNI Regn No. APTEL/2008/23799. Reproduction in whole or in part without written permission of the publisher is prohibited.

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ బేవరేజెస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

మ్యానిఫెస్టోలో ఇచ్చిన మాట ప్రకారం మద్యం మహమ్మారి నుండి
కుటుంబాలను కాపాడేందుకు మీ సోదరుడిగా నేనున్నానని అక్కా చెల్లెమ్మలకు
భరోసానిస్తూ... ఈ నాలుగేళ్ళలో మన ముఖ్యమంత్రివర్యులు

శ్రీ వై.ఎస్. జగన్‌మోహన్ రెడ్డి గారు

దశలవారీగా చేపట్టిన మద్యనియంత్రణ చర్యల ద్వారా మద్యానికి
బానిసలైన కుటుంబాలలో సంతోషాలు నెలకొన్నాయి.

మద్యం / మత్తు పదార్థాల వినియోగం వల్ల కలిగే అనర్థాలపై
ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేందుకు మద్యవిమోచన ప్రచార కమిటీని
ఏర్పాటు చేసి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహణ.

పాదయాత్రలో అక్క-చెల్లెమ్మలకు ఇచ్చిన మాట పక్రారం మద్యపానం నియంత్రణ విషయంలో గత ప్రభుత్వానికి - జగనన్న ప్రభుత్వానికి మధ్య తేడాలు..

గత ప్రభుత్వంలో	జగనన్న ప్రభుత్వంలో
గత ప్రభుత్వ హయాంలో 4,380 మద్యం దుకాణాలు ప్రైవేట్ వ్యక్తుల ఆధీనంలో ఉండేవి.	జగనన్న అధికారం చేపట్టగానే (2019 అక్టోబర్ 1 నుండి) మద్యం దుకాణాలన్నీ ప్రభుత్వపరం చేసి 2,934కు కుదింపు..
గత ప్రభుత్వం ప్రైవేటు మద్యం దుకాణాలకు అనుబంధంగా 43,000 బెల్ట్ దుకాణాలు నిర్వహణ.	జగనన్న ప్రభుత్వం రాగానే బెల్ట్ దుకాణాలన్నీ పూర్తిగా తొలగించడం జరిగింది. మద్యం అందుబాటును దూరం చేశాం.
గత ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రతి మద్యం షాప్‌నకు అనుబంధంగా పర్మిట్ రూంలు ఉండేవి.	జగనన్న ప్రభుత్వంలో పర్మిట్ రూంలు నిషేధించబడినవి.
గత ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యవినియోగం ప్రోత్సహించే చర్యలతో విక్రయాలు విపరీతంగా ఉండేవి.	ప్రస్తుతం మద్యం దుకాణాలు, అందుబాటు సమయం తగ్గింపు, ధరలు పెంపు వంటి చర్యల వల్ల విక్రయాల సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గింది.
గత ప్రభుత్వంలో ఉదయం 10 గం.ల నుంచి రాత్రి 11.00 గం.ల వరకు విక్రయాలు సాగించేవి. అనధికారికంగా 24 గంటలు విక్రయిస్తూ ఉండేవాళ్ళు.	జగనన్న ప్రభుత్వంలో ఉదయం 11 గం.ల నుంచి రాత్రి 9 గం.ల నిర్ణీత సమయంలో మాత్రమే విక్రయాలకు అనుమతి.
గత ప్రభుత్వ విధానాలతో ప్రజల జీవన, ఆరోగ్య ప్రమాణాలు దెబ్బతినే విధంగా ఉండేవి.	ప్రజల జీవన, ఆరోగ్య ప్రమాణాలు మెరుగుపరిచే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్రంలో వినియోగ స్థాయిలు తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం

అమ్మకం, రవాణా పై
ఫిర్యాదు చేసేందుకు
ప్రత్యేక హెల్ప్ లైన్
14500

జగనన్న ప్రభుత్వం మద్యనియంత్రణలో భాగంగా
తీసుకున్న చర్యలవల్ల గత ప్రభుత్వం (2018-19
సంవత్సరం) లో జరిగిన మద్యవినియోగం
(కేసులు అమ్మకం)తో పోల్చుకుంటే..
2022-23 సంవత్సరానికి IML 13%,
బీరు వినియోగం సగానికి పైగా అంటే 58% తగ్గింది.

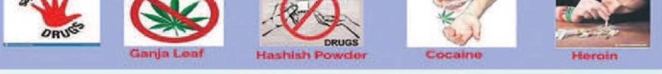
లక్షలాది
కుటుంబాల్లో
వెలకట్టలేని సంతోషాలు

ప్రపంచస్థాయి ప్రమాణాలకు
అనుగుణంగా మద్యం నాణ్యతను
నిర్ధారించడానికి సుమారు
రూ. 10కోట్లకు పైగా ఖర్చుతో
5 ఎక్సైజ్ ల్యాబ్‌లు
ఆధునికీకరించబడ్డాయి.

ప్రత్యామ్నాయ జీవనోపాధి - 28.05.2023 నాటికి గుర్తించిన కుటుంబాలు మరియు పంపిణీ చేసిన రుణాలు
28.05.2023 నాటికి అక్రమ మద్యం తయారుచేయడానికి అవకాశం వున్న గ్రామాల సంఖ్య **141**
ప్రత్యామ్నాయ జీవనోపాధి కొరకు గుర్తించిన కుటుంబాల సంఖ్య **3349**
ప్రత్యామ్నాయ జీవనోపాధి పొందిన కుటుంబాల సంఖ్య **1696**
ఇప్పటివరకు వస్తువులు / పంపిణీ చేయబడిన మొత్తము రూ. **12,79,73,800**

డ్రగ్స్‌తో చెలగాటం - ప్రాణానికి సంకటం

మాదకద్రవ్య రహిత రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్

మద్యం వద్దు ... ఆరోగ్యం ముద్దు ...